

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af udleveringsloven, straffeloven og lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelse i Den Europæiske Union¹⁾

(Ændring af reglerne for sager om udlevering til og fra medlemsstater i Den Europæiske Union og præciseringer som opfølgning på handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige Storbritannien)

§ 1

I lov nr. 117 af 11. februar 2020 om udlevering til og fra Danmark (udleveringsloven), som ændret ved lov nr. 1356 af 29. november 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Lovens kapitel 2, 4 og 6 finder tilsvarende anvendelse for udlevering fra Danmark til Storbritannien, medmindre andet følger af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien.

Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse på overførsler mellem Danmark, Færøerne og Grønland.«

2. I § 3, *stk. 1* og *2*, ændres »her i landet« til »her i landet, på Færøerne eller i Grønland«.

3. I § 4, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »her i landet, kan udlevering kun finde sted« til: »her i landet, på Færøerne eller i Grønland, kan udlevering afslås«, og efter »tiltalefrafald« indsættes »ikke«.

4. I § 4, *stk. 2*, ændres »her i landet« til »her i landet, på Færøerne eller i Grønland«.

5. I § 5 ændres »kan ikke finde sted« til: »kan afslås«.

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører visse bestemmelser i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, EF-Tidende 2002, nr. L 190, side 1, og Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om ændring af en række rammeafgørelser samt styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, EU-Tidende 2009, nr. L 81, side 24.

6. Efter § 7 indsættes i kapitel 2:

»§ 7 a. Justitsministeren kan udpege en myndighed, som kan anmode om og udstede garantier for, at en person, der er udleveret med henblik på strafforfølgning, efter at være blevet hørt, overføres til det land, hvorfra den pågældende er udleveret, for dér at afsone den straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som personen er blevet idømt.«

7. I § 8 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person fra Danmark til det anmodende land på grundlag af en europæisk arrestordre i henhold til stk. 1, 2 eller 4, at en skriftlig aftale indgås mellem retten og den udenlandske judicielle myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering.«

8. § 13, *stk. 2 og 3*, affattes således:

»*Stk. 2.* Udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst 1 år. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.

Stk. 3. Udlevering til straffuldbrydelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.«

9. I § 16, *stk. 1*, affattes således:

»Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan afslås, hvis den pågældende ikke har været til stede under retssagen, der førte til dommen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

1) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan

UDKAST

måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,

2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,

3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist eller

4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.«

10. I § 16, stk. 2, ændres »som nævnt i stk. 1« til: »som nævnt i stk. 1, nr. 4«.

11. I § 30 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Til brug for dette kapitel betragtes en britisk arrestordre udstedt af Storbritannien som en europæisk arrestordre.«

12. I § 35, stk. 4, 2. pkt., affattes således:

»Tilsvarende gælder behandling af anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbydelse og anmodninger om tilladelse til videreudlevering til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for, jf. § 41.«

13. I § 38 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union på grundlag af en europæisk arrestordre kontakter retten straks det anmodende lands judicielle myndighed og aftaler en ny dato for udlevering, hvis det på grund af omstændigheder, som ikke kan tilskrives det anmodende land eller

UDKAST

Danmark, viser sig umuligt at udlevere den eftersøgte inden for den frist, der er fastsat i stk. 2, nr. 2. I så fald finder udlevering sted senest 10 dage efter den aftalte dato.«

Stk. 3 bliver herefter til stk. 4.

14. I § 38, *stk. 3, 2. pkt.*, der bliver stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »stk. 2«: »og 3«.

15. I § 50, *stk. 2*, indsættes efter »§ 31«: », medmindre andet følger af bilateral eller international aftale, som Danmark er part i eller har tiltrådt «.

16. I § 51, *stk. 1*, indsættes efter »strafforfølge«: »eller foretage straffuldbyrdelse over for«, »stk. 2 og 3« ændres til: »stk. 5 og 6«, og indsættes som 2. *pkt.*: »§ 34 finder tilsvarende anvendelse.«

17. I § 51 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* En anmodning i medfør af stk. 1, behandles ved den ret, som har udstedt den europæiske arrestordre i 1. instans. Dette gælder dog ikke, hvis sagen, til hvilken den pågældende er blevet udleveret til Danmark til strafforfølgelse, er endeligt afsluttet. § 34 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Rettens beslutning efter stk. 1 træffes ved kendelse. Kendelsen kan kæres i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2.

Stk. 4. Beslutninger efter stk. 3 kan omgøres, når nye oplysninger foreligger.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 5 og 6.

18. I § 52 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person efter stk. 1, på grundlag af en europæisk arrestordre, at en skriftlig aftale indgås mellem retten og den udenlandske judicielle myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter til stk. 3 og 4.

19. Efter § 52 indsættes i kapitel 7:

»§ 52 a. Retten kan træffe afgørelse om, at en person, der er udleveret til Danmark skal videreudleveres til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for. Sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan disse værneting ikke anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet. § 34 finder tilsvarende anvendelse.

UDKAST

Stk. 2. Videreudlevering efter stk. 1 kan ske, hvis udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter bestemmelserne i denne lov, og det udleverende land samtykker i videreudleveringen.

Stk. 3. Videreudlevering efter stk. 1 kan ske uden samtykke fra det udleverende land, når personen er udleveret til Danmark på baggrund af en nordisk arrestordre, og når

- 1) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette,
- 2) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage, eller
- 3) den udleverede har meddelt samtykke hertil.

Stk. 4. På baggrund af en europæiske arrestordre kan videreudlevering efter stk. 1 ske uden samtykke fra det udleverende land, når personen er udleveret til Danmark på baggrund af en europæisk arrestordre, og når

- 1) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette,
- 2) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage,
- 3) den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering over for det udleverende land i overensstemmelse med denne medlemsstats nationale lovgivning, eller
- 4) den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering i et retsmøde i Danmark.

Stk. 5. Udenfor de i stk. 3 og 4 nævnte tilfælde, kan videreudlevering efter stk. 1 ske uden samtykke fra det udleverende land, når det udleverende land har tiltrådt den europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere, og

- 1) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette, eller
- 2) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage.

Stk. 6. Rettens afgørelse, jf. efter stk. 1, træffes ved kendelse. Kære til landsretten kan ske inden for en frist på 3 dage. Retsplejelovens § 910 finder tilsvarende anvendelse.«

§ 2

I straffeloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025, som ændret ved lov nr. 263 af 11. februar 2026 og lov nr. 358 af 3. marts 2026, foretages følgende ændring:

UDKAST

1. I § 86 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Den idømte straf for en person, der er udleveret til Danmark på grundlag af en nordisk eller europæisk arrestordre, og som i forbindelse med udleveringen til Danmark har været varetægtsfængslet eller frihedsberøvet i et omfang, der kan sidestilles med varetægtsfængsling efter dansk ret, skal af retten afkortes svarende til den periode, som varetægtsfængslingen eller en sådan frihedsberøvende foranstaltning har været.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 3

I lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union (EU-fuldbyrdelsesloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013, som ændret ved § 2 i lov nr. 1572 af 15. december 2015, § 2 i lov nr. 377 af 27. april 2016 og § 60 i lov nr. 117 af 11. februar 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 29 d, nr. 5, ændres »grunde, eller« til: »grunde,«.

2. I § 29 d, nr. 6, litra c, ændres » tidsfrist.« til: » tidsfrist, eller«.

3. I § 29 d indsættes som nr. 7:

»7) det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2027.

Stk. 2. Lovens §§ 1 og 2 finder ikke anvendelse på sager, der er indledt inden lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	11
2. Lovforslagets baggrund.....	12
2.1. EU-domstolens dom i C-6665/20 PPU – X (Mandat d’arrêt européen – Ne bis in idem)	12
2.2 EU-domstolens dom i C-819/21, Staatsanwaltschaft Aachen.....	13
3. Lovforslagets hovedpunkter.....	15
3.1. Almindelige betingelser for udlevering fra Danmark til udlandet ..	15
3.1.1 Forbud mod dobbelt strafforfølgning (princippet om »ne bis in idem«).	15
3.1.1.2 Justitsministeriets overvejelser	17
3.1.1.3. Den foreslåede ordning	19
3.1.2 Handlinger begået helt eller delvist i Danmark.....	20
3.1.2.1 Gældende ret	20
3.1.2.2. Justitsministeriets overvejelser.....	21
3.1.2.3. Den foreslåede ordning	23
3.1.3 Garantier for tilbageførsel ved udlevering til lande i Den Europæiske Union.....	23
3.1.3.1. Gældende ret	23
3.1.3.2. Justitsministeriets overvejelser.....	25
3.1.3.3. Den foreslåede ordning	26
3.1.4. Midlertidig udlevering til og fra Danmark.....	27
3.1.4.1. Gældende ret	27
3.1.4.1.1. Midlertidig udlevering fra Danmark	27
3.1.4.1.2. Midlertidig udlevering til Danmark	28
3.1.4.1.3. Begrebet judiciel myndighed	29

UDKAST

3.4.1.1.4. Justitsministeriets overvejelser.....	29
3.4.1.1.5. Den foreslåede ordning	30
3.2. Betingelser for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union bortset fra Finland og Sverige	31
3.2.1. Grundlaget for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union.....	31
3.2.1.1. Gældende ret	31
3.2.1.2. Justitsministeriets overvejelser.....	33
3.2.1.3. Den foreslåede ordning	34
3.2.2. Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en udeblivelsesdom	34
3.2.2.1. Gældende ret	34
3.2.2.2. Justitsministeriets overvejelser.....	37
3.2.2.3. Den foreslåede ordning	38
3.3. Behandling af sager om udlevering fra Danmark	40
3.3.1. Rettens behandling af sager om udlevering fra Danmark	40
3.3.1.1. Gældende ret	40
3.3.1.2 Justitsministeriets overvejelser.....	41
3.3.1.3 Den foreslåede ordning	42
3.3.2. Frist for udleveringens gennemførelse.....	43
3.3.2.1. Gældende ret	43
3.3.2.2 Justitsministeriets overvejelser.....	44
3.3.2.3 Den foreslåede ordning	45
3.4. Behandling af sager om udlevering til Danmark	45
3.4.1. Strafforfølgning for andre lovovertrædelser	45
3.4.1.1 Gældende ret	45
3.4.1.2 Justitsministeriets overvejelser.....	47
3.4.1.3. Den foreslåede ordning	50
3.4.2. Videreudlevering.....	51
3.4.2.1. Gældende ret	51
3.4.2.1.1. Den nordiske arrestordre	51
3.4.2.1.2. Rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre	51

UDKAST

3.4.2.1.3. Den Europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere.....	52
3.4.2.1.4. Udleveringsloven	52
3.4.2.2. Justitsministeriets overvejelser.....	52
3.4.2.3. Den foreslåede ordning	54
3.5. Fratrækning af varigheden af varetægtsfængslingen i den anmodede medlemsstat.....	54
3.5.1. <i>Gældende ret</i>	54
3.5.2. <i>Justitsministeriets overvejelser</i>	58
3.6. Behandling af sager om udlevering mellem Danmark og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.....	60
3.6.1. <i>Gældende ret</i>	60
3.6.2. <i>Justitsministeriets overvejelser</i>	61
3.6.3. <i>Den foreslåede ordning</i>	62
3.7. Overførsler inden for Kongeriget.....	63
3.7.1. <i>Gældende ret</i>	63
3.7.2. <i>Justitsministeriets overvejelser</i>	63
3.7.3. <i>Den foreslåede ordning</i>	64
3.8. Fuldbyrkelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.....	64
3.8.1. <i>Gældende ret</i>	64
3.8.2. <i>Justitsministeriets overvejelser</i>	67
3.8.3. <i>Den foreslåede ordning</i>	67
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige	68
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	69
6. Administrative konsekvenser for borgerne	69
7. Klimamæssige konsekvenser	69
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser	69
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.....	69
11. Sammenfattende skema.....	70

UDKAST

1. Indledning

Samarbejdet om udlevering af mistænkte og dømte mellem EU's medlemslande er reguleret af regler i Rådets rammeafgørelse nr. 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre og procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre). Hovedformålet med rammeafgørelsen var at skabe en mere effektiv procedure i udleveringssamarbejdet.

Siden rammeafgørelsens ikrafttræden har Den Europæiske Unions Domstol (EU-domstolen) i flere domme præciseret, hvordan rammeafgørelsen skal fortolkes og anvendes. EU-domstolen har således fortolket forskellige artikler i rammeafgørelsen i en række kendelser, bl.a. betingelserne for afslag, men også hvordan medlemslandene har indarbejdet visse af rammeafgørelsens bestemmelser i national ret. EU-domstolens fortolkning stemmer stort set overens med, hvordan Danmark har implementeret rammeafgørelsen i udleveringsloven. For visse bestemmelser i loven kan der dog rejses spørgsmål ved, om de fuldt ud afspejler domstolens fortolkning af de tilsvarende bestemmelser i rammeafgørelsen, og der er som følge heraf behov for at tilpasse en række af de bestemmelser, der gennemfører rammeafgørelsen i dansk ret. Lovforslaget indeholder de nødvendige tilpasninger af udleveringsloven og straffeloven.

Lovforslaget indeholder derudover ændringer, som har til formål at lovfastsætte behandlingen af sager om udlevering til og fra Danmark og Storbritannien som opfølgning på Storbritanniens udtræden af Den Europæiske Union den 31. januar 2020.

Endelig indeholder lovforslaget ændringer, der har til formål at præcisere de afslagsgrunde, der kan anvendes af danske myndigheder ved anmodning om fuldbyrdelse af afgørelser om fuldbyrdelse af frihedsstraffe eller andre frihedsberøvende foranstaltninger fra andre medlemslande i lyset af EU-domstolens fortolkning af Rådets rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union, så det fremover eksplicit fremgår, at fuldbyrdelse skal afslås, hvis det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. EU-domstolens dom i C-6665/20 PPU – X (Mandat d’arrêt européen – Ne bis in idem)

EU-domstolen afsagde den 29. april 2021 dom i den præjudicielle sag C-665/20 PPU – (Mandat d’arrêt européen – Ne bis in idem), vedrørende fortolkningen af artikel 4, nr. 5, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre om valgfrie grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.

I den konkrete hovedsag havde en tysk domstol udstedt en europæisk arrestordre mod en person med henblik på udlevering, således at den pågældende kunne strafforfølges for angiveligt begåede strafbare handlinger i Tyskland. Den pågældende blev pågrebet i Holland og påberåbte sig det strafferetlige princip om forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem), idet det blev gjort gældende, at den pågældende i et tredjeland (Iran) var idømt en endelig straffedom for samme forhold.

I nederlandsk ret var rammeafgørelsens artikel 4, nr. 5, gennemført således, at fuldbyrdelse skulle afslås, hvis der forelå grunde som anført i artikel 4, nr. 5.

EU-domstolen fastslog i overensstemmelse med Domstolens praksis, at medlemsstaterne med hensyn til de fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse i rammeafgørelsens artikel 4 råder over en skønsbeføjelse i forbindelse med rammeafgørelsens gennemførelse. Medlemsstaterne kan således frit bestemme, om de vil gennemføre disse grunde i deres nationale ret. Medlemsstaterne kan ligeledes vælge at begrænse de situationer, hvor den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre ved ikke at gennemføre alle de fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse, og således lette udleveringen af eftersøgte personer i overensstemmelse med princippet om gensidig anerkendelse, som er fastslået i rammeafgørelsens artikel 1, stk. 2. Der henvises til dom af 29. april 2021 i sag C-665/20 PPU, præmis 41.

I dommen fastslog EU-domstolen, at hvis medlemsstaterne vælger at gennemføre en eller flere af de fakultative afslagsgrunde, der er fastsat i rammeafgørelsens artikel 4, kan de ikke bestemme, at de judicielle myndigheder skal afslå at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre, der formelt henhører under de nævnte grundenes anvendelsesområde, uden at de har mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder i de konkrete tilfælde, jf. dom af 29. april 2021 i sag C-665/20 PPU, præmis 44.

UDKAST

EU-domstolen konkluderer herefter, at artikel 4, nr. 5, skal fortolkes således, at hvis en medlemsstat vælger at gennemføre denne bestemmelse i sin nationale ret, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed råde over en skønsbeføjelse ved afgørelsen af, om fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal afslås af den grund, der er omhandlet i den nævnte bestemmelse.

Inkorporering af afslagsgrundene i national lovgivning har været genstand for drøftelse i EU, herunder i den endelige rapport om niende runde af gensidige evalueringer om retlige instrumenter til gensidig anerkendelse inden for frihedsberøvelse eller frihedsbegrænsning, der blev offentliggjort i marts 2023. I rapporten blev det konstateret, at visse grunde til at afslå fuldbyrdelse, som er fakultative i rammeafgørelsen, er obligatoriske afslagsgrunde i flere medlemsstaters lovgivning. Medlemsstaterne blev opfordret til at bringe deres respektive nationale lovgivning i overensstemmelse med rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og dermed medvirke til en konsekvent anvendelse af bestemmelserne i EU.

For Danmarks vedkommende er visse af rammeafgørelsens valgfrie afslagsgrunde i artikel 4 og 4a gennemført som obligatoriske afslagsgrunde i udleveringsloven, og domstolene er efter de gældende regler i udleveringsloven ikke tillagt et skøn i vurderingen af, om en anmodning om at fuldbyrde en europæisk arrestordre skal afslås på baggrund af de grunde, der fremgår af rammeafgørelsens artikel 4 eller 4 a. Det betyder, at domstolene skal afslå fuldbyrdelsen i disse tilfælde.

På baggrund af EU-domstolens dom er det Justitsministeriets vurdering, at en række bestemmelser i udleveringsloven, hvorefter domstolene ikke er tillagt en skønsbeføjelse ved afgørelsen om, hvorvidt en europæisk arrestordre skal afslås, er uforenelige med EU-domstolens fortolkning af rammeafgørelsen i sag C-665/20 PPU.

2.2 EU-domstolens dom i C-819/21, Staatsanwaltschaft Aachen
EU-domstolen afsagde den 9. november 2023 dom i den præjudicielle sag C-819/21, Staatsanwaltschaft Aachen (Staatsanwaltschaft Aachen), om fortolkning af artikel 3, stk. 4, og artikel 8 i rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse (rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA).

UDKAST

Den konkrete sag vedrørte en polsk statsborger, der opholdt sig i Tyskland og blev idømt en fængselsstraf in absentia ved en polsk domstol. Polen udstedte efterfølgende en europæisk arrestordre med henblik på udlevering af den pågældende person, som de tyske myndigheder afviste at fuldbyrde. Den polske domstol indgav herefter en anmodning til Tyskland om gensidig anerkendelse af dommen med henblik på, at straffen skulle fuldbyrdes i Tyskland i henhold til reglerne i rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA.

Med henvisning til systematiske eller generelle mangler ved det polske retssystem ønskede den forelæggende ret i Tyskland under forelæggelsen for EU-domstolen bl.a. oplyst, hvorvidt retten kunne afslå at erklære fængselsstraffen idømt i Polen eksigibel i Tyskland, fordi denne medlemsstat har tilsidesat chartrets artikel 47, stk. 2, og artikel 2 TEU, jf. Staatsanwaltschaft Aachen, præmis 14.

EU-domstolen præciserede, at artikel 3, stk. 4 i rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA muliggør, at den kompetente myndighed i en medlemsstat kan nægte at anerkende og fuldbyrde en straffedom på baggrund af en risiko for krænkelse af retten til en retfærdig rettergang, forudsat, at den kompetente myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat foretager en prøvelse i to trin, jf., præmis 27 og 28.

Først skal det vurderes, om der foreligger objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger, hvorved det kan godtgøres, at der i den udstedende medlemsstat er en reel risiko for, at retten til retfærdig rettergang overtrædes på grund af systemiske eller generelle mangler for så vidt angår uafhængigheden af den dømmende magt, jf. præmis 29. Dernæst skal det på konkret og præcis vis vurderes, om disse mangler har kunnet have en indvirkning på de kompetente retsinstanser i den udstedende medlemsstat, og om der henset til den retsforfulgtes personlige situation, beskaffenheden af lovovertrædelsen, de faktiske omstændigheder under hvilke dommen er blevet afsagt samt supplerende oplysninger er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at en sådan risiko faktisk er indtrådt i den foreliggende sag, jf. præmis 30. Den omstændighed, at der foreligger systemiske eller generelle mangler, har ikke nødvendigvis indvirkning på enhver afgørelse, som er truffet af den nævnte medlemsstats retsinstanser i en konkret sag, jf. præmis 33.

EU-domstolen præciserede således, at artikel 3, stk. 4, og artikel 8 i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA, skal fortolkes sådan, at den kompetente myndighed i en medlemsstat kan afslå anerkendelse og fuldbyrdelse af en fængselsstraf, der følger af en dom afsagt i en anden medlemsstat, hvis (1)

der i den anmodende medlemsstat er systemiske eller generelle mangler ved retten til retfærdig rettergang, og (2) der er vægtige grunde til at antage, at disse mangler har kunnet have en konkret indvirkning på straffesagen, jf. Staatsanwaltschaft Aachen, præmis 42.

Rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA er implementeret i dansk ret i EU-fuldbyrdelsesloven. Ingen af de afslagsgrunde, der følger af de relevante regler i EU-fuldbyrdelsesloven, omtaler direkte det tilfælde, som dommen i Staatsanwaltschaft Aachen vedrører. På den baggrund er det Justitsministeriets vurdering, at der er behov for at præcisere EU-fuldbyrdelseslovens regler om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Almindelige betingelser for udlevering fra Danmark til udlandet

3.1.1 Forbud mod dobbelt strafforfølgning (princippet om »ne bis in idem«).

3.1.1.1 Gældende ret

Princippet om »ne bis in idem« er et udtryk for den væsentlige retsgaranti, at man ikke skal kunne dømmes for det samme strafbare forhold to gange. Princippet om forbud mod dobbelt strafforfølgning og straf er gennemført i udleveringsloven, såvel i forbindelse med udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, som ved udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union samt de nordiske lande.

Det fremgår således af udleveringslovens § 3, der gennemfører den europæiske rammeafgørelses artikel 3, stk. 2, og den nordiske udleveringskonventions artikel 4, stk. 2, at udlevering ikke kan finde sted, når den, der begæres udleveret, her i landet, i et nordisk land eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union er dømt eller frifundet for den samme strafbare handling.

Udlevering kan ligeledes ikke ske, hvis den pågældende her i landet er benådet for handlingen, jf. § 3, stk. 2.

Det følger endvidere af § 3, stk. 3, at udlevering kan afslås, hvis den, der begæres udleveret, er dømt eller frifundet for handlingen i et land uden for Norden og Den Europæiske Union. I disse tilfælde beror det på en konkret vurdering, om der skal ske udlevering eller ej. Der vil f.eks. kunne ske udlevering, hvis den pågældende tidligere er frifundet for den pågældende handling i en stat uden for Norden og Den Europæiske Union, men grundlaget for dommen er åbenbart mangelfuldt, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, side 41.

UDKAST

Det følger imidlertid af § 3, stk. 4, at udlevering – uagtet at den pågældende er dømt for den samme strafbare handling – kun kan afslås efter stk. 1 og 3, hvis dommen er blevet fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter lovgivningen i domslandet. Det fremgår af forarbejderne, at udlevering ikke kan afslås efter bestemmelsen under henvisning til, at den pågældende er dømt her i landet, i et nordisk land eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union, hvis der på grund af myndighedernes passivitet i domslandet ikke er taget sædvanlige skridt med henblik på fuldbyrdelse af dommen, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, side 41. Hvis domslandets relevante myndigheder således – uden at der er indtrådt forældelse – gennem længere tid intet har foretaget sig med henblik på fuldbyrdelse af dommen, vil udlevering ikke kunne afslås. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor der på grund af myndighedernes almindelige sagsbehandlingstid i domslandet endnu ikke er foretaget de relevante skridt mod fuldbyrdelsen af dommen.

Bestemmelsen udelukker ikke udlevering til straffuldbyrdelse i et land, der tidligere har afsagt dom i sagen, i tilfælde, hvor et andet land – i strid med princippet om »ne bis in idem« – efterfølgende har indledt strafforfølgning eller afsagt en straffedom, der endnu ikke er fuldbyrdet, for det samme forhold.

Bestemmelsen medfører ikke en pligt for de danske myndigheder til af egen drift at undersøge, om den pågældende tidligere er blevet endelig dømt i et andet land for de samme handlinger. De nævnte afslagsgrunde bliver således kun relevante, såfremt de danske myndigheder er i besiddelse af de nødvendige oplysninger om en eventuel dom afsagt i udlandet. De danske myndigheder skal således ikke af egen drift iværksætte en nærmere undersøgelse af, om der er afsagt dom for forholdet i udlandet. Er det oplyst, at den, som en udleveringsanmodning vedrører, muligvis allerede er dømt eller frifundet for det samme forhold i udlandet, men er oplysningerne utilstrækkelige, og kan de nødvendige oplysninger ikke tilvejebringes, skal udleveringsanmodningen normalt imødekommes, hvis lovens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt.

Er tiltale mod den pågældende frafaldet her i landet, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald er opfyldt, jf. udleveringslovens § 4, stk. 1, 1. pkt. Det følger videre af 2. pkt., at udlevering endvidere kan afslås, hvis påtale er opgivet, og betingelserne for at omgøre beslutningen om påtaleopgivelse ikke er opfyldt.

UDKAST

Udleveringslovens § 4, stk. 1, gennemfører artikel 4, stk. 3, i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre, hvorefter de judicielle myndigheder i den anmodede medlemsstat kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, hvis de judicielle myndigheder i den anmodede medlemsstat har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der ligger til grund for en europæiske arrestordre, eller at bringe retsforfølgning til ophør, eller når den eftersøgte i en medlemsstat har været genstand for en endelig afgørelse for det samme forhold, som er til hinder for yderligere retsforfølgning.

Bestemmelsen gennemfører endvidere artikel 5, stk. 1 og 4, i den nordiske udleveringskonvention, der omhandler fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en nordisk arrestordre.

Det følger af artikel 5, stk. 1, at den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en nordisk arrestordre, hvis den person, der er omfattet af en nordisk arrestordre, allerede retsforfølges i det fuldbyrdende land for det samme forhold som det, der ligger til grund for den nordiske arrestordre.

Efter stk. 4 kan en fuldbyrdende judiciel myndighed endvidere afslå at fuldbyrde en nordisk arrestordre, hvis de judicielle myndigheder i det fuldbyrdende land har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der ligger til grund for en nordisk arrestordre, eller at bringe retsforfølgningen til ophør, eller når den eftersøgte i et andet nordisk land har været genstand for en endelig afgørelse for de samme forhold, som er til hinder for yderligere retsforfølgning.

3.1.1.2 Justitsministeriets overvejelser

Den 29. april 2021 afsagde EU-domstolen dom i sagen C-665/20 PPU, hvor EU-domstolen gentog den grundlæggende præmis om, at hver medlemsstat deler en række fælles værdier, som Unionen er bygget på. Præmissen forudsætter og begrundes, at der består en gensidig tillid mellem medlemsstaterne, hvilket bl.a. finder anvendelse med hensyn til medlemsstaternes respektive strafferetlige systemer. EU-domstolen fastlagde herefter, hvorledes de fakultative afslagsgrunde i den europæiske arrestordres artikel 4 nærmere skal fortolkes og anvendes. EU-domstolen understregede for det første, at fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen, mens afslag på fuldbyrdelse er udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning. EU-domstolen fastslog herefter, at hvis medlemsstaterne vælger at gennemføre en eller flere af de fakultative afslagsgrunde, der er fastsat i rammeafgårelsens artikel 4, kan de ikke bestemme, at de judicielle myndigheder skal afslå at

UDKAST

fuldbyrde enhver europæisk arrestordre, der formelt henhører under de nævnte grundenes anvendelsesområde, uden at de har mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder i de konkrete tilfælde.

Det er således en betingelse, at den judicielle myndighed i den anmodede medlemsstat råder over en skønsmåtgørelse, når betingelserne for at afslå udlevering i rammeafgørelsens artikel 4 foreligger. Den judicielle myndighed i Danmark (domstolene) råder imidlertid ikke over en sådan skønsmåtgørelse, når tiltale mod den pågældende er frafaldet her i landet, da det følger af udleveringslovens § 4, stk. 1, at udlevering *kun kan finde sted*, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald er opfyldt. Forbuddet mod dobbelt strafforfølgning (princippet om »ne bis in idem«) er et væsentligt retssikkerhedsprincip, der i dansk ret bl.a. er lovfæstet i straffelovens §§ 10 a og 10 b.

Retten til ikke at blive retsforfulgt eller straffet to gange fremgår desuden af artikel 4 i tillægsprotokol nr. 7 af 22. november 1984 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende rettigheder. Det fremgår af artikel 4, stk. 1, at under én og samme stats jurisdiktion skal ingen i en straffesag på ny kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken han allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i overensstemmelse med denne stats lovgivning og strafferetspleje. Det fremgår endvidere af artikel 4, stk. 2, at foregående stykke ikke forhindrer genoptagelse af sagen i overensstemmelse med vedkommende stats lovgivning og strafferetspleje, såfremt der foreligger bevis for nye eller nyopdagede kendsgerninger, eller såfremt der i den tidligere rettergang er begået en grundlæggende fejl, som kunne påvirke sagens udfald.

På tilsvarende vis indeholder Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i artikel 50 en pligt for en EU-medlemsstat til at overholde princippet »ne bis in idem«, idet det følger af bestemmelsen, at ingen i en straffesag på ny skal kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i en af Unionens medlemsstater i overensstemmelse med lovgivningen. Beskyttelsen mod dobbelt strafforfølgning i henhold til Chartrets artikel 50 er således videre end Menneskerettighedskonventionens beskyttelse i artikel 4 i tillægsprotokol nr. 7, idet førstnævnte finder anvendelse, når endelig frifindelse eller domfældelse har fundet sted i en af Unionens medlemsstater, og retten kan derved betegnes som grænseoverskridende, hvorimod beskyttelsen i

henhold til Menneskerettighedskonventionens artikel 4 i tillægsprotokol nr. 7 er afgrænset til at gælde inden for én og samme stats jurisdiktion.

Justitsministeriet bemærker, at Danmark ved kongelig resolution af 5. juli 1962 har ratificeret den Europæiske konvention af 13. december 1957 om udlevering af lovovertrædere, jf. bekendtgørelse nr. 36 af 28. september 1963. Danmark har endvidere ratificeret første og anden tillægsprotokol til konventionen, jf. bekendtgørelse nr. 106 og nr. 108 af 11. november 1986. For de tredjelande, der har tiltrådt den Europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere, følger det af artikel 9, at udlevering ikke må tillades, hvis der af de kompetente myndigheder i den stat, over for hvilken begæring er fremsat, er afsagt endelig dom over den pågældende person for den eller de forbrydelser, for hvilke udlevering er begæret. Af bestemmelsen fremgår endvidere, at udlevering kan afslås, hvis de kompetente myndigheder i den nævnte stat har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning eller at afslutte en påbegyndt retsforfølgning vedrørende den eller de samme forbrydelser.

Justitsministeriet foreslår, som følge af EU-domstolens fortolkning af den europæiske rammeafgørelses artikel 4, at ændre udleveringslovens § 4, stk. 1, 1. pkt., så domstolene tillægges en skønsbeføjelse i relation til, hvorvidt udlevering kan finde sted, hvis tiltale mod den pågældende er frafaldet her i landet, og betingelserne for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald efter retsplejelovens betingelser ikke er opfyldt. Justitsministeriet har overvejet, hvorvidt en sådan skønsbeføjelse giver anledning til betænkeligheder i relation til udlevering til tredjelande.

Justitsministeriet finder efter en samlet vurdering ikke, at den foreslåede lovændring i udleveringslovens § 4, stk. 1, 1. pkt., giver anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, idet anvendelsen af bestemmelsen, skal ske under iagttagelse af Danmarks internationale forpligtelser, hvorfor domstolene i udøvelsen af sin skønsbeføjelse vil skulle påse, at udlevering er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

3.1.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ”kan udlevering kun finde sted” ændres til ”kan udlevering afslås” og at der efter ”tiltalefrafald” indsættes ”ikke” i udleveringslovens § 4, stk. 1, 1. pkt. Den foreslåede ændring indebærer, at domstolene vil kunne foretage en konkret vurdering af, om der skal ske udlevering til strafforfølgning i tilfælde, hvor tiltale mod den pågældende er frafaldet i

Danmark, og betingelserne for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald efter retsplejelovens bestemmelser ikke er opfyldt.

Det bemærkes, at for så vidt angår anmodninger om udlevering på grundlag af en europæisk arrestordre, følger det af princippet om gensidig tillid og anerkendelse mellem EU-medlemsstaterne, at fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen, mens afslag på fuldbyrdelse udgør en undtagelse, der skal undergives en snæver fortolkning.

Det kan derimod ikke antages, at der generelt foreligger samme grad af tillid til det strafferetlige system i tredjelande, hvilket indebærer, at domstolene forventes at anvende en strengere fortolkning for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der bør ske udlevering til tredjelande i sager, hvor tiltale mod den pågældende er frafaldet i Danmark og betingelserne for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald efter retsplejelovens bestemmelser ikke er opfyldt. Det forudsættes, at domstolene ved udøvelse af skønsbeføjelsen vil påse, at udlevering er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den europæiske Menneskerettighedskonvention.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

3.1.2 Handlinger begået helt eller delvist i Danmark

3.1.2.1 *Gældende ret*

De almindelige betingelser for, hvornår en handling er omfattet af dansk straffemyndighed, fremgår af straffelovens §§ 6-9. Efter bestemmelserne er en handling bl.a. omfattet af dansk straffemyndighed, når handlingen er begået på dansk territorium, når handlingen er begået af en dansk statsborger i et andet land, hvis forholdet også er strafbart i dette land, når handlingen har virkning i Danmark, eller når handlingen er omfattet af mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken Danmark er forpligtet til at foretage strafforfølgning.

Det fremgår af udleveringslovens § 5, at udlevering ikke kan finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

Udleveringslovens § 5 gennemfører artikel 5, stk. 2, i den nordiske udleveringskonvention, og artikel 4, stk. 7, litra a, i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre.

Det fremgår af den nordiske udleveringskonventions artikel 5, stk. 2, at den fuldbyrdende judicielle myndighed kan afslå at fuldbyrde en nordisk arrestordre, hvis det forhold, der ligger til grund for en nordisk arrestordre,

efter det fuldbyrdende lands lovgivning betragtes som begået helt eller delvis på dette lands territorium eller på et sted, der ligestilles hermed, og forholdet ikke udgør en lovovertrædelse efter det fuldbyrdende lands lovgivning.

Ifølge artikel 4, stk. 7, litra a, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre kan den judicielle myndighed afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, når den europæiske arrestordre omfatter lovovertrædelser, der efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning betragtes som begået helt eller delvis på denne medlemsstats territorium eller på et sted, der ligestilles hermed.

Denne afslagsgrund indebærer, at det er muligt at afslå udlevering, hvis en anden medlemsstat ønsker at strafforfølge lovovertrædelser, der helt eller delvist er begået her i landet.

Det følger af bemærkningerne til udleveringslovens § 5, at bestemmelsen fastsætter det som en generel betingelse, at udlevering ikke kan finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 46.

Det bemærkes, at hvis en anmodning om udlevering omfatter handlinger, der helt eller delvist er begået her i landet, og handlingen er strafbar efter dansk ret, vil udlevering efter en konkret vurdering kunne afslås efter udleveringslovens § 4, stk. 2. Efter denne bestemmelse kan udlevering afslås, hvis der her i landet er indledt strafforfølgning mod den pågældende for samme handling, som der begæres udlevering for, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes at skulle gennemføres her i landet.

Bestemmelsen finder også anvendelse i sager om udlevering til stater uden for Norden og Den Europæiske Union, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 110.

3.1.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Den 29. april 2021 afsagde EU-domstolen dom i sagen C-665/20 PPU, hvor EU-domstolen understregede, at medlemsstaterne råder over en skønsmæssig beføjelse i forbindelse med rammeafgørelsens gennemførelse. Medlemsstaterne kan således frit bestemme, om de vil gennemføre de fakultative afslagsgrunde i deres nationale ret, ligesom medlemsstaterne kan vælge at begrænse de situationer, hvor den anmodede medlemsstat kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, og således lette udleveringen af

UDKAST

eftersøgte personer i overensstemmelse med princippet om gensidig anerkendelse. Såfremt en medlemsstat vælger at gennemføre en eller flere af de fakultative afslagsgrunde i artikel 4 i national ret, kan medlemsstaten ikke bestemme, at de judicielle myndigheder skal afslå at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre, der formelt henhører under de nævnte grundenes anvendelsesområde, uden at de judicielle myndigheder har mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder i de enkelte tilfælde.

EU-domstolen har med dommen understreget, at den judicielle myndighed i fuldbyrdelsesstaten skal råde over en skønsmåling, når betingelserne for at afslå udlevering i rammeafgørelsens artikel 4 foreligger. Den judicielle myndighed i Danmark (domstolene) råder imidlertid ikke over en sådan skønsmåling i udleveringslovens § 5, idet det af bestemmelsen fremgår, at udlevering ikke kan finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvist er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

Justitsministeriet har overvejet, hvorvidt det vil være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at der i bestemmelsen indeholdes en skønsmåling for domstolene i relation til, hvorvidt udlevering kan finde sted, når den pågældende handling helt eller delvist er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

Justitsministeriet finder, at det ikke vil være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at der i bestemmelsen indeholdes en sådan skønsmåling for domstolene, idet anvendelsen af udleveringslovens § 5, skal ske under iagttagelse af Danmarks internationale forpligtelser. Domstolene vil i udøvelsen af sin skønsmåling skulle påse, at udlevering er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den europæiske Menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Justitsministeriet bemærker endvidere, at betingelserne for udlevering fra Danmark til lande uden for Norden og EU er yderligere reguleret i §§ 18-29 i udleveringslovens kapitel 5. Selvom den almindelige betingelse i § 5 finder anvendelse på udlevering til stater uden for Norden og EU, vurderes bestemmelsen derfor næppe at have selvstændig betydning i forhold til sådanne tredjelande, idet det følger af de nærmere betingelser for udlevering til tredjelande, at det er et krav for udlevering til lande uden for Norden og EU, at handlingen er strafbar efter dansk ret, jf. udleveringslovens §§ 18, 19 og 21.

3.1.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at udleveringslovens § 5 ændres, således at ”kan ikke finde sted” ændres til ”kan afslås”.

Den foreslåede ordning vil medføre, at domstolene tillægges en skønsbeføjelse ved den konkrete vurdering af, om der skal ske udlevering til strafforfølgning i tilfælde, hvor den pågældende handling helt eller delvist er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

Domstolene tillægges dermed en skønsbeføjelse, hvorved domstolene kan tage hensyn til særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

3.1.3 Garantier for tilbageførsel ved udlevering til lande i Den Europæiske Union

3.1.3.1. Gældende ret

Det følger af udleveringslovens § 7, at når en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, udleveres til strafforfølgning i udlandet, kan der stilles vilkår om, at den pågældende overføres tilbage til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som den pågældende er blevet idømt i udlandet.

Bestemmelsen, der gennemfører rammeafgørelsen om den europæiske arrestordres artikels 5, stk. 3, medfører, at spørgsmålet om, hvorvidt udlevering af danske statsborgere mv. skal betinges af tilbageførelse, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Der kan tænkes tilfælde, hvor en person har begået en meget alvorlig lovovertrædelse i en anden stat, og hensynet til denne stat derfor tilsiger, at den pågældende bør strafforfølges og afsone en eventuel idømt straf i denne stat. Der kan ved vurderingen bl.a. lægges vægt på grovheden af den begåede kriminalitet og den pågældendes tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået. Der vil således f.eks. normalt ikke være grundlag for at betinge udlevering af en dansk statsborger mv. til strafforfølgning af tilbageførelse af den pågældende med henblik på afsoning af en eventuel idømt straf, hvis den pågældende er dømt for meget alvorlige lovovertrædelser, herunder terrorhandlinger. Et andet eksempel kunne være, at den pågældende har en nær tilknytning til den stat, hvor lovovertrædelsen er begået, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 111.

UDKAST

Det er ikke efter ordlyden i rammeafgørelsens artikel 5, nr. 3, et krav, at det er en judiciel myndighed, der skal anmode om eller udstede en garanti om tilbageførsel.

Det følger af udleveringslovens § 35, stk. 1, at afgørelse om udlevering fra Danmark og om eventuelle vilkår for udleveringen træffes af retten efter anklagemyndighedens anmodning.

Domstolene har adgang til at anmode om supplerende oplysninger i forbindelse med behandlingen af en anmodning fra en anden stat om udlevering, jf. udleveringslovens § 35, stk. 5, herunder oplysninger vedrørende en garanti om overførsel tilbage til Danmark.

Udleveringsloven indeholder ikke bestemmelser om, hvem der kan anmode om og udstede garantier om tilbageførsel i forbindelse med udlevering til strafforfølgning.

Ved lov nr. 117 af 11. februar 2020 blev der med udleveringslovens § 31 indsat en delegationsbestemmelse, hvorefter justitsministeren udpeger en central myndighed, som modtager europæiske arrestordrer og udleveringsanmodninger fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union.

Ved notifikation af 15. april 2020 blev Rigsadvokaten udpeget som central myndighed til at bistå domstolene. I overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 7, stk. 2, blev den administrative fremsendelse og modtagelse af europæiske arrestordrer samt al anden officiel korrespondance i den forbindelse overdraget til Rigsadvokaten.

Artikel 25 i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA vedrører fuldbyrdelse af sanktioner i medfør af en europæisk arrestordre. Det følger heraf, at i det omfang bestemmelserne i rammeafgørelsen er forenelige med bestemmelserne i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre finder disse anvendelse, med de nødvendige tilpasninger, på fuldbyrdelse af sanktioner i to tilfælde. Dette er bl.a. tilfældet, hvor en medlemsstat i henhold til artikel 5, nr. 3, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre har betinget sig, at den pågældende overføres til den pågældendes medlemsstat for dér at afsone sanktionen med henblik på at undgå, at den pågældende person går fri for straf.

Rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af straffedomme mv. er implementeret i Danmark ved EU-fuldbyrdslovens kapitel 6 a og 12.

Det fremgår af EU-fuldbyrdelseslovens § 60 a, at justitsministeren, eller den ministeren bemyndiger hertil, kan træffe afgørelse om at anmode en anden medlemsstat om at overtage fuldbyrdelse af en fængselsstraf.

Efter bekendtgørelse nr. 225 af 29. januar 2026 om overførsel af kompetence fra Justitsministeriets departement til Styrelsen for Danmarks Fængsler i sager om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i EU udøves bl.a. beføjelser, der er tillagt justitsministeren i medfør af EU-fuldbyrdelseslovens § 60 a, stk. 1, af Styrelsen for Danmarks Fængsler eller den, styrelsen bemyndiger dertil. Styrelsen har i medfør heraf bemyndiget Fængselskreds Øst. Det er således Fængselskreds Øst, der er den kompetente myndighed i sager om overførsel af domfældte fra Danmark til afsoning i en anden EU-medlemsstat.

I dag er det Rigsadvokaten, der efter omstændighederne anmoder om en garanti for tilbageførsel til Danmark ved udlevering til udlandet. Anmodningen fremsættes som et led i den forberedende sagsbehandling, inden sagen forelægges retten med henblik på, at retten træffer afgørelse om udlevering og om eventuelle vilkår herfor.

Det er i dag ligeledes Rigsadvokaten, der, som central myndighed udpeget i medfør af udleveringslovens § 31, modtager anmodninger fra andre EU-lande om udstedelse af garanti for tilbageførsel. Rigsadvokaten udsteder garantien, som indgår i grundlaget for den fuldbyrdende judicielle myndigheds beslutning om, hvorvidt der skal ske udlevering af den pågældende til Danmark med henblik på strafforfølgning, og om der i den forbindelse stilles vilkår om tilbageførsel.

3.1.3.2. Justitsministeriets overvejelser

I dag udstedes garantier om tilbageførsel fra Danmark af Rigsadvokaten på anmodning fra det land, hvor den pågældende er udleveret fra. Tilsvarende er det Rigsadvokaten, der anmoder om garantier for tilbageførsel fra det land, hvor den pågældende er udleveret til.

Med henblik på at sager om udlevering bliver tilstrækkeligt oplyst på et tidligt tidspunkt, er det hensigtsmæssigt, at en anmodning om garanti for tilbageoverførsel til Danmark ved udlevering til et andet EU-land, kan fremsættes af en myndighed som et led i den forberedende sagsbehandling af udleveringssagen, idet oplysningerne skal indgå i den sag, som forelægges retten til afgørelse.

Såfremt kompetencen til at anmode om garantier fra det anmodende land alene blev lagt hos domstolene, ville der være risiko for, at sagerne først

blev tilstrækkeligt oplyst efter indbringelsen for retten, hvilket ville forsinke sagen og eventuelt forlænge den periode, hvor den pågældende skal være varetægtsfængslet, inden retten kan træffe afgørelse.

Det bemærkes, at domstolene – uanset om der er indhentet en garanti for tilbageførsel eller ej fra det anmodende land – kan beslutte, at tilbageførsel er et vilkår for udlevering af den pågældende fra Danmark til det anmodende land, jf. udleveringslovens § 7.

Det følger af rammeafgørelsens artikel 5, at den udstedende medlemsstat skal give garantierne i artikel 5 i særlige tilfælde, hvor den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning indeholder bestemmelser om, at den kun kan fuldbyrde en europæisk arrestordre på f.eks. betingelse om tilbageoverførsel. Det er Justitsministeriets vurdering, at dette skal forstås således, at såfremt den anmodende medlemsstat betinger udlevering til Danmark på vilkår om tilbageførsel, er Danmark i medfør af rammeafgørelsen forpligtet til at udstede en sådan garanti. Det bemærkes, at hvis Danmark ikke udsteder en sådan garanti for tilbageførsel, vil udlevering kunne nægtes.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at det i overensstemmelse med hidtidig praksis er Rigsadvokaten, der tillægges kompetencen til at anmode om og udstede garantier for tilbageførsel i henhold til rammeafgørelsens artikel 5, nr. 3, idet garantien udstedes som led i behandlingen af en udleveringssag og skal indgå i den judicielle myndigheds beslutningsgrundlag.

3.1.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en bestemmelse i udleveringslovens § 7 a, hvorefter Justitsministeriet kan udpege en myndighed, som kan anmode om og udstede garantier for, at en person, der er udleveret med henblik på strafforfølgning, efter at være blevet hørt, overføres til det land, hvorfra den pågældende er udleveret, for dér at afsone den straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som personen er blevet idømt.

Den foreslåede bestemmelse sikrer, at myndigheden som led i den indledende sagsbehandling af udleveringssagen kan anmode om og udstede garantier for tilbageførsel.

Med henblik på, at sager om udlevering bliver tilstrækkeligt oplyst på et tidligt tidspunkt, har Justitsministeriet til hensigt at udpege Rigsadvokaten som myndighed til at anmode om og udstede garantier om tilbageførsel i henhold til rammeafgørelsens artikel 5, nr. 3.

UDKAST

Der er herved lagt vægt på, at Rigsadvokaten ved notifikation af 15. april 2020 blev udpeget som central myndighed til at bistå domstolene, og at Rigsadvokaten i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 7, stk. 2, i dag varetager den administrative fremsendelse og modtagelse af europæiske arrestordrer samt al anden officiel korrespondance i den forbindelse. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at Rigsadvokaten i forbindelse med oplysning af udleveringssagen kan anmode om og udstede garanti for tilbageførsel i sager, hvor en person anmodes udleveret.

Den foreslåede ændring er i overensstemmelse med den nuværende praksis, idet det også i dag er Rigsadvokaten, der fremsætter anmodning om garanti for tilbageførsel til Danmark og udsteder garantier om tilbageførsel til udlandet.

Det bemærkes, at hvis det efterfølgende måtte vise sig hensigtsmæssigt, at udpege en anden myndighed end Rigsadvokaten til at anmode om og udstede garantier for tilbageførsel, vil justitsministeren kunne ændre udpegelsen uden en lovændring.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

3.1.4. Midlertidig udlevering til og fra Danmark

3.1.4.1. *Gældende ret*

3.1.4.1.1. *Midlertidig udlevering fra Danmark*

Med henblik på at medvirke til at sikre, at straffesager i andre lande ikke forsinkes af, at den pågældende afsoner fængselsstraf i Danmark, er det lovfæstet, at en person midlertidigt kan udleveres fra Danmark med henblik på strafforfølgning i andre lande, hvis betingelserne for udlevering i øvrigt er opfyldt, og på vilkår af, 1) at pågældende tilbageføres til Danmark, når strafforfølningen er afsluttet, og 2) at den pågældende er frihedsberøvet under udleveringen, jf. udleveringslovens § 8, stk. 1.

Det følger af bemærkningerne til udleveringslovens § 8, at bestemmelsen havde til hensigt at lovfæste den daværende ordning, hvorefter Rigsadvokaten kunne tillade midlertidig udlevering fra Danmark til udlandet på vilkår af, at den pågældende var frihedsberøvet under udleveringen, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 111.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 8 gennemfører artikel 24, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og artikel 20 i den nordiske udleveringskonvention.

Det følger af artikel 24, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, at den fuldbyrdende judicielle myndighed efter at have besluttet

at fuldbyrde den europæiske arrestordre kan udsætte overgivelsen af den eftersøgte, for at vedkommende kan retsforfølges i den fuldbyrdende medlemsstat, eller, hvis den pågældende allerede er dømt, for at vedkommende på denne medlemsstats territorium kan afsone en straf for en anden overtrædelse end den, der ligger til grund for den europæiske arrestordre.

I stedet for at udsætte overgivelsen kan den fuldbyrdende judicielle myndighed midlertidigt overgive den eftersøgte til den udstedende medlemsstat på betingelser, der skal aftales mellem de fuldbyrdende judicielle myndigheder og de udstedende judicielle myndigheder. Aftalen skal være skriftlig, og betingelserne er bindende for alle myndigheder i den udstedende medlemsstat, jf. stk. 2.

I praksis foregår det i dag således, at anklagemyndigheden forelægger anmodninger fra udenlandske myndigheder om midlertidig udlevering for retten til godkendelse med en indstilling om, hvilke vilkår, der efter anklagemyndighedens vurdering, bør fastsættes som betingelse for den midlertidige udlevering.

3.4.1.1.2. Midlertidig udlevering til Danmark

Det forekommer, at der i danske straffesager opstår et behov for, at en person midlertidigt udleveres til Danmark til strafforfølgning. Det gælder i sager, hvor den pågældende er idømt en langvarig frihedsstraf i udlandet, og en egentlig udlevering derfor er udsat i længere tid. Det gælder f.eks. for straffesager med flere medtiltalte, hvor strafforfølgning i Danmark ikke kan udsættes.

Det følger af udleveringslovens § 52, stk. 1, at en person, der er frihedsberøvet i udlandet, og som midlertidigt er udleveret til Danmark med henblik på strafforfølgning her i landet, når strafforfølningen er afsluttet, skal tilbageføres til den fremmede stat, hvorfra den pågældende er udleveret. Den pågældende skal være frihedsberøvet under udleveringen, medmindre andet er aftalt med den stat, hvorfra udleveringen er sket.

En afgørelse om frihedsberøvelse træffes af retten på anmodning af anklagemyndigheden. For frihedsberøvelsen fastsættes en frist, der kan forlænges. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, jf. stk. 2.

Bestemmelsen gennemfører artikel 24, stk. 2, i rammeafgåelsen om den europæiske arrestordre og artikel 20 i den nordiske udleveringskonvention.

Det kan udledes af bemærkningerne til § 52, som i det væsentligste viderefører den dagældende bestemmelse i § 21 a, at kompetencen til at træffe afgørelse om midlertidig udlevering, i overensstemmelse med

daværende praksis, er tillagt anklagemyndigheden, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L78 som fremsat, side 139.

Rigsadvokaten har oplyst, at Rigsadvokaten i praksis sender en anmodning om midlertidig udlevering til den anmodede medlemsstat og drøfter de nærmere betingelser med den kompetente udenlandske myndighed, hvorefter den skriftlige aftale forelægges retten til vurdering af, hvorvidt retten vil indgå en aftale om midlertidig udlevering på de pågældende vilkår. Det følger af rammeafgørelsens artikel 24, stk. 2, at midlertidig udlevering skal aftales mellem de fuldbyrdende judicielle myndigheder og de udstedende judicielle myndigheder. Aftalen om midlertidig udlevering indgås derfor allerede i dag af domstolene.

3.4.1.1.3. Begrebet judiciel myndighed

EU-domstolen har fastslået i dom af 29. maj 2019 i de forenede sager C-508/18 - OG (Parquet de Lübeck) og C-82/19 PPU - PI (Parquet de Zwickau), samt i dom af 27. maj 2019 i sag C-509/18 - PF (øverste anklager i Litauen), at en anklagemyndighed ikke kan udgøre en judiciel myndighed i henhold til rammeafgørelsen om den europæiske arrestordres artikel 6, såfremt den direkte eller indirekte kan modtage instrukser i en konkret sag om udstedelse af en europæisk arrestordre fra den udøvende magt, idet en sådan anklagemyndighed ikke er tilstrækkelig uafhængig. Da det følger af retsplejelovens § 98, stk. 3, at justitsministeren kan give anklagemyndigheden pålæg vedrørende behandlingen af konkrete sager, kan den danske anklagemyndighed ikke udgøre en judiciel myndighed i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 6.

Ved notifikation af 15. april 2020 har Danmark oplyst Rådet for Den Europæiske Union om, at de danske domstole udgør den udstedende og fuldbyrdende judicielle myndighed for den europæiske arrestordre i Danmark.

3.4.1.1.4. Justitsministeriets overvejelser

Det er i bemærkningerne til udleveringslovens §§ 8 og 52 forudsat, at rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre ikke stiller krav om, at indgåelse af aftale om midlertidig udlevering af en person skal foretages af en judiciel myndighed.

Det følger imidlertid af artikel 24, stk. 2, at den judicielle myndighed i den anmodede medlemsstat i stedet for at udsætte overgivelsen midlertidigt kan udlevere den eftersøgte til den anmodende medlemsstat på betingelser, der skal aftales mellem de judicielle myndigheder i de to medlemsstater. Aftalen skal være skriftlig, og betingelserne er bindende for alle myndigheder i den anmodende medlemsstat.

UDKAST

Det vil sige, at en aftale om midlertidig udlevering af en person skal indgås mellem judicielle myndigheder i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 6 om fastlæggelse af kompetente judicielle myndigheder.

I Danmark er den kompetente judicielle myndighed i henhold til rammeafgørelse om den europæisk arrestordre og på baggrund af EU-domstolens praksis i de forenede sager C-508/18 og C-82/19 PPU samt i sag C-509/18 domstolene, hvorfor det vil være domstolene, der skal indgå en aftale om midlertidig udlevering.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at det bør fremgå udtrykkeligt af de relevante regler i udleveringsloven, at kompetencen til at indgå aftaler om midlertidig udlevering er tillagt domstolene.

3.4.1.1.5. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der efter udleveringslovens § 8, stk. 4, indsættes et nyt stk. 5, hvorefter fremgår, at det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person fra Danmark til det anmodende land, på grundlag af en europæisk arrestordre i henhold til stk. 1, 2 eller 4, at en skriftlig aftale indgås mellem retten og den udenlandske judicielle myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering.

Det foreslås endvidere, at der efter udleveringslovens § 52, stk. 1, indsættes et nyt stykke, hvorefter det fremgår, at det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person efter stk. 1 på grundlag af en europæisk arrestordre, at en skriftlig aftale indgås mellem retten og den udenlandske judicielle myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering.

Den foreslåede ordning vil indebære, at det udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, at kompetencen til at indgå aftaler om midlertidig udlevering er tillagt domstolene.

Det forudsættes, at anklagemyndigheden, ligesom det er tilfældet i dag, drøfter de nærmere betingelser for en midlertidig udlevering med den anmodende eller anmodede medlemsstat, og når anklagemyndigheden og de udenlandske myndigheder er enige om et udkast til aftale om betingelserne for den midlertidige udlevering, forelægger anklagemyndigheden sagen for retten med henblik på, at retten kan tage stilling til, om der skal indgås aftale om midlertidig udlevering på de af anklagemyndigheden indstillede betingelser. Hvis domstolene modtager en anmodning direkte fra de udenlandske myndigheder, sendes anmodningen til anklagemyndigheden med henblik på videre sagsoplysning heraf som beskrevet ovenfor.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 5 og 16, og bemærkningerne hertil.

3.2. Betingelser for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union bortset fra Finland og Sverige

3.2.1. Grundlaget for udlevering fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union

3.2.1.1. Gældende ret

Udleveringslovens § 13 fastsætter kravene til lovovertrædelsens beskaffenhed for udlevering af lovovertrædere til et andet EU-land på grundlag af en europæisk arrestordre. Bestemmelsen gennemfører artikel 2 om anvendelsesområdet for rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

Det fremgår af § 13, stk. 1, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrddelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i den medlemsstat, der har anmodet om udlevering, kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, for de i bestemmelsen oplistede handlinger.

Der er tale om en positivliste, hvor betingelserne for udlevering vil være opfyldt, når det af den europæiske arrestordre fremgår, at det anmodende land ønsker udlevering for en eller flere lovovertrædelser, der er omfattet af listen, hvis den nævnte lovovertrædelse samtidig kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år i det anmodende land. At lovovertrædelsen er straffri her i landet, er uden betydning.

Bestemmelsen finder anvendelse både i tilfælde, hvor det anmodende land ønsker udlevering til strafforfølgning, og hvor det anmodende land ønsker udlevering til straffuldbyrddelse.

Det følger af udleveringslovens § 13, stk. 2, at udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende stat kan medføre fængsel i mindst 1 år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Er der tale om lovovertrædelser, som ikke er omfattet af positivlisten i stk. 1, vil betingelserne for udlevering således være opfyldt, når det af den europæiske arrestordre fremgår, at det anmodende land ønsker udlevering for en eller flere lovovertrædelser, der i det anmodende land kan medføre

UDKAST

fængsel i mindst 1 år, hvis en tilsvarende handling også er strafbar efter dansk lovgivning.

Udlevering til straffuldbyrkelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret, jf. § 13, stk. 3.

Det er således efter § 13, stk. 3 den faktisk idømte straf eller foranstaltning i den anmodende medlemsstat og om en tilsvarende handling er strafbar efter dansk lovgivning, der er afgørende for, om anmodningen om udlevering kan imødekommes.

Kravet om dobbelt strafbarhed i udleveringslovens § 13, stk. 2 og 3, gennemfører rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, hvorefter EU-medlemsstater kan vælge at gøre udlevering for en lovovertrædelse, der ikke fremgår af positivlisten, betinget af, at handlingen ligeledes er strafbar i den anmodede medlemsstat. Dette indebærer, at det som udgangspunkt kan stilles som betingelse for udlevering til en anden EU-medlemsstat, at en handling svarende til den handling, for hvilken der søges udlevering, er strafbar efter dansk ret.

Kravet om dobbelt strafbarhed har længe været et grundlæggende princip i dansk strafferet. Ved gennemførelsen af rammeafgørelsen i dansk ret fandt Justitsministeriet derfor, at muligheden for at stille krav om dobbelt strafbarhed burde udnyttes, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 4298.

Med hensyn til kravet om dobbelt strafbarhed, som i medfør af § 13, stk. 2 og 3, gælder for handlinger, der ikke er omfattet af positivlisten, forudsættes det i rammeafgørelsens artikel 2, stk. 4, at kravet administreres fleksibelt, således at kravet anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er beskrevet i arrestordren, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i den anmodede medlemsstat.

Det følger af rammeafgørelsens artikel 4, stk. 1, at kravet om dobbelt strafbarhed udgør en fakultativ afslagsgrund for medlemsstaterne, hvis det forhold, der ligger til grund for en europæisk arrestordre, i et af de tilfælde, der er nævnt i artikel 2, stk. 4, ikke udgør en lovovertrædelse efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning. Det følger desuden af fortolkningsreglen i artikel 4, stk. 1, at for så vidt angår skatter, afgifter, told

og valutahandel kan fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre ikke afslås med den begrundelse, at den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning ikke foreskriver opkrævning af samme type skatter og afgifter eller ikke indeholder samme type regler om skatter, afgifter, told og valutahandel som den udstedende medlemsstats lovgivning.

3.2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Den 29. april 2021 afsagde EU-domstolen dom i sagen C-665/20 PPU, hvor EU-domstolen understregede, at medlemsstaterne råder over en skønsbeføjelse i forbindelse med rammeafgørelsens gennemførelse. Medlemsstaterne kan således frit bestemme, om de vil gennemføre de valgfrie afslagsgrunde i deres interne ret, ligesom medlemsstaterne kan vælge at begrænse de situationer, hvor den anmodede medlemsstat kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, og således lette udleveringen af eftersøgte personer i overensstemmelse med princippet om gensidig anerkendelse. Såfremt en medlemsstat vælger at gennemføre en eller flere af de valgfrie afslagsgrunde i artikel 4 i national ret, kan medlemsstaten ikke bestemme, at de judicielle myndigheder skal afslå at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre, der formelt henhører under de nævnte grundenes anvendelsesområde, uden at de judicielle myndigheder har mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder i de enkelte tilfælde.

EU-domstolen har med dommen understreget, at den judicielle myndighed i fuldbyrdelsesstaten skal råde over en skønsbeføjelse, når betingelserne for at afslå udlevering i rammeafgørelsens artikel 4 foreligger.

Formuleringen af udleveringslovens § 13, stk. 2 og 3, der gennemfører artikel 4, stk. 1, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, overlader imidlertid ikke den judicielle myndighed i Danmark (domstolene) en sådan skønsbeføjelse.

Det fremgår af bestemmelsen i udleveringslovens § 13, stk. 2, at udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af § 13, stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst 1 år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Dette gør sig ligeledes gældende for udlevering til straffuldbyrdelse i medfør af udleveringslovens § 13, stk. 3, hvoraf det fremgår, at udlevering til straffuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel

eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Justitsministeriet vurderer, at EU-domstolens dom af 29. april 2021 i sag C-665/20 PPU stiller krav til medlemsstaterne om, at de nationale domstole skal være tillagt en skønsbeføjelse ved afgørelsen af, om en anmodning om udlevering skal afslås som følge af, at kravet om dobbelt strafbarhed ikke er opfyldt. Det bør som følge heraf lovfæstes, at domstolene er tillagt en sådan skønsbeføjelse i udleveringslovens § 13, stk. 2 og 3.

3.2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 13, stk. 2, affattes således, at udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst 1 år. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.

Det foreslås videre, at § 13, stk. 3, affattes således, at udlevering til straffuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.

De foreslåede ændringer vil lovfæste, at der er tale om valgfrie afslagsgrunde, og at domstolene er tillagt en skønsbeføjelse ved den konkrete vurdering af, om der skal ske udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse på baggrund af en europæisk arrestordre for handlinger, som ikke er omfattet af stk. 1, men som i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst 1 år, eller hvor der er afsagt dom om fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.

Det lovfæstes herved, at domstolene er tillagt en skønsbeføjelse for så vidt angår dobbelt strafbarhed ved udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union, hvorved domstolene kan tage hensyn til særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

3.2.2. Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en udeblivelsesdom

3.2.2.1. *Gældende ret*

Udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 1-4, fastsætter betingelser for, hvornår der kan ske udlevering til straffuldbyrdelse fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union for afgørelser afsagt in absentia (udeblivelsesdomme). Betingelserne i nr. 1-4 er ikke kumulative. Det er således tilstrækkeligt, at betingelserne i én af bestemmelserne er opfyldt. Er dette tilfældet, er domstolene forpligtede til at imødekomme anmodningen om udlevering.

Det fremgår af § 16, stk. 1, nr. 1, at udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom ikke kan finde sted, medmindre det bl.a. fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende enten er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen.

I medfør af § 16, stk. 1, nr. 2, kan udlevering ikke finde sted, medmindre det bl.a. fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid, var bekendt med den berammede retssag.

Det fremgår videre af § 16, stk. 1, nr. 3, at udlevering ikke kan finde sted, medmindre det bl.a. af den europæiske arrestordre fremgår, at den pågældende har fået afgørelsen forkyndt.

Endelig kan udlevering ikke finde sted efter § 16, stk. 1, nr. 4, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke og om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.

Bestemmelsen i § 16, stk. 1, gennemfører artikel 2, nr. 1, i Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 om bl.a. styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder og fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, der indsætter artikel 4 a i Rådets rammeafgørelse om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne.

Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan i henhold til artikel 4 a, stk. 1, også nægte at fuldbyrde den europæiske arrestordre, når den retssag, som ligger til grund for den dom om frihedsstraf eller frihedsberøvelse, som arrestordren har til formål at sikre fuldbyrdet, er foregået, uden at den

UDKAST

pågældende har været til stede. Dette gælder dog ikke, når den pågældende, på en af de i § 4 a, stk. 1, litra a-d, nærmere angivne måder er blevet underrettet om sagen og dermed har haft adgang til at varetage sine interesser eller, som nærmere angivet i bestemmelsen, har fået eller vil få afgørelsen forkyndt og vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke. Den pågældende skal endvidere underrettes om tidsfristen for at anmode om fornyet prøvelse eller anke.

I præambelbetragtning nr. 15 til rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 understreges det generelt for de oplistede rammeafgørelser, at grundene til at undlade anerkendelse er fakultative, men at medlemsstaternes mandat til at fastsætte disse grunde i national ret er særligt bestemt af retten til en retfærdig rettergang under hensyn til det overordnede formål med rammeafgørelsen, som er at styrke personers proceduremæssige rettigheder og lette det retlige samarbejde i straffesager.

Det følger af bemærkningerne til udleveringslovens § 16, at udlevering ikke kan finde sted, såfremt betingelserne i § 16, stk. 1, nr. 1-4 (daværende § 10 g, stk. 1, nr. 1-4), ikke er opfyldt, jf. Folketingstidende 2010-11, 1. samling, A, L 103 som fremsat, s. 45. Bestemmelsen må derfor forstås således, at der ikke kan ske udlevering til strafforfølgning for domme afsagt in absentia, medmindre én af betingelserne i § 16, stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt.

Betingelserne i nr. 1-4 er ikke kumulative. Det er således tilstrækkeligt, at betingelserne i én af bestemmelserne er opfyldt. Er dette tilfældet, er domstolene forpligtede til at imødekomme anmodningen om udlevering.

Det følger videre af § 16, stk. 2, at den, der begæres udleveret med henblik på fuldbyrdelse af en dom afsagt in absentia som nævnt i stk. 1, når den pågældende underrettes om indholdet af arrestordren, kan anmode om at få udleveret en kopi af dommen, inden udleveringen gennemføres.

Det fremgår af forarbejderne til § 16, stk. 2, at hensigten var at videreføre den dagældende § 18 b, stk. 4, med redaktionelle ændringer, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 58.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til den dagældende § 18 b, stk. 4, at bestemmelsen gennemfører artikel 4 a, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v., og at bestemmelsen indebærer, at en person, der begæres udleveret af en anden EU-medlemsstat i sager omfattet af den dagældende § 10 g, nr. 4 (nugældende § 16, stk. 1, nr. 4), kan bede om at modtage en genpart af den udeblivelsesdom, som ligger til grund for udleveringen, inden udleveringen finder sted, jf. herved Folketingstidende

2010-11, 1. samling, A, L 103 som fremsat, s. 45. Straks efter at den udstedende myndighed har fået underretning om anmodningen, skal dommen fremsendes til de danske myndigheder, som skal sørge for, at dommen modtages af den pågældende. Bestemmelsen i den dagældende § 10 g, nr. 4, er videreført i udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 4.

3.2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Den 29. april 2021 afsagde EU-domstolen dom i sagen C-665/20 PPU, hvor EU-domstolen understregede, at såfremt en medlemsstat vælger at gennemføre en eller flere af de fakultative afslagsgrunde i national ret, kan medlemsstaten ikke bestemme, at de judicielle myndigheder skal afslå at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre, der formelt henhører under de nævnte grundenes anvendelsesområde, uden at de judicielle myndigheder har mulighed for at tage hensyn til særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde.

EU-domstolen har med dommen understreget, at den judicielle myndighed i fuldbyrdelsesstaten skal råde over en skønsbeføjelse, selvom betingelserne for at afslå udlevering i rammeafgørelsens artikel 4 a foreligger. Den judicielle myndighed i Danmark (domstolene) råder imidlertid ikke over en sådan skønsbeføjelse, når den pågældende ikke har været til stede under retssagen i den udstedende stat, da det følger af udleveringslovens § 16, at en anmodning om udlevering til fuldbyrdelse af en afsagt dom ikke kan finde sted, medmindre en af betingelserne i stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt.

Det er derfor Justitsministeriets vurdering, at formuleringen i § 16, stk. 1, bør ændres, således at retten er tillagt en skønsbeføjelse ved vurderingen af, om udlevering bør finde sted.

Det er den almindelige hovedregel i dansk ret, at den tiltalte har ret og pligt til at være til stede under en straffesag. Retsplejeloven indeholder flere undtagelser til ovennævnte udgangspunkt, hvor den tiltalte kan dømmes uden at have været til stede under straffesagens hovedforhandling.

Udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 1-4, skal fortolkes i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 6 om retten til retfærdig rettergang, der under visse betingelser giver adgang til, at en straffesag gennemføres, selv om den tiltalte ikke er til stede (domsforhandling og domfældelse in absentia). Det indebærer bl.a., at gennemførelse af en straffesag in absentia forudsætter, at den tiltalte er indkaldt til retsmøderne på den i national ret foreskrevne måde, medmindre tiltalte har givet afkald på sin adgang til at være til stede, at gennemførelsen af straffesagen er

forbundet med tilstrækkelige retssikkerhedsgarantier, og at myndighederne har gjort sig rimelige anstrengelser for at gøre den tiltalte bekendt med, at der er indledt en straffesag mod tiltalte.

Artikel 4 a, stk. 2, i rammeafgørelsen fastsætter, at hvis den europæiske arrestordre udstedes med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning på de i stk. 1, litra d, omhandlede vilkår, og den pågældende ikke tidligere har modtaget officiel underretning om, at der er iværksat retsforfølgning mod personen, kan den pågældende, når denne underrettes om indholdet af den europæiske arrestordre, anmode om at modtage en genpart af dommen, inden overgivelsen finder sted. Straks efter at den udstedende myndighed har fået underretning om anmodningen, fremsender den genparten af dommen til den, der søges overgivet, via den fuldbyrdende myndighed. Anmodningen fra den pågældende må hverken forsinke overgivelsesproceduren eller forsinke afgørelsen om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre. Fremsendelsen af dommen til den pågældende er kun til orientering. Den anses ikke for en formel forkyndelse af dommen og igangsætter ikke nogen frister, der finder anvendelse i forbindelse med fornyet prøvelse eller anke.

På baggrund af ovenstående, er det Justitsministeriets vurdering, at der ved de redaktionelle ændringer i ordlyden af udleveringslovens § 16, stk. 2, skete en utilsigtet udvidelse, idet bestemmelsen fik et bredere anvendelsesområde end forudsat i forarbejderne og et bredere anvendelsesområde end fastsat i rammeafgørelsens artikel 4 a, stk. 2. Det foreslås at bringe ordlyden tilbage til den tidligere retstilstand og dermed også i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 4 a, stk. 2, således at anvendelsesområdet for § 16, stk. 2, begrænses til udlevering i medfør af § 16, stk. 1, nr. 4.

3.2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at udleveringslovens § 16, stk. 1, affattes således, at udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan afslås, hvis den pågældende ikke har været til stede under retssagen, der førte til dommen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

- 1) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til

UDKAST

afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,

2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,

3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist eller

4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.

Den foreslåede ordning indebærer, at domstolene vil blive tillagt en skønsbeføjelse og kan foretage en konkret vurdering af, om der skal ske udlevering til straffuldbyrdelse for domme afsagt in absentia, selvom betingelserne i udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 1-4, ikke er opfyldt.

I den forbindelse vil det eksempelvis kunne indgå, om forkyndelse er sket på andre betryggende måder end ved personlig forkyndelse, herunder ved forkyndelsesformer, der svarer til retsplejelovens § 157, stk. 1, nr. 2, om bl.a. forkyndelse på bopælen for en ægtefælle, der træffes på bopælen, eller for personalet på et hospital, hvor den pågældende midlertidigt opholder sig.

Domstolenes vurdering skal desuden ske under iagttagelse af Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 6 om retten til retfærdig rettergang.

Det foreslås endvidere, at udleveringslovens § 16, stk. 2, ændres, således at ”som nævnt i stk. 1” ændres til: ”som nævnt i stk. 1, nr. 4.”

Den foreslåede lovændring sikrer, at der er overensstemmelse mellem anvendelsesområdet for udleveringslovens § 16, stk. 2, og rammeafgørelsens artikel 4 a, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 9 og 10, og bemærkningerne hertil.

3.3. Behandling af sager om udlevering fra Danmark

3.3.1. Rettens behandling af sager om udlevering fra Danmark

3.3.1.1. Gældende ret

Det følger af udleveringslovens § 35, stk. 1, at afgørelse om udlevering fra Danmark og om eventuelle vilkår for udleveringen træffes af retten efter anklagemyndighedens anmodning.

Sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan ingen af disse værneting anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet, jf. stk. 2.

Det fremgår videre af stk. 3, at sagen behandles i den pågældendes fravær, hvis retten ikke finder dennes tilstedeværelse nødvendig, når den pågældende har været lovligt indkaldt, og det af indkaldelsen fremgår, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan medføre, at retten træffer afgørelse.

Af bemærkningerne til § 35 fremgår, at den pågældendes tilstedeværelse ikke vil være nødvendig, hvis den pågældende har samtykket i, at sagen behandles uden dennes tilstedeværelse. Den pågældendes tilstedeværelse vil som udgangspunkt heller ikke være nødvendig, hvis vedkommende er blevet afhørt af politiet om udleveringen eller har nægtet at udtale sig herom til politiet, og afhøringsrapporten indgår i rettens behandling af sagen, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 129.

Det følger af § 35, stk. 4, at retten kan træffe afgørelse om udlevering uden afholdelse af retsmøde, hvis anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, medmindre retten undtagelsesvis beslutter, at et retsmøde er nødvendigt for sagens behandling. Det vil være nødvendigt at afholde et retsmøde, hvis retten i stedet for at følge anklagemyndighedens indstilling om at afslå udlevering træffer afgørelse om, at den pågældende skal udleveres. Det forudsættes, at retten forinden der træffes afgørelse, anmoder politiet om at iværksætte en nærmere undersøgelse jf. folketings Tidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 129.

Tilsvarende vil der ikke være behov for at afholde et særskilt retsmøde med henblik på sagens behandling, hvis den, der begæres udleveret, allerede har meddelt samtykke til udlevering i et (andet) retsmøde, jf. herved § 35, stk. 4, jf. § 36.

Ifølge § 35, stk. 4, 2. pkt., kan retten tilsvarende uden afholdelse af retsmøde behandle anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, jf. § 41.

3.3.1.2 Justitsministeriets overvejelser

I EU-domstolens dom af 26. oktober 2021 i de forenede sager C-428/21 PPU og C-429/21 PPU (Openbaar Ministerie) har EU-domstolen nærmere behandlet, om en person, der er overgivet til det udstedende land, på baggrund af en europæisk arrestordre, har ret til at blive hørt af det fuldbyrdende land, når sidstnævnte har modtaget en anmodning om samtykke fra det udstedende land til fravigelse af specialitetsreglen eller videreudlevering.

EU-domstolen fastslog, at retten til at blive hørt er en del af retten til forsvar, der er uløseligt forbundet med retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, der er sikret ved Chartrets artikel 47, jf. præmis 48. En afgørelse om at give samtykke til fravigelse af specialitetsreglen efter rammeafgørelsens artikel 27 eller videreudlevering til en anden medlemsstat efter rammeafgørelsens artikel 28 er særskilt fra afgørelsen om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre og udløser virkninger for den berørte person, der er særskilte fra virkningerne af fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, jf. præmis 49.

På den baggrund fastslog EU-domstolen således i præmis 73, at en person, der er overgivet til det udstedende land i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, har ret til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed, når den fuldbyrdende judicielle myndighed har modtaget en anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen eller videreudlevering fra det udstedende land, i henhold til disse bestemmelser i rammeafgørelsen, idet denne høring kan finde sted i det udstedende land, og idet sidstnævntes judicielle myndigheder i dette tilfælde skal sikre, at den pågældende persons ret til at blive hørt udøves på en hensigtsmæssig og effektiv måde uden direkte deltagelse af den fuldbyrdende judicielle myndighed. Det tilkommer imidlertid den fuldbyrdende judicielle myndighed i det udleverende land at sikre, at den råder over tilstrækkelige oplysninger navnlig med hensyn til den berørte persons synspunkt til at gøre det muligt for den med fuldt kendskab til

omstændighederne – og under fuld overholdelse af sidstnævntes ret til forsvar – at træffe sin afgørelse om anmodningen om samtykke.

I sager om anmodninger om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen eller videreudlevering til en anden medlemsstat i Den Europæiske Union har den pågældende således ikke krav på at blive hørt direkte af den fuldbyrdende judicielle myndighed. Det er således den udstedende judicielle myndighed, som sikrer, at den pågældende bliver hørt, og at disse synspunkter fremsendes til den fuldbyrdende judicielle myndighed. Det betyder, at i den situation, hvor Danmark har udleveret en person til udlandet, og det pågældende land anmoder om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen eller til videreudlevering af den pågældende person til et andet EU-land, skal de danske domstole sikre sig, at den pågældendes ret til at blive hørt er blevet udøvet på en hensigtsmæssig og effektiv måde, og at retten har tilstrækkelig oplysning om den berørte persons stillingtagen og synspunkter til, at der kan træffes afgørelse om, hvorvidt der skal ske fravigelse af specialitetsreglen eller ske videreudlevering.

Efter udleveringslovens § 35, stk. 4, jf. § 41, kan retten træffe afgørelse om fravigelse af specialitetsreglen uden afholdelse af retsmøde.

Det er Justitsministeriets vurdering, at muligheden for at træffe afgørelse uden afholdelse af retsmøde imidlertid ikke efter de gældende regler omfatter rettens beslutning om videreudlevering til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse til et tredjeland.

Idet personen, der skal videreudleveres, ikke befinder sig i Danmark, er det Justitsministeriets vurdering, at det er hensigtsmæssigt, at muligheden for at træffe afgørelse uden afholdelse af retsmøde ligeledes omfatter afgørelser om videreudlevering, jf. udleveringslovens § 41.

Det forudsættes, at den beskikkede forsvarer får tilsendt en kopi af anmodningen og vil have mulighed for at fremsætte sine bemærkninger skriftligt over for retten indenfor en af retten nærmere fastsat frist.

3.3.1.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 35, stk. 4, 2. pkt., affattes således, at tilsvarende gælder for behandling af anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse og anmodninger om tilladelse til videreudlevering til et tredjeland for anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende var udleveret for, jf. § 41.

UDKAST

Med den foreslåede nyaffattelse af § 35, stk. 4, 2. pkt., udvides bestemmelsen til at omfatte anmodninger om tilladelse til videreudlevering til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for.

Det betyder, at i sager, hvor en person er udleveret fra Danmark til strafforfølgelse eller straffuldbyrdelse i et andet land, og Danmark modtager en anmodning om videreudlevering, kan retten træffe afgørelse herom uden afholdelse af retsmøde.

Det forudsættes, at den beskikkede forsvarer får tilsendt en kopi af anmodningen og vil have mulighed for at fremsætte sine bemærkninger skriftligt over for retten.

Bestemmelsen medfører i øvrigt ikke ændringer i den nuværende retstilstand for så vidt angår rettens mulighed for at behandle anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse uden afholdelse af retsmøde, og den foreslåede ordning for videreudlevering forventes administreret i overensstemmelser hermed.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil.

3.3.2. Frist for udleveringens gennemførelse

3.3.2.1. *Gældende ret*

Udleveringslovens § 38 fastsætter særlige tidsfrister for gennemførelsen af en udlevering.

Udleveringslovens § 38, stk. 1, fastsætter, at udlevering ikke kan ske, før rettens beslutning herom er endelig. Bestemmelsen indebærer, at fristerne, inden for hvilke udlevering så vidt mulig skal gennemføres, i alle tilfælde regnes fra det tidspunkt, hvor rettens beslutning om udlevering er endelig.

Rettens beslutning betragtes som endelig, når kærefristen er udløbet, eller kæresagen er afsluttet.

Udlevering skal gennemføres snarest muligt efter, at rettens beslutning herom er endelig, og så vidt muligt inden for de følgende 10 dage i sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union, jf. stk. 2.

Det følger af bemærkningerne til udleveringslovens § 38, at politikredsen forestår gennemførelsen af udleveringen efter aftale med myndighederne i den anmodende stat. Politikredsen underretter de relevante myndigheder i den anmodende stat, hvis fristen ikke kan overholdes, samt aftaler en ny

dato for udleveringen, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 131.

Det fremgår af udleveringslovens § 38, stk. 3, at de i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling omtalte retsmidler kan anvendes for at sikre gennemførelse af udleveringen. Fængsling, som er sket efter denne bestemmelse, skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden udløbet af fristen i stk. 2. I særlige tilfælde kan retten dog forlænge fristen.

Udleveringslovens § 38 gennemfører artikel 23 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, hvorefter en person, når der er truffet afgørelse om, at den pågældende skal udleveres i henhold til en europæisk arrestordre, skal udleveres til den anmodende medlemsstat snarest muligt på en dato, der aftales mellem de berørte myndigheder. Efter rammeafgørelsen skal udleveringen som udgangspunkt gennemføres senest 10 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse herom. Er den pågældende varetægtsfængslet, og er der ikke sket udlevering inden udløbet af denne frist, skal den pågældende løslades.

Efter rammeafgørelsen kan 10-dages fristen for gennemførelse af en endelig udleveringsbeslutning i visse tilfælde udsættes. Hvis det således af grunde, som ikke kan tilskrives en af medlemsstaterne, viser sig umuligt at gennemføre udleveringen inden for fristen, skal den fuldbyrdende medlemsstats judicielle myndighed straks kontakte den judicielle myndighed i den udstedende medlemsstat med henblik på at aftale en ny dato for udleveringen. I så fald skal udlevering finde sted senest 10 dage efter den aftalte nye dato. I disse tilfælde er der ikke pligt til at ophæve en eventuel fængsling af den pågældende.

3.3.2.2 Justitsministeriets overvejelser

Det er i bemærkningerne til udleveringslovens § 38 forudsat, at rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre ikke stiller krav om, at ny dato for udleveringen skal aftales mellem de judicielle myndigheder i henholdsvis den fuldbyrdende og udstedende medlemsstat, da det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at politikredsen aftaler en ny dato for udleveringen, dog således at bestemmelse om fortsat anvendelse af retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling træffes af domstolene.

Den nuværende ordning medfører, at domstolene alene inddrages i en eventuel ny dato for udleveringen, såfremt der er behov for fortsat

anvendelse af retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling.

Efter en fornyet vurdering er det imidlertid Justitsministeriets vurdering, at rammeafgørelsens artikel 23, stk. 3, indeholder krav om, at aftale om en ny dato for udleveringen skal finde sted efter kontakt mellem den judicielle myndighed i henholdsvis den fuldbyrdende og udstedende medlemsstat.

Det følger heraf, at en aftale om en ny dato for udleveringen af den eftersøgte skal indgås mellem judicielle myndigheder i overensstemmelse med rammeafgørelsen om den europæiske arrestordres artikel 6.

I Danmark er domstolene den kompetente judicielle myndighed i henhold til rammeafgørelse om den europæisk arrestordre, hvorfor det vil være domstolene, der skal indgå aftale om ny dato for overgivelse.

3.3.2.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 3 i udleveringslovens § 38, hvoraf det fremgår, at hvis det på grund af omstændigheder, som ikke kan tilskrives nogen af medlemsstaterne, viser sig umuligt at udlevere den eftersøgte inden for den i stk. 2, nr. 2, fastsatte frist, kontakter retten straks den anmodende medlemsstats judicielle myndighed og aftaler en ny dato for udleveringen. I så fald finder udleveringen sted senest ti dage efter den således aftalte nye dato.

Det forudsættes, at det fortsat vil være politiet, der forestår den praktiske planlægning og gennemførelse af udleveringen, hvorfor anklagemyndigheden straks det står klart, at fristen på 10 dage ikke kan overholdes, kontakter retten med oplysning om, hvorfor fristen ikke kan overholdes i den konkrete sag, og hvornår udleveringen forventes at ville kunne effektueres, med henblik på, at retten kan kontakte de udenlandske myndigheder og aftale en ny frist.

Det forudsættes i overensstemmelse med rammeafgørelsen, at retten i en force majeure-situation kan aftale en ny frist med den udstedende judicielle myndighed. Udlevering skal i så fald ske senest 10 dage efter den således aftalte frist. Det er muligt at forlænge denne frist, så længe der foreligger en force majeure-situation, der hindrer udleveringen.

Den foreslåede ordning vil indebære, at det udtrykkeligt fremgår, at kompetencen til at indgå aftaler om ny dato for udlevering er tillagt domstolene.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 13 og 14, og bemærkningerne hertil.

3.4. Behandling af sager om udlevering til Danmark

3.4.1. Strafforfølgning for andre lovovertrædelser

3.4.1.1 Gældende ret

Det er et grundlæggende princip, at en person ikke kan strafforfølges, dømmes eller tilbageholdes for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den lovovertrædelse, som den pågældende er udleveret for (»specialitetsreglen«).

Udgangspunktet er således, at den udleverede ikke må drages til ansvar for andre handlinger end den eller dem, der har begrundet udleveringen.

Det følger af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordres artikel 27, stk. 1, at en af undtagelserne hertil er, at medlemsstaterne kan meddele Generalsekretariatet for Rådet, at der formodes at være givet samtykke fra andre medlemsstater, der har givet samme meddelelse, til retsforfølgning, idømmelse af straf eller tilbageholdelse med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning for andre inden overgivelsen begåede lovovertrædelser end den, for hvilken den pågældende er overgivet, medmindre den fuldbyrdende judicielle myndighed i en konkret sag anfører andet i sin afgørelse om overgivelse.

Danmark har ikke afgivet meddelelse i henhold til artikel 27, stk. 1.

Det følger imidlertid af rammeafgørelsens artikel 27, stk. 3, litra g, og 27, stk. 4, at fravigelse af specialitetsreglen kan finde sted, såfremt den fuldbyrdende judicielle myndighed samtykker hertil. Anmodningen om samtykke skal indgives til den fuldbyrdende judicielle myndighed med de i artikel 8, stk. 1, omhandlede oplysninger og ledsaget af en oversættelse som anført i artikel 8, stk. 2. Samtykke skal gives, når den lovovertrædelse, for hvilken der er anmodet om samtykke til strafforfølgning af, i sig selv giver anledning til overgivelse i henhold til rammeafgørelsens bestemmelser. Samtykke skal nægtes af de årsager, der er nævnt i artikel 3, og kan ellers kun nægtes af de årsager, der er nævnt i artikel 4 og 4 a.

I dag er det Rigsadvokaten, der anmoder om samtykke fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret. Det er anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, der har kompetence til at anmode om samtykke fra de nordiske lande til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark for andre

UDKAST

lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret.

Det er efter udleveringslovens § 51, stk. 1, domstolene, der har kompetencen til at anmode om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark fra et land i Den Europæiske Union, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for.

Der er ikke i udleveringsloven fastsat nærmere bestemmelser omkring de processuelle regler for rettens behandling af sager om udstedelse af anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen.

Om fremgangsmåden i praksis fremgår det af forarbejderne til § 51, stk. 1, at det formodes, at anklagemyndigheden til brug for rettens afgørelse om, hvorvidt der skal udstedes en anmodning til det udleverende land om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen, udarbejder et udkast med de relevante oplysninger til en sådan anmodning til det udleverende land.

Det fremgår desuden, at det endvidere forudsættes, at såfremt retten imødekommer begæringen om udstedelse af anmodningen, forestår rigsadvokaten den praktiske fremsendelse af den af retten udstedte anmodning til det udleverende land.

Ved modtagelse af samtykke til fravigelse af specialitetsreglen fra det udleverende land, forudsættes rigsadvokaten at fremsende dette til den lokale anklagemyndighed med henblik på, at samtykket kan fremlægges i retten i forbindelse med behandlingen af straffesagen her i landet.

Der henvises til Folketingstidende 2023-24, A, L 10 som fremsat, s. 6.

3.4.1.2 Justitsministeriets overvejelser

I det tilfælde, at en person er blevet udleveret til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i Danmark, og anklagemyndigheden bliver opmærksom på, at der er afsagt dom for forhold begået forud for udleveringen, hvorved den pågældende er blevet idømt en frihedsstraf, og hvor dommen ikke er omfattet af grundlaget for udleveringen til Danmark, vil det efter omstændighederne kræve et samtykke fra det udleverende land til, at der kan ske fuldbyrdelse af dommen.

Det er Justitsministeriets vurdering, at specialitetsreglen omfatter strafforfølgning og straffuldbyrdelse, og at det som følge heraf er en forudsætning for fuldbyrdelse af dommen for forhold begået forud for

UDKAST

udleveringen, at det udleverende land samtykker i, at der kan ske fuldbyrdelse af den idømte frihedsstraf.

Det bemærkes, at såfremt Danmark havde samtykket til udlevering af en person til udlandet, fremgår det af udleveringslovens § 41, stk. 1, at retten kan tillade, at en person, der er udleveret efter reglerne i udleveringsloven, underkastes strafforfølgning eller straffuldbyrdelse eller videreudleveres til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for.

Det fremgår således udtrykkeligt af udleveringslovens § 41, at fravigelse af specialitetsreglen til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse af en person, som er udleveret fra Danmark til et andet land, kun kan ske med domstolens tilladelse.

Det er på baggrund af ovenstående Justitsministeriets vurdering, at udleveringslovens § 51, stk. 1, bør ændres, således at det udtrykkeligt fremgår, at retten ligeledes kan udstede en anmodning om samtykke til, at der kan ske straffuldbyrdelse over for en person, der er udleveret til Danmark i medfør af en europæisk arrestordre, for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, som den pågældende er udleveret for.

Da der ikke i udleveringsloven er fastsat nærmere bestemmelser omkring de processuelle regler for rettens behandling af sager om udstedelse af en anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen, har Justitsministeriet herudover fundet det hensigtsmæssigt at indsætte bestemmelser herom med henblik på at sikre, at der sker en ensartet behandling af sager om fravigelse af specialitetsreglen til og fra Danmark.

Anklagemyndigheden indbringer som udgangspunkt spørgsmålet for den ret, som har udstedt den europæiske arrestordre i 1. instans. I tilfælde, hvor sagen, til hvilken den pågældende er blevet udleveret til Danmark, allerede er endeligt afsluttet, er der imidlertid ikke behov for en særlig værnetingsregel. Her vil det være muligt at fremsætte anmodningen over for den ret, der skal pådømme de nye forhold efter de almindelige værnetingsregler.

En person, der er blevet udleveret til den udstedende judicielle myndighed i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, har ret til at blive hørt af den fuldbyrdende judicielle myndighed, når der fremsættes en anmodning om samtykke til at give afkald på specialitetsreglen. EU-domstolen har præciseret i de forenede sager C-428/21 og C-429/21 PPU,

UDKAST

HM og TZ, at retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, der er sikret ved chartrets artikel 47, ikke kræver direkte inddragelse af den fuldbyrdende judicielle myndighed, forudsat at den sikrer, at den råder over tilstrækkelige oplysninger (navnlig med hensyn til den berørte persons synspunkt) til at træffe en afgørelse. Det kan således være tilstrækkeligt, at den berørte person kan tilkendegive sine synspunkter over for den udstedende judicielle myndighed, og at disse oplysninger registreres skriftligt og videregives til den fuldbyrdende judicielle myndighed.

Retten skal således sikre, at den pågældendes ret til at blive hørt efterleves på en hensigtsmæssig og effektiv måde, og at den pågældendes synspunkter nedfældes skriftlig. Dette kan f.eks. ske ved, at den pågældendes synspunkter nedfældes af retten i retsbogen, som herefter kan medsendes til den fuldbyrdende judicielle myndighed sammen med anmodningen om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen.

Det er på denne baggrund Justitsministeriets vurdering, at der i forbindelse med rettens afgørelse om udstedelse af en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen bør afholdes et retsmøde, hvor den pågældende er tilstede med sin forsvarer. Under retsmødet forudsættes den pågældende at blive anmodet om at tilkendegive, hvorvidt der gives samtykke til fravigelse af specialitetsprincippet. Hvis der ikke gives samtykke, vil den pågældende kunne anmodes om at fremkomme med eventuelle indsigelser, som ønskes fremsat over for den fuldbyrdende judicielle myndighed i udlandet.

Forsvareren forudsættes at få tilsendt en kopi af anklagemyndighedens anmodning og vil have mulighed for at komme med sine bemærkninger skriftligt over for retten inden for en af retten fastsat frist.

Hvis retten finder, at de foreliggende oplysninger ikke er tilstrækkelige til at kunne træffe afgørelse om, hvorvidt der skal udstedes en anmodning til det udleverende land om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen, kan retten anmode om at modtage de nødvendige supplerende oplysninger inden for en frist, der fastsættes af retten.

Det er Justitsministeriets vurdering, at rettens beslutning om at udstede en anmodning til det udleverende land om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen for en person, som er udleveret til Danmark på baggrund af en europæisk arrestordre, skal træffes ved kendelse, som kan kæres til landsretten i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2.

Fristen for at kære vil således være 14 dage. Kære har ikke opsættende virkning, medmindre det modsatte bestemmes enten af den ret, som har afgivet beslutningen, eller af den ret, for hvilken kære rejses.

Det foreslås videre, at retten skal kunne beslutte, at den tidligere udstedte anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen tilbagekaldes, hvis grundlaget for at udstede den ikke længere er til stede.

Hvis retten omvendt har afslået anklagemyndighedens anmodning om udstedelse af en anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen til det land, som har udleveret den pågældende, vil anklagemyndigheden efterfølgende kunne fremsætte en ny anmodning over for retten, som – hvis der på baggrund af den nye anmodning er grundlag herfor – vil kunne udstede anmodningen om samtykke til det pågældende land.

Retten kan til enhver tid i embeds medfør eller ifølge anmodning berigtige skrivefejl i den udstedte anmodning, jf. retsplejelovens § 221. Retten kan eksempelvis foretage ændringer i den udstedte anmodning, hvis den pågældendes navn er blevet anført forkert.

Kærereglerne vedrørende rettens beslutning om udstedelse af anmodninger om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen vil således svare til kærereglerne vedrørende rettens beslutning om udstedelse af europæiske arrestordre.

3.4.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at udleveringslovens § 51, stk. 1, ændres, således at retten også kan udstede en anmodning om samtykke til, at der kan ske straffuldbydelse over for en person, der er udleveret til Danmark i medfør af en europæisk arrestordre, for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, som den pågældende er udleveret for.

Den foreslåede ændring vil medføre, at retten kan udstede anmodninger om fravigelse af specialitetsreglen til det udleverende land med henblik på, at der kan ske straffuldbydelse over for den pågældende for en dom for forhold, der er begået forud for udleveringen af den pågældende. Den nye bestemmelse vil medføre, at retten har kompetencen til at udstede anmodning om fravigelse af specialitetsreglen, uanset om det er til yderligere strafforfølgning eller til straffuldbydelse.

Det foreslås videre, at der efter § 51, stk. 1, indsættes et nyt stykke, hvor det af 1. pkt. fremgår, at en afgørelse om udstedelse af en anmodning om samtykke i medfør af § 51, stk. 1, som udgangspunkt behandles ved den ret,

som har udstedt den europæiske arrestordre i 1. instans. Af det foreslåede 2. pkt. fremgår det, at dette dog ikke gælder, hvis sagen, til hvilken den pågældende er blevet udleveret til Danmark til strafforfølgelse, er endeligt afsluttet.

Anklagemyndigheden indbringer anmodningen om udstedelse af samtykke til fravigelse af specialitetsretsreglen for retten.

Det foreslås videre, at rettens afgørelse om udstedelse af en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen træffes ved kendelse, som kan kæres i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2. Retten kan derudover omgøre sin beslutning om at udstede en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen, når nye oplysninger foreligger.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 17, og bemærkningerne hertil.

3.4.2. Videreudlevering

3.4.2.1. *Gældende ret*

3.4.2.1.1. *Den nordiske arrestordre*

Artikel 24 i konventionen af 15. december 2005 om overgivelse for strafbare forhold mellem de nordiske lande (Nordisk arrestordre) angår videreudlevering.

Efter artikel 24, stk. 1, kan en person, der er overgivet til et andet nordisk land til strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en straffedom eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, overgives videre til et andet nordisk land end det fuldbyrdende land i henhold til en nordisk arrestordre, der er udstedt for en lovovertrædelse, der er begået inden overgivelsen, medmindre overgivelse fra det oprindelige udstedende land til det nu udstedende land ville være blevet afslået efter national ret i henhold til artikel 26 eller artikel 27 om afslag på udlevering af hhv. egne statsborgere eller for politiske lovovertrædelser.

Efter stk. 2, 1. pkt., kan en person, der er overgivet til et andet nordisk land i henhold til en nordisk arrestordre, overgives videre eller videreudleveres til et EU-land eller videreudleveres til et tredjeland i henhold til reglerne i det udstedende lands lovgivning, for en lovovertrædelse, der er begået inden overgivelsen, hvis a) den pågældende selv meddeler samtykke hertil, b) den pågældende, uanset af denne i 45 dage uhindret har kunnet forlade det land, hvortil denne er overgivet, har undladt dette, eller den pågældende efter at have forladt landet frivilligt er vendt tilbage, eller c) det fuldbyrdende land meddeler samtykke hertil.

For så vidt angår betingelsen om samtykke fremgår det af stk. 2, 2. pkt., at samtykke kun kan meddeles, hvis overgivelse for den pågældende handling kunne have fundet sted efter reglerne i det fuldbyrkende lands lovgivning.

3.4.2.1.2. Rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre

Rammeafgårelsen om den europæiske arrestordres artikel 28 angår videreudlevering til et tredje land.

Efter artikel 28, stk. 1, kan medlemsstaterne meddele Generalsekretariatet for Rådet, at personer, der udleveres, kan videreudleveres til en anden medlemsstat, medmindre den judicielle myndighed i det land, der har udleveret den pågældende, i særlige tilfælde anfører andet.

Danmark har ikke afgivet meddelelse i henhold til artikel 28, stk. 1.

Når en sådan erklæring ikke er afgivet, kan videreudlevering som udgangspunkt ikke finde sted.

Der gælder dog visse undtagelser, herunder hvis den person, der er udleveret, har meddelt samtykke til videreudlevering, eller hvis det land, der har udleveret den pågældende, har meddelt samtykke til videreudlevering. Videreudlevering kan desuden ske til en anden medlemsstat i henhold til en europæisk arrestordre, uden samtykke fra det land, der oprindeligt udleverede den pågældende, såfremt den udleverede har haft mulighed for at forlade det land, den pågældende er overgivet til, og har undladt dette inden for 45 dage efter løsladelsen eller er vendt tilbage til landets territorium efter at have forladt dette.

Udlevering til en stat uden for Den Europæiske Union må alene finde sted, hvis den stat, der har udleveret den pågældende, har meddelt sit samtykke hertil.

3.4.2.1.3. Den Europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere

Artikel 15 i den europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere af 13. december 1957 (udleveringskonventionen) angår videreudlevering.

Det fremgår af artikel 15, 1. pkt., at videreudlevering kan ske til et tredje land, hvis det land, der har udleveret den pågældende, har meddelt samtykke til videreudlevering.

Der kan dog uanset, at der ikke foreligger samtykke fra det land, der oprindeligt udleverede den pågældende, ske udlevering efter betingelserne i artikel 14, stk. 1, litra b, hvis den udleverede har haft mulighed for at forlade det land, den pågældende er overgivet til, og har undladt dette inden for 45

dage efter løsladelsen eller er vendt tilbage til landets territorium efter at have forladt dette.

3.4.2.1.4. Udleveringsloven

Udleveringslovens § 41, stk. 1, indeholder regler om samtykke til videreudlevering i sager, hvor en person er udleveret fra Danmark.

Udleveringsloven indeholder imidlertid ikke bestemmelser om, under hvilke betingelser der kan ske videreudlevering af en person, der i henhold til en europæisk arrestordre er udleveret til Danmark.

3.4.2.2. Justitsministeriets overvejelser

I sager, hvor en medlemsstat i henhold til en europæisk arrestordre anmoder Danmark om at videreudlevere en person, som Danmark har fået udleveret på baggrund af en europæisk arrestordre fra en anden medlemsstat, sikrer retten i Danmark til brug for afgørelsen af, hvorvidt videreudlevering skal tillades, at der rettes henvendelse til det udleverende land, hvorfra den pågældende blev udleveret til Danmark med henblik på afklaring af, om det pågældende land samtykker til videreudlevering.

Det er Justitsministeriets vurdering, at den nævnte praksis, der er i overensstemmelse med rammeafgørelsens artikel 28, bør fremgå af udleveringsloven, og at der på lignende vis bør fastsættes regler om videreudlevering af personer, der er udleveret til Danmark på baggrund af en nordisk arrestordre eller fra et tredjeland.

Justitsministeriet foreslår derfor, at der indsættes en bestemmelse i udleveringslovens § 52 a, hvorefter retten efter anmodning kan tillade videreudlevering af en person, der er udleveret til Danmark for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for. Sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan disse værneting ikke anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet. Udleveringslovens § 34 om forsvarerbeskikkelse bør tilsvarende finde anvendelse.

Tilladelse til videreudlevering af en person efter den foreslåede § 52 a vil som udgangspunkt alene kunne meddeles, hvis udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter bestemmelserne i udleveringsloven, og det udleverende land samtykker i videreudlevering,

Udlevering vil dog kunne ske uden samtykke fra det udleverende land, når den udleverede person er blevet udleveret til Danmark på baggrund af en europæisk eller nordisk arrestordre eller fra et tredjeland, der har tiltrådt Den

Europæiske udleveringskonvention, hvis den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark og har undladt dette, eller når den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage.

For at sikre en korrekt gennemførelse af henholdsvis rammeafgørelsen og den nordiske udleveringskonvention foreslås der fastsat bestemmelser om mulighederne for at videreudlevere personer fra Danmark, uden at der foreligger samtykke fra det udleverende land.

Den foreslåede bestemmelse i § 52 a gennemfører således rammeafgørelsens artikel 28, den nordiske arrestordres artikel 24 og den europæiske udleveringskonventions artikel 15.

3.4.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at indsætte en ny bestemmelse i udleveringslovens § 52 a, hvorefter retten kan træffe afgørelse om, at en person, der er udleveret til Danmark, videreudleveres til et tredje land på grundlag af en europæisk arrestordre, for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for. Sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan disse værneting ikke anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet. § 34 finder tilsvarende anvendelse. Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2 kan videreudlevering kun ske, hvis udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter bestemmelserne i denne lov, og det udleverende land samtykker i videreudleveringen.

Udgangspunktet er således, at videreudlevering kræver samtykke fra det land, hvor den pågældende er udleveret fra. Dette udgangspunkt foreslås fraveget i stk. 3-5, hvorefter videreudlevering kan tillades, såfremt en eller flere betingelser er opfyldt svarende til betingelserne i den nordiske arrestordre (stk. 3), rammeafgørelsen (stk. 4) og udleveringskonventionen (stk. 5).

Det foreslås, at rettens afgørelse om videreudlevering træffes ved kendelse, og at kære til landsretten kan ske inden for en frist på 3 dage.

Kærereglerne vedrørende rettens afgørelse om videreudlevering, på baggrund af en europæisk arrestordre, vil således svare til kærereglerne for rettens beslutning om udlevering på grundlag af en europæiske arrestordre.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil.

3.5. Fratrækning af varigheden af varetægtsfængslingen i den anmodede medlemsstat

3.5.1. Gældende ret

Straffelovens § 86 fastsætter de generelle betingelser for, hvornår der skal eller kan ske fradrag i den idømte fængselsstraf i tilfælde, hvor den dømte i forbindelse med straffesagen har været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse.

Det følger af straffelovens § 86, stk. 5, at hvis den dømte har været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse i udlandet, bestemmer retten, i hvilket omfang der skal ske afkortning i den idømte straf.

Det er således overladt til domstolene at vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang der skal ske afkortning i de tilfælde, hvor en person har været varetægtsfængslet i udlandet som led i fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at frihedsberøvelser i udlandet kan adskille sig væsentligt fra de former for frihedsberøvelse, der kendes i de nordiske lande, og at det derfor ikke var fundet hensigtsmæssigt at foreslå indførelse af en generel regel om, at straffeprocessuel frihedsberøvelse i udlandet i relation til afkortning skal sidestilles med frihedsberøvelse i pådømmelseslandet, men at bestemmelsen giver mulighed for i rimeligt omfang at tage hensyn til straffeprocessuel frihedsberøvelse i udlandet, jf. Folketingstidende 1972-73, A, L 128 som fremsat, spalte 2805.

Det er forudsat, at frihedsberøvelse, der har fundet sted i et andet nordisk land, afkortes fuldt ud, og at det samme bør gælde for frihedsberøvelser i et ikke-nordisk land, som har væsentlige lighedspunkter med de straffeprocessuelle frihedsberøvelser, som anvendes her i landet, jf. Folketingstidende 1972-73, A, L 128 som fremsat, spalte 2806.

Det fremgår imidlertid af rammeafgårelsen om den europæiske arrestordres artikel 26, stk. 1, at den udstedende medlemsstat fradrager enhver periode, hvor den eftersøgte har været varetægtsfængslet i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, i den samlede varighed af den periode, den pågældende skal afsone i den udstedende medlemsstat som følge af idømmelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning. Det følger videre af stk. 2, at den fuldbyrdende judicielle myndighed eller den centrale myndighed samtidig med overgivelsen af den

UDKAST

pågældende skal fremsende alle oplysninger om varigheden af den eftersøgte varetægtsfængsling på grundlag af den europæiske arrestordre til den udstedende judicielle myndighed.

EU-domstolen har i sagen C-294/16 PPU nærmere behandlet, hvad der skal forstås ved begrebet ”varetægtsfængsling” i den europæiske rammeafgørelses artikel 26, stk. 1.

I den konkrete sag var en person idømt en fængselsstraf på 3 år og 2 måneders fængsel i Polen. På baggrund af en europæisk arrestordre blev pågældende anholdt og fængslet i Storbritannien. Den pågældende blev efterfølgende løsladt mod betaling af en kaution, dog således at han var underlagt en pligt til at forblive på en nærmere angiven adresse mellem kl. 22 og kl. 7, og denne pligt var ledsaget af elektronisk overvågning. Han blev endvidere pålagt at give møde på en politistation, først dagligt, derefter tre gange ugentligt mellem kl. 10 og kl. 12, samt et forbud mod at ansøge om udstedelse af dokumenter, der ville gøre det muligt for ham at rejse til udlandet, og en pligt til døgnet rundt at have en tændt og opladet mobiltelefon. Sagen for EU-domstolen angik, hvorvidt den periode, hvor den pågældende var i husarrest i Storbritannien og var underlagt elektronisk overvågning, skulle fradrages i den frihedsstraf, som han var idømt i Polen.

EU-domstolen fandt anledning til at anføre, at det må antages, at begrebet ”varetægtsfængslet” er et selvstændigt EU-retligt begreb, som skal fortolkes selvstændigt og ensartet på Unionens område under hensyntagen til bestemmelsens ordlyd, til den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår, og til de mål, der forfølges med den lovgivning, som den udgør en del af, og at begrebet ikke henviser til en restriktiv foranstaltning, men til en frihedsberøvende foranstaltning, der ikke nødvendigvis skal tage form af fængsling. Den frihedsberøvende virkning, som udgør essensen i en tilbageholdelse, kan kendetegne både en fængsling og i særlige tilfælde andre foranstaltninger, der uden at udgøre en fængsling i ordets egentlige forstand dog er så indskrænkende, at de skal sidestilles med en sådan fængsling. Dette vil være tilfældet med foranstaltninger, der på grund af deres art, varighed, virkninger og gennemførelse er af en sådan intensitet, at de berøver den pågældende person dennes frihed på en måde, der kan sammenlignes med en fængsling, jf. præmis 37-46.

EU-domstolen fastslog herefter, at den judicielle myndighed i den medlemsstat, som har udstedt den europæiske arrestordre, er forpligtet til at efterprøve, om de foranstaltninger, der er blevet truffet over for den pågældende person i den fuldbyrdende medlemsstat, skal sidestilles med en

frihedsberøvelse og derfor udgøre en varetægtsfængsling som omfattet af artikel 26, stk. 1. Såfremt denne judicielle myndighed i forbindelse med efterprøvelsen når frem til, at dette er tilfældet, kræver artikel 26, stk. 1, at den samlede periode, hvor disse foranstaltninger har været iværksat, skal fradrages i den periode, som personen skal afsone i den medlemsstat, der har udstedt den europæiske arrestordre.

EU-domstolen understregede herefter, at selvom foranstaltninger såsom husarrest i ni timer i løbet af natten kombineret med en overvågning af den pågældende person ved hjælp af en elektronisk fodlænke med en pligt til dagligt eller flere gange ugentligt at give møde på en politistation på nærmere angivne tidspunkter og med et forbud mod at ansøge om udstedelse af rejседokumenter til udlandet utvivlsomt begrænser den pågældende persons bevægelsesfrihed, er de imidlertid i princippet ikke begrænsende i et sådant omfang, at de får en frihedsberøvende virkning og dermed kan anses for varetægtsfængsling, jf. præmis 54.

Bestemmelsen i artikel 26, stk. 1, begrænser sig til at fastsætte et mindsteniveau af beskyttelse af den omfattede persons grundlæggende rettigheder efter den europæiske arrestordre, hvorfor bestemmelsen ikke er til hinder for, at den judicielle myndighed i den medlemsstat, som har udstedt arrestordren, alene på grundlag af national ret kan fradrage en del af eller hele den periode, hvor den pågældende person i den fuldbyrdende medlemsstat har været omfattet af foranstaltninger, der ikke har indebåret en frihedsberøvelse, men en frihedsbegrænsning, i den samlede varighed af den frihedsberøvelse, som personen skal afsone i den udstedende medlemsstat, jf. præmis 55.

Østre Landsret har den 30. marts 2017 afsagt dom i en lignende sag, hvor en tiltalt havde været frihedsberøvet i England fra den 9. juli 2015 til den 17. juli 2015. Tiltalte blev herefter løsladt mod kaution med vilkår om fodlænke og i tilknytning hertil bl.a. meldepligt. Tiltalte blev udleveret til Danmark den 17. august 2016 og var derefter frihedsberøvet i Danmark. Byretten tog ikke stilling til spørgsmålet om eventuel afkortning af perioden med fodlænke i England. Byrettens dom blev anket bl.a. med påstand om formildelse af fængselsstraffen, herunder således at perioden med fodlænke i England med vilkår om bl.a. meldepligt blev afkortet i fængselsstraffen i medfør af straffelovens § 86, stk. 5.

For så vidt angår spørgsmålet om en eventuel afkortning af straffen i anledning af den periode, hvor tiltalte i England var undergivet henholdsvis anholdelse, varetægtsfængsling og fodlænke med vilkår om bl.a. meldepligt,

fremhævede landsretten, at tiltalte efter det oplyste om vilkårene for fodlænkeordningen, hvorefter tiltalte kun skulle være på sin bopæl mellem kl. 23.00 og kl. 05.00 og frem til den 15. juni 2016 melde sig hos politiet to gange om ugen, at den trufne foranstaltning ikke fandtes at have medført sådanne indgreb i tiltaltes frihed, at den kunne sidestilles med varetægtsfængsling. Landsretten fandt herefter, at der ikke skulle ske afkortning i den idømte fængselsstraf for perioden med fodlænke i England og anførte herefter, at dette resultat var i overensstemmelse med EU-domstolens dom af 28. juli 2016 i sag C-294/16 PPU.

Det er en betingelse for afkortning i straffen i medfør af straffelovens § 86, stk. 5, at frihedsberøvelsen har karakter af et straffeprocessuelt indgreb i sagen. I Højesterets dom af 30. april 2024 i sag 112/2023 (1. afd.) (U.2024.3404 H) blev tiltalte fundet skyldig i fra februar 2015 til marts 2019 sammen med sin daværende ægtefælle og deres seks mindreårige børn at være indrejst i Syrien og dér at have fremmet virksomheden for terrororganisationen Islamisk Stat (IS). Tiltalte var den 5. marts 2019 registreret i al Hol-lejren og blev herefter tilbageholdt af de kurdiske myndigheder, indtil hun den 7. oktober 2021 ankom til Danmark. Landsretten anførte for så vidt angik tilbageholdelsen af de kurdiske myndigheder, at dette ikke skete på grundlag af en anmodning fra de danske myndigheder, og at tilbageholdelsen derfor ikke havde karakter af et straffeprocessuelt indgreb i forbindelse med den foreliggende sag. Landsretten fandt derfor, at der hverken i henhold straffelovens § 86, stk. 5, eller princippet i bestemmelsen, skulle ske afkortning af straffen. Højesteret tiltrådte dette med begrundelse om, at tiltaltes efterfølgende ophold i mere end to år i de kurdiske kontrollerede lejre ikke gav grundlag for, at der efter straffelovens § 86, stk. 5, eller princippet i bestemmelsen foretages afkortning i straffen.

Reglerne om fradrag for personer, der er udleveret til Danmark til straffuldbydelse fra en anden EU-medlemsstat, og som har været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse, findes i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union. En del af lovens bestemmelser gennemfører Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA.

Det fremgår af § 58, stk. 2, 2. pkt., at fuldbyrdelsen sker, i det omfang andet ikke følger af nærværende lov, i overensstemmelse med dansk rets regler om fuldbyrdelse af fængselsstraf og andre retsfølger af frihedsberøvende karakter. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår, at bestemmelsen gennemfører artikel 13, hvor det af stk. 2 fremgår, at den kompetente

myndighed i fuldbyrdesstaten skal trække hele den del af frihedsberøvelsen, som allerede er afsonet i udstedelsesstaten, fra i den samlede varighed af den frihedsberøvelse, der skal afsones, jf. Folketingstidende 2007-08. 2. samling, Tillæg A, s. 3061. Det er Danmarks Fængsler, der i overensstemmelse med reglerne i den nævnte lov, straffeloven og straffuldbyrdesloven sikrer, at der sker fradrag i overensstemmelse med reglerne i denne rammeafgørelse.

3.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Straffelovens § 86, stk. 5, overlader domstolene et skøn ved vurderingen af, i hvilket omfang anholdelse, varetægtsfængsling eller indlæggelse til mentalundersøgelse i udlandet skal medføre afkortning i den idømte fængselsstraf.

Det er Justitsministeriets vurdering, at rammeafgørelsens artikel 26 sammenholdt med EU-domstolens praksis, fastsætter en obligatorisk forpligtelse for medlemsstaterne til at afkorte den idømte fængselsstraf med den periode, som den pågældende har været varetægtsfængslet i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæiske arrestordre i udlandet, eller såfremt den pågældende har været undergivet en foranstaltning, der på grund af sin art, varighed, virkning og gennemførelse er af en sådan intensitet, at den berøver den pågældende sin frihed på en sådan måde, at det kan sammenlignes med en egentlig varetægtsfængsling. Selvom denne forpligtelse også vil indebære et skøn, der i væsentligt omfang vil svare til den vurdering, der i dag skal foretages efter straffelovens § 86, stk. 5, finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt for at sikre korrekt gennemførelse af rammeafgørelsens artikel 26, at der indsættes en ny, særskilt bestemmelse i straffelovens § 86 om afkortning af straf for personer, som er idømt straf i Danmark på baggrund af et forhold, som den dømte ved en europæisk arrestordre er udleveret til Danmark på grundlag af.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der efter straffelovens § 86, stk. 5 indsættes et nyt stykke 6, hvorefter den idømte straf for en person, der er udleveret til Danmark på grundlag af en nordisk eller europæisk arrestordre, og som i forbindelse med udleveringen til Danmark har været varetægtsfængslet eller frihedsberøvet i et omfang, der kan sidestilles med varetægtsfængsling efter dansk ret, skal af retten afkortes svarende til den periode, som varetægtsfængslingen eller en sådan frihedsberøvende foranstaltning har varet.

UDKAST

Den foreslåede ordning vil medføre, at det i Danmark er obligatorisk at foretage fradrag i den idømte fængselsstraf svarende til varigheden af den periode, hvor den pågældende har været varetægtsfængslet eller underlagt en frihedsberøvende foranstaltning, som kan sidestilles med en varetægtsfængsling i den udleverende medlemsstat, når den pågældende er udleveret på grundlag af en nordisk eller europæisk arrestordre.

Anklagemyndigheden påser, at det udleverende land fremsender oplysninger om karakteren og varigheden af varetægtsfængslingen eller den frihedsberøvende foranstaltning.

Det forudsættes, at retten ved vurderingen af, om der foreligger en varetægtsfængsling i rammeafgørelsens forstand foretager en skønsmæssig vurdering af, om den pågældende foranstaltning på baggrund af sin art, varighed, virkning og gennemførelse er af en sådan intensitet, at denne berøver den pågældende person friheden på en måde, at det kan sammenlignes med en fængsling.

Beregningen af antal dage, der skal afkortes, skal ske på baggrund af oplysningerne om karakteren og varigheden af varetægtsfængslingen eller den frihedsberøvende foranstaltning, som er modtaget fra det fuldbyrdende land, således at der i rettens dom afkortes for den samlede periode, hvor varetægtsfængslingen eller en sådan sammenlignelig frihedsberøvelse har været iværksat i det fuldbyrdende land.

Danmarks Fængsler skal sikre, at der ved beregningen af straffetiden foretages fradrag efter reglerne i straffelovens § 86 for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse, jf. straffuldbydelseslovens § 18, stk. 1. Opgørelse af antallet af afkortningsdage skal ske på grundlag af oplysningerne i dommen om varigheden af frihedsberøvelser, indlæggelser og isolation, der medfører afkortning, jf. § 5, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 271 af 11. februar 2026 om beregning af straffetiden m.v. (strafberegningsbekendtgørelsen).

Den foreslåede ordning medfører ingen ændring af gældende ret for afkortning i den idømte straf for straffeprocessuelle foranstaltninger pålagt i tredjelande.

Der henvises i øvrigt til § 2 og bemærkningerne hertil.

3.6. Behandling af sager om udlevering mellem Danmark og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland

3.6.1. Gældende ret

Den 31. januar 2020 udtrådte Storbritannien af Den Europæiske Union. I forbindelse med Storbritanniens udtræden blev der ved afgørelse (EU) 2021/689 indgået Handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side ("handels- og samarbejdsaftalen"). Aftalen fastsætter det fremtidige samarbejde mellem de to parter.

Handels- og samarbejdsaftalen er indgået med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 217 om associeringsaftaler med tredjelande. Danmark er fuldt ud omfattet af handels- og samarbejdsaftalen.

Med hensyn til udlevering af mistænkte og dømte til og fra Det Forenede Kongerige finder artikel 596-632 i aftalen anvendelse. Bestemmelserne svarer stort set til rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Det betyder, at Storbritannien i relation til udleveringsloven skal anses som en medlemsstat i Den Europæiske Union med de undtagelser og afvigelser, som fremgår af handels- og samarbejdsaftalen.

I medfør af handels- og samarbejdsaftalens artikel 635, stk. 1, har Specialudvalget om Rets håndhævelse og Retligt Samarbejde, som er et organ nedsat under EU og Storbritanniens handels- og samarbejdsaftale, udarbejdet en standardformular til anmodninger om gensidig bistand. Standardformularen til anmodninger om gensidig bistand har til formål at lette den gensidige bistand mellem parterne, således at der angives alle de nødvendige oplysninger, som en anmodning om gensidig bistand skal indeholde. Standardformularen udgør en integreret del af tredje del, afsnit VII. Det betyder, at anmodninger om udlevering mellem Storbritannien og Danmark skal ske ved anvendelse af en britisk arrestordre (BAW), jf. handels- og samarbejdsaftalens artikel 606 og bilag 43.

I praksis behandles en anmodning om udlevering fra Storbritannien efter principperne i udleveringslovens kapitel 4 om udlevering af lovovertrædere til medlemsstater i Den Europæiske Union, samt i overensstemmelse med de generelle betingelser i udleveringslovens kapitel 2 og 6, medmindre reglerne om udlevering i handels- og samarbejdsaftalen konkret indeholder bestemmelser, der afviger fra udleveringsloven.

Der er imidlertid ikke fastsat regler herom i udleveringsloven, ligesom der ikke er fastsat regler om, hvordan en arrestordre modtaget fra Storbritannien (britisk arrestordre) skal betragtes.

3.6.2. Justitsministeriets overvejelser

Handels- og samarbejdsaftalens afsnit VII indeholder regler for udlevering af mistænkte og dømte til og fra Danmark og Storbritannien, som stort set svarer til, hvad der følger af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, som var det fælles retsgrundlag inden Storbritanniens udtræden af EU.

Siden Storbritanniens udtræden er sager om arrestordre og anmodninger om udlevering fra Danmark til Storbritannien derfor i praksis blevet behandlet efter principperne i de regler i udleveringsloven, som gælder for udlevering til og fra EU-lande.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt at bringe udleveringsloven i overensstemmelse med den nuværende praksis, således at det fremgår af loven, at sager om udlevering til og fra Danmark og Storbritannien behandles efter reglerne i udleveringslovens kapitel 4 om betingelserne for udlevering af lovovertrædere til medlemsstater i Den Europæiske Union samt i overensstemmelse med kapitel 2 og 6 om de generelle betingelser for udlevering, medmindre andet følger af handels- og samarbejdsaftalen.

3.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i udleveringslovens § 1, stk. 3, hvorefter lovens kapitel 2, 4 og 6 finder tilsvarende anvendelse for udlevering fra Danmark til Storbritannien, medmindre andet følger af handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien.

Bestemmelsen vil indebære, at sager om udlevering til Storbritannien fra Danmark vil skulle behandles efter udleveringslovens generelle regler og reglerne for udlevering til EU-medlemsstater, medmindre andet følger af Handels- og samarbejdsaftalen.

Bestemmelsen vil kodificere den nuværende praksis, og sager om udlevering til og fra Danmark og Storbritannien skal således ikke fremadrettet behandles anderledes.

Det foreslås desuden, at der indsættes en ny bestemmelse i udleveringslovens § 30, stk. 5, hvorefter en britisk arrestordre udstedt af Storbritannien skal betragtes som en europæisk arrestordre til brug for udleveringslovens kapitel 6.

Bestemmelsen vil sikre, at en britisk arrestordre i Danmark skal behandles som en europæisk arrestordre. Hensigten med bestemmelsen er således at begrænse den administrative behandling af sagerne, idet det ikke vil være nødvendigt for Storbritannien at udstede såvel en britisk arrestordre som en europæisk arrestordre, hvis myndighederne i Storbritannien på tidspunktet for efterlysningen ikke har kendskab til, hvor den, der ønskes udleveret, befinder sig.

Endelig foreslås det, at indsætte en undtagelse i § 50, stk. 2, til udgangspunktet om, at udleveringsanmodninger fra Danmark til stater uden for Norden og Den Europæiske Union udfærdiges af anklagemyndigheden på baggrund af en europæisk arrestordre og fremsendes af den centrale myndighed, jf. udleveringslovens § 31.

Ifølge den foreslåede undtagelse vil udgangspunktet kunne fraviges, hvis andet følger af bilateral aftale mellem Danmark og en anden stat.

Den foreslåede undtagelse vil give adgang til, at der bl.a. vil kunne udstedes britiske arrestordrer til brug for udlevering fra Storbritannien til Danmark af personer, der er blevet pågrebet af myndighederne i Storbritannien, eller som ifølge de danske myndigheder har kendt opholdssted i Storbritannien, ved brug af standardformularen for britiske arrestordrer, der er optrykt i handels- og samarbejdsaftalens bilag 43.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, 10 og 15, og bemærkningerne hertil.

3.7. Overførsler inden for Kongeriget

3.7.1. Gældende ret

Det fremgår af udleveringslovens § 1, stk. 1, at den, der i udlandet er sigtet, tiltalt eller dømt for en strafbar handling, kan udleveres efter reglerne i udleveringsloven.

Overførsel inden for rigsfællesskabet af personer, som er sigtede eller tiltalte i en straffesag/kriminal sag, anses efter gældende retspraksis ikke som udlevering i udleveringslovens forstand.

I straffesager eller kriminalsager, hvor der er spørgsmål om en overførsel mellem de nordatlantiske og danske politikredse af sigtede eller tiltalte personer, vil der i stedet kunne opstå en række såkaldte interprovinsielle spørgsmål, herunder bl.a. om indbyrdes jurisdiktion, kompetence og lovvalg.

De særlige forhold, der gør sig gældende, herunder bl.a. de geografiske afstande og den omstændighed, at Danmark, Grønland og Færøerne har hver sin retsplejelov og straffelov/kriminallov, der ikke fuldt ud kriminaliserer forhold på samme måde, kan i praksis indebære, at en person, der søges overført, i nogle tilfælde vil skulle varetægtsfængsles/tilbageholdes med henblik på at gennemføre overførslen.

Disse spørgsmål vil i de konkrete sager søges løst i et samarbejde mellem de relevante politikredse.

3.7.2. Justitsministeriets overvejelser

På baggrund af Justitsministeriets arbejde med udarbejdelse af et lovforslag om en ny udleveringslov for Grønland finder ministeriet det hensigtsmæssigt, at det fremgår udtrykkeligt af udleveringsloven for Danmark, at loven ikke finder anvendelse på overførsler af personer inden for Kongeriget.

Det findes endvidere hensigtsmæssigt at præcisere formuleringerne i udleveringslovens §§ 3 og 4, således at der herefter ikke er tvivl om, at den nuværende formulering »her i landet«, omfatter hele rigsfællesskabet, idet de øvrige rigsdele med de foreslåede ændringer nævnes i bestemmelserne.

3.7.3. Den foreslåede ordning

Der foreslås indsat en ny bestemmelse i lovens § 1, stk. 4, hvorefter loven ikke finder anvendelse på overførsler mellem Danmark, Færøerne og Grønland.

Bestemmelsen viderefører den gældende retstilstand og indebærer, at en overførsel af en person til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse ikke behandles efter udleveringsloven.

Det foreslås endvidere i § 3, stk. 1 og 2, og § 4, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, at ændre »her i landet« til »her i landet, på Færøerne eller i Grønland«.

De foreslåede ændringer vil indebære, at der præciseres, at den nuværende formulering »her i landet« omfatter hele rigsfællesskabet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, 2, 3 og 4, og bemærkningerne hertil.

3.8. Fuldbyrkelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning

3.8.1. Gældende ret

I Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA fremgår det af artikel 3, stk. 4, at rammeafgørelsen ikke indebærer nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsstatsprincipper, som de er defineret i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Bestemmelsen suppleres af præambelbetragtning nr. 13, hvoraf det bl.a. fremgår, at rammeafgørelsen respekterer de grundlæggende rettigheder og principper, som er anerkendt i TEU artikel 6, og som afspejles i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særligt kapitel VI.

Det fremgår endvidere af præambelbetragtning nr. 14, at rammeafgørelsen ikke bør være til hinder for, at medlemsstaterne anvender deres egne forfatningsmæssige regler om retten til en retfærdig rettergang, foreningsfrihed, pressefrihed og ytringsfrihed i andre medier.

Det fremgår af rammeafgørelsens artikel 8, stk. 1, at medlemsstater efter anmodning er forpligtede til at anerkende og fuldbyrde domme afsagt af andre medlemsstater, som er fremsendt i henhold til artikel 4 og efter proceduren i artikel 5, medmindre medlemsstaten beslutter at påberåbe sig en af afslagsgrundene i rammeafgørelsens artikel 9.

Efter rammeafgørelsens artikel 9 kan den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten afslå at anerkende dommen og fuldbyrde sanktionen, hvis et eller flere af de i nr. 1-3 nævnte forhold foreligger. Afslagsgrundene i artikel 9 er fakultative, og de enkelte medlemsstater er dermed ikke forpligtede til at anvende afslagsgrundene.

Rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA er implementeret i dansk ret ved kapitel 6 a og 12 i lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union (EU-fuldbyrdelsesloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013 med senere ændringer.

EU-fuldbyrdelseslovens kapitel 6 a om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning indeholder regler om betingelserne for fuldbyrdelse af fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning i Danmark, der er idømt i en anden EU-medlemsstat.

Det fremgår af § 29 a, at en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning er omfattet af dette kapitel, når der er tale om en endelig domstolsafgørelse, der er afsagt under en straffesag på grund af en strafbar handling.

Efter § 29 b, stk. 1, fuldbyrdes en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning her i landet efter anmodning fra en myndighed i en anden medlemsstat (udstedelsesstaten), hvis den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller her i landet, og der ikke er grundlag for at afslå fuldbyrdelse efter §§ 29 c-f.

Det fremgår af forarbejderne, at fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning vil kunne afslås af en række grunde, som fremgår af artikel 9 i forslaget til rammeafgørelse. Disse afslagsgrunde er udtømmende opregnet i rammeafgørelsen, og der vil derfor ikke kunne meddeles afslag på en anmodning om fuldbyrdelse, hvis der ikke foreligger en af de afslagsgrunde, der er anført i rammeafgørelsen. Da afslagsgrundene i artikel 9 er valgfrie er det overladt til medlemsstaterne, om de vil gøre brug af de pågældende afslagsgrunde, og om de i givet fald vil udforme gennemførelsesbestemmelser som ufravigelige bestemmelser.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at afslagsgrundene i § 29 d er ufravigelige, mens afslagsgrundene i § 29 c, stk. 2, og §§ 29 e og 29 f er fakultative. Der henvises til Folketingstidende 2007-08, 2. samling, A, s. 3024.

Ifølge § 29 c, stk. 1, kan en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, der vedrører en af de i nr. 1-32 nævnte handlinger (positivlisten), kun fuldbyrdes her i landet, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, hvis sådanne handlinger efter lovgivningen i udstedelsesstaten kan straffes med fængsel i mindst 3 år. Det fremgår videre af § 29 c, stk. 2, at uden for de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis en handling svarende til den, som afgørelsen vedrører, ikke er strafbar efter dansk ret.

§ 29 d indeholder regler om, hvornår fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning skal afslås. Dette er bl.a. tilfældet, hvis der er grund til at formode, at fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning er pålagt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle

orientering, eller at den domfældtes situation kan blive skadet af en af disse grunde, jf. § 29 d, nr. 5.

Dette er endvidere tilfældet, hvis den dømte ifølge oplysningerne i den attest, som er omhandlet i § 48, er dømt uden selv at have været til stede under retssagen, medmindre det i attesten er anført, at domfældtes i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid f.eks. er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt for den retssag, som første til afgørelsen, jf. § 29 d, nr. 6, litra a, 1. led.

Ifølge § 29 e, stk. 1, 1. pkt., kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning bl.a. afslås, hvis afgørelsen vedrører samme forhold, som den pågældende er fundet skyldig i eller frifundet for her i landet eller i en anden stat end udstedelsesstaten.

§ 29 f indeholder de såkaldte fakultative afslagsgrunde. Efter denne bestemmelse kan fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning bl.a. afslås, hvis den attest, som er omhandlet i § 48, ikke foreligger, er mangelfuld eller er i åbenbar uoverensstemmelse med afgørelsen og ikke er blevet suppleret eller rettet inden for en rimelig frist, jf. § 29 f, stk. 1, nr. 1.

3.8.2. Justitsministeriets overvejelser

EU-domstolen afsagde den 9. november 2023 dom i den præjudicielle forelæggelsessag C-819/21, Staatsanwaltschaft Aachen. Domstolen fandt, at artikel 3, stk. 4, og artikel 8 i Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA, skal fortolkes sådan, at den kompetente myndighed i en medlemsstat kan afslå anerkendelse og fuldbyrdelse af en fængselsstraf, der følger af en dom afsagt i en anden medlemsstat, hvis (1) der i den anmodende medlemsstat er systemiske eller generelle mangler ved retten til retfærdig rettergang, og (2) der er vægtige grunde til at antage, at disse mangler har kunnet have en konkret indvirkning på straffesagen, jf. Staatsanwaltschaft Aachen, præmis 42.

Efter EU-fuldbyrdeslovens § 29 b, stk. 1, fuldbyrdes en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning her i landet efter anmodning fra en myndighed i en anden medlemsstat (udstedelsesstaten), hvis den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller her i landet, og der ikke er grundlag for at afslå fuldbyrdelse efter §§ 29 c-f.

Ingen af de afslagsgrunde, der følger af lovens §§ 29 c-29 f, omtaler direkte det tilfælde, hvor der i den udstedende medlemsstat er systemiske eller

generelle mangler ved retten til retfærdig rettergang, og hvor der er vægtige grunde til at antage, at disse mangler har kunnet have haft en konkret indvirkning på den pågældende dom. Endvidere findes der ikke en opsamlingsbestemmelse om, at fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning vil skulle afslås, hvis det vurderes at ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser at fuldbyrde afgørelsen.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at EU-domstolens dom i Staatsanwaltschaft Aachen giver anledning til at foretage en præcisering af EU-fuldbyrdelseslovens regler om fuldbyrdelse af afgørelser om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, således at det er tydeligt, at der skal gives afslag på anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser med henvisning til, at det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig retten til en retfærdig rettergang.

3.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i § 29 d i EU-fuldbyrdelsesloven indsættes et nr. 7, hvorefter fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser.

Den foreslåede ordning vil fungere som en opsamlingsbestemmelse og præcisere, at fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning vil skulle afslås, hvis det konkret vurderes at ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser at fuldbyrde afgørelsen.

I tilfælde af systematiske og generelle tilsidesættelser af retten til retfærdig rettergang i udstedelsesstaten, som omhandlet i Staatsanwaltschaft Aachen, vil der skulle foretages en toleddet vurdering, hvorefter fuldbyrdelse af en afgørelse kan afslås, hvis der er en reel risiko for, at retten til retfærdig rettergang overtrædes på grund af systematiske eller generelle mangler ved domstolens uafhængighed, og disse mangler konkret har kunnet påvirke den afgørelse, der pålægger fængselsstraf, jf. nærmere herom afsnit 3.8.2.

Der vil således skulle foretages en konkret vurdering af, om det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser at fuldbyrde en afgørelse, der i så fald vil skulle afslås efter den foreslåede bestemmelse.

Bestemmelsen vil omfatte Danmarks samlede internationale forpligtelser, herunder de grundlæggende rettigheder og retsprincipper, der er anerkendt i TEU artikel 6. TEU artikel 6 omfatter EU's charter om grundlæggende

rettigheder, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og de generelle principper i EU-retten. Det vil bl.a. betyde,, at en anmodning om fuldbyrdelse af en fængselsstraf vil skulle afslås, hvis det efter en konkret vurdering vil stride mod EU's Charter om grundlæggende rettigheder og/eller Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 at anerkende og fuldbyrde den pågældende afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse er en præcisering af gældende ret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige af betydning. Eventuelle begrænsede merudgifter vil blive håndteret inden for myndighedernes eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget opfylder første princip om digitaliseringsklar lovgivning om enkle og klare regler. De øvrige principper er ikke relevante for lovforslaget.

Lovforslaget vurderes ikke i øvrigt at ville have implementeringskonsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Formålet med lovforslaget er navnlig at gennemføre de ændringer i dansk lovgivning, der er nødvendige for Danmarks opfyldelse af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som disse bestemmelser er fortolket af EU-domstolen. Formålet er

endvidere at præcisere dansk lovgivning i overensstemmelse med EU-domstolens fortolkning af Rådets rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 26.juni 2026 til den 17. august 2026 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Det Kriminalpræventive Råd, Foreningen af Fængselsinspektører m.fl., Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Fængselsforbundet, Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, Samtlige byretter, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Ankestyrelsen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børns Vilkår, Copenhagen Business School – CBS) – CBS LAW – Institut for Ledelse, Copenhagen Business School - Juridisk institut, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Dansk Flygtningehjælp, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Kriminalpræventive Råd, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fagforeningen Civile i Danmarks Fængsler, Familieretshuset, Flygtningenævnet, Folketingets Ombudsmand, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Udlændingeretsadvokater. Forsete, Fængselsforbundet, Færøernes Landsstyre, High:five, HK Landsklubben for Danmarks Domstole, HK, politiet og anklagemyndigheden, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL – Kommunernes Landsforening, Kvinno, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Løgmålaráðið (Landsstyreområdet for justitsanliggender), Naalakkersuisut, Odense Retshjælp, Oxfam IBIS, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, Procesbevillingsnævnet, Red Barnet. Retspolitisk Forening,

UDKAST

Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden Færøerne, Rigsombudsmanden Grønland, Rigspolitiet, Roskilde Universitet, Røde Kors, SAVN, Styrelsen for Danmarks Fængsler, Syddansk Universitet – Juridisk Institut, Told & Skatteforbund, Udlændingenævnet, Aalborg Universitet – Juridisk Institut, Aarhus Retshjælp og Aarhus Universitet – Juridisk Institut.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ja, de begrænsede merudgifter vil blive håndteret inden for myndighedernes eksisterende økonomiske rammer.
Implementerings konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

UDKAST

Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Formålet med lovforslaget er navnlig at gennemføre de ændringer i dansk lovgivning, der er nødvendige for Danmarks opfyldelse af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som disse bestemmelser er fortolket af EU-domstolen. Formålet er endvidere at præcisere dansk lovgivning i overensstemmelse med EU-domstolens fortolkning af Rådets rammeafgørelse nr. 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I praksis behandles en anmodning om udlevering fra Storbritannien efter principperne i udleveringslovens kapitel 4 om udlevering af lovovertrædere til medlemsstater i Den Europæiske Union, samt i overensstemmelse med de generelle betingelser i udleveringslovens kapitel 2 og 6 medmindre reglerne om udlevering i handels- og samarbejdsaftalens artikel 596-632 konkret indeholder bestemmelser, der afviger fra udleveringsloven. Der er imidlertid ikke fastsat regler om fremgangsmåden i udleveringsloven.

Det foreslås i § 1, *stk. 3*, at lovens kapitel 2, 4 og 6 finder tilsvarende anvendelse for udlevering fra Danmark til Storbritannien, medmindre andet følger af handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien.

Bestemmelsen vil indebære, at sager om udlevering til Storbritannien fra Danmark vil skulle behandles efter udleveringslovens generelle regler og reglerne for udlevering til EU-medlemsstater, medmindre andet følger af handels- og samarbejdsaftalen.

Bestemmelsen kodificerer den nuværende praksis, og sager om udlevering til og fra Danmark og Storbritannien skal således ikke fremadrettet behandles på en anden måde end i dag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Bestemmelserne i § 1 om udleveringslovens anvendelsesområde forholder sig ikke endvidere ikke til overførsler mellem Danmark Grønland og Færøerne. Overførsler af personer, som er sigtede eller tiltalte i en straffesag i Danmark eller på Færøerne eller i en grønlandsk kriminalsag, eller som skal have fuldbyrdet sin straf, anses ikke som udlevering i udleveringslovens forstand. Dette fremgår imidlertid ikke udtrykkeligt af udleveringsloven.

Det foreslås i *stk. 4*, at loven ikke finder anvendelse på overførsler mellem Danmark, Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bestemmelsen viderefører den gældende retstilstand og fastslår, at en overførsel af en person til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse mellem Danmark, Færøerne og Grønland ikke behandles efter udleveringsloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af § 3, stk. 1, i lov om udlevering til og fra Danmark, at udlevering ikke kan finde sted, når den, der begæres udleveret, her i landet, i et nordisk land eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union er dømt eller frifundet for den samme strafbare handling.

Det følger videre af § 3, stk. 2, at tilsvarende gælder, hvis den, der begæres udleveret, her i landet er benådet for handlingen.

Det foreslås i § 3, *stk. 1 og 2*, at »her i landet« ændres til: »her i landet, på Færøerne eller i Grønland«.

Den foreslåede ændring er en præcisering, der viderefører den gældende retstilstand, hvor udlevering heller ikke kan finde sted, når den, der begæres udleveret, er dømt, frifundet eller benådet for den samme strafbare handling på Færøerne, i Grønland eller i Danmark.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af udleveringslovens § 4, stk. 1, at hvis tiltale mod den pågældende er frafaldet i Danmark, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald er opfyldt. Udlevering kan endvidere afslås, hvis påtale er opgivet, og betingelserne for at omgøre beslutningen om påtaleopgivelse ikke er opfyldt. Det foreslås i § 4, *stk. 1, 1. pkt.*, at »kan udlevering kun finde sted« ændres til »her i landet, på Færøerne eller i Grønland, kan udlevering afslås«, og efter »tiltalefrafald« indsættes »ikke«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at domstolene tillægges en skønsbeføjelse ved den konkrete vurdering af, om der skal ske udlevering til strafforfølgning i tilfælde, hvor tiltale mod den pågældende er frafaldet i Danmark, på Færøerne eller i Grønland, og betingelserne for omgørelse af beslutningen om tiltalefrafald efter retsplejelovens bestemmelser ikke er opfyldt.

UDKAST

Det forudsættes, at domstolene ved udøvelse af skønsbeføjelsen vil sikre, at udlevering er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den europæiske Menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af § 4, stk. 2, at udlevering til strafforfølgning kan afslås, hvis der her i landet er indledt strafforfølgning mod den pågældende for den handling, for hvilken der begæres udlevering, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes at skulle gennemføres her i landet.

Det foreslås i § 4, stk. 2, at »her i landet« ændres til: »her i landet, på Færøerne eller i Grønland«.

De foreslåede ændringer er præciseringer, der viderefører den gældende retstilstand, hvor udlevering kun kan finde sted, hvis der her i landet, på Færøerne eller i Grønland er indledt strafforfølgning mod den pågældende for den handling, for hvilken der begæres udlevering, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes at skulle gennemføres her i landet, på Færøerne eller i Grønland.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af udleveringslovens § 5, at udlevering ikke kan finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

Det foreslås, at udleveringslovens § 5 ændres, således at ”kan ikke finde sted” ændres til: ”kan afslås”.

Den foreslåede ordning vil medføre, at domstolene tillægges en skønsbeføjelse ved den konkrete vurdering af, om der skal ske udlevering til strafforfølgning i tilfælde, hvor den pågældende handling helt eller delvist er foretaget her i landet, og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.

Domstolene tillægges dermed en skønsbeføjelse, hvorved domstolene kan tage hensyn til særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af udleveringslovens § 7, at når en person, der er dansk statsborger eller har fast bopæl her i landet, udleveres til strafforfølgning i udlandet, kan der stilles vilkår om, at den pågældende overføres tilbage til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af en eventuel fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som den pågældende er blevet idømt i udlandet.

Bestemmelsen, der gennemfører rammeafgørelsen om den europæiske arrestordres artikels 5, stk. 3, medfører, at spørgsmålet om, hvorvidt udlevering af danske statsborgere mv. skal betinges af tilbageførelse, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Det følger af udleveringslovens § 35, stk. 1, at afgørelse om udlevering fra Danmark og om eventuelle vilkår for udleveringen træffes af retten efter anklagemyndighedens anmodning.

Domstolene har adgang til at anmode om supplerende oplysninger i forbindelse med behandlingen af en anmodning fra en anden stat om udlevering, jf. udleveringslovens § 35, stk. 5, herunder oplysninger vedrørende en garanti om overførsel tilbage til det udleverende land.

Udleveringsloven indeholder ikke bestemmelser om, hvem der kan anmode om og udstede garantier om tilbageoverførsel i forbindelse med udlevering til strafforfølgning.

I dag udstedes garantier om tilbageførsel fra Danmark af Rigsadvokaten på anmodning fra det land, hvor den pågældende anmodes udleveret fra. Tilsvarende er det Rigsadvokaten, der anmoder om garantier om tilbageførsel fra det land, hvor den pågældende er udleveret til.

Det foreslås at indsætte en bestemmelse i udleveringslovens § 7 a, hvorefter Justitsministeriets kan udpege en myndighed, som kan anmode om og udstede garantier for, at en person, der er udleveret med henblik på strafforfølgning, efter at være blevet hørt, overføres til det land, hvorfra den pågældende er udleveret, for dér at afsone den straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som personen er blevet idømt.

Den foreslåede ordning præciserer, at en myndighed som led i den indledende sagsbehandling af udleveringssagen kan anmode om og udstede garantier for tilbageførsel.

UDKAST

Med henblik på at sager om udlevering bliver tilstrækkeligt oplyst på et tidligt tidspunkt, har Justitsministeriet til hensigt – i overensstemmelse med hidtidig praksis – at udpege Rigsadvokaten som myndighed til at anmode om og udstede garantier om tilbageførsel i henhold til rammeafgørelsens artikel 5, nr. 3.

Det bemærkes, at hvis det efterfølgende måtte vise sig hensigtsmæssigt, at en anden myndighed bliver udpeget som myndighed i stedet for Rigsadvokaten, vil justitsministeren kunne ændre udpegelsen uden en lovændring.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det følger af udleveringslovens § 8, stk. 1, at en person, der afsoner fængselsstraf i Danmark, kan udleveres midlertidigt fra Danmark med henblik på strafforfølgning i det anmodende land, hvis betingelserne for udlevering i øvrigt er opfyldt, på vilkår af 1) at den pågældende tilbageføres til Danmark, når strafforfølgningsen er afsluttet, og 2) at den pågældende er frihedsberøvet under udleveringen.

Bestemmelsen i udleveringslovens § 8 gennemfører artikel 24, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, der regulerer muligheden for midlertidig overgivelse. Det følger således af artikel 24, stk. 2, at i stedet for at udsætte overgivelsen kan den judicielle myndighed i den anmodende medlemsstat midlertidigt overgive den eftersøgte til den anmodende medlemsstat på betingelser, der skal aftales mellem de judicielle myndigheder i den anmodende medlemsstat og de judicielle myndigheder i den anmodende medlemsstat. Aftalen skal være skriftlig, og betingelserne er bindende for alle myndigheder i den anmodende medlemsstat.

Af udleveringslovens § 8, stk. 2, fremgår, at hvis den pågældende er dømt til udvisning af Danmark og vil kunne opfylde betingelserne for at blive løsladt under den midlertidige udlevering, betinges vilkåret om tilbageførsel, jf. stk. 1, nr. 1, af, at der ikke i Danmark forinden er truffet beslutning om løsladelse. Endvidere fastsættes vilkår om, at det anmodende land om nødvendigt medvirker til at forkynde et indrejseforbud for den pågældende.

Det fremgår videre af stk. 4, at en person, der skal strafforfølges i Danmark, undtagelsesvis kan udleveres midlertidigt fra Danmark med henblik på

UDKAST

strafforfølgning i det anmodende land. Det er en forudsætning herfor, at betingelserne for udlevering i øvrigt er opfyldt.

Det foreslås, at der i udleveringslovens § 8 indsættes et nyt stykke som stk. 5, hvorefter det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person efter stk. 1, 2 og 4, at retten efter anmodning indgår skriftlig aftale med den udenlandske myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering af en person.

Den foreslåede ordning vil indebære, at det udtrykkeligt fremgår, at kompetencen til at indgå aftaler om midlertidig udlevering er tillagt domstolene.

Det forudsættes, at anklagemyndigheden, ligesom det er tilfældet i dag, drøfter de nærmere betingelser for en midlertidig udlevering med den anmodende eller anmodede medlemsstat, og når anklagemyndigheden og de udenlandske myndigheder er enige om et udkast til aftale om betingelserne for den midlertidige udlevering, forelægger anklagemyndigheden sagen for retten med henblik på, at retten kan træffe afgørelse om, hvorvidt der kan ske midlertidig udlevering på de af anklagemyndigheden indstillede betingelser. Hvis domstolene modtager en anmodning direkte fra de udenlandske myndigheder, sendes anmodningen til anklagemyndigheden med henblik på videre sagsoplysning heraf som beskrevet ovenfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Udleveringslovens § 13, stk. 1, fastsætter, at udlevering til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for en lovovertrædelse, der efter lovgivningen i den medlemsstat, der har anmodet om udlevering, kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, selv om en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret, for følgende handlinger:

- 1) Deltagelse i en kriminel organisation.
- 2) Terrorisme.
- 3) Menneskehandel.
- 4) Seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.
- 5) Ulovlig handel med narkotika og psykotrope stoffer.
- 6) Ulovlig handel med våben, ammunition og eksplosive stoffer.
- 7) Bestikkelse.

UDKAST

- 8) Svig, herunder svig, der skader De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.
- 9) Hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold.
- 10) Falskmøntneri, herunder forfalskning af euroen.
- 11) Internetkriminalitet.
- 12) Miljøkriminalitet, herunder ulovlig handel med truede dyrearter og ulovlig handel med truede plantearter og træsorter.
- 13) Menneskesmugling.
- 14) Forsætligt manddrab og grov legemsbeskadigelse.
- 15) Ulovlig handel med menneskevæv og -organer.
- 16) Bortførelse, frihedsberøvelse og gidseltagning.
- 17) Racisme og fremmedhad.
- 18) Organiseret eller væbnet tyveri.
- 19) Ulovlig handel med kulturgoder, herunder antikviteter og kunstgenstande.
- 20) Bedrageri.
- 21) Afkrævning af beskyttelsespenge og pengeafpresning.
- 22) Efterligninger og fremstillinger af piratudgaver af produkter.
- 23) Forfalskning af officielle dokumenter og ulovlig handel med falske dokumenter.
- 24) Forfalskning af betalingsmidler.
- 25) Ulovlig handel med hormonpræparater og andre vækstfremmende stoffer.
- 26) Ulovlig handel med nukleare og radioaktive materialer.
- 27) Handel med stjålne motorkøretøjer.
- 28) Voldtægt.
- 29) Forsætlig brandstiftelse.
- 30) Strafbare handlinger omfattet af Den Internationale Straffedomstols straffemyndighed.
- 31) Skibs- eller flykapring.
- 32) Sabotage.

Der er tale om en positivliste, hvor betingelserne for udlevering vil være opfyldt, når det af den europæiske arrestordre fremgår, at det anmodende land ønsker udlevering for en eller flere lovovertrædelser, der er omfattet af listen, hvis den nævnte lovovertrædelse samtidig kan straffes med fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning i mindst 3 år i det anmodende land.

At lovovertrædelsen er straffri her i landet er uden betydning. Bestemmelsen finder anvendelse både i tilfælde, hvor det anmodende land ønsker udlevering til strafforfølgning, og hvor det anmodende land ønsker udlevering til straffuldbyrdelse.

UDKAST

Det følger af stk. 2, at udlevering til strafforfølgning til det anmodende land for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende stat kan medføre fængsel i mindst 1 år, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret.

Det foreslås, at § 13, stk. 2, affattes således, at udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst 1 år. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.

Den foreslåede ændring lovfæster, at domstolene er tillagt en skønsbeføjelse ved vurderingen af, om betingelserne for udlevering til strafforfølgning på baggrund af en europæisk arrestordre er opfyldt, når der er tale om lovovertrædelser, som ikke er omfattet af positivlisten i stk. 1, men som i det anmodende land kan medføre fængsel i mindst 1 år, når en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk lovgivning.

Det følger af udleveringslovens § 13, stk. 3, at udlevering til straffuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret. Det er således den faktiske idømte straf eller foranstaltning, der som udgangspunkt er afgørende for, om anmodningen om udlevering kan imødekommes.

Det foreslås, at § 13, stk. 3, affattes således, at udlevering til straffuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.

Den foreslåede ændring lovfæster, at domstolene er tillagt en skønsbeføjelse ved den konkrete vurdering af, om der skal ske udlevering til straffuldbyrdelse på baggrund af en europæisk arrestordre for handlinger, som i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed, men ikke

er omfattet af positivlisten i stk. 1, når en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.

Præciseringerne af § 13, stk. 2 og 3, indebærer, at det lovfæstes, at domstolene er tillagt en skønsbeføjelse for så vidt angår betingelsen om dobbelt strafbarhed i overensstemmelse med EU-domstolens fortolkning af C-665/20 PPU, ved vurderingen af, om betingelserne for udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union er opfyldt, hvorved domstolene kan tage hensyn til særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde.

Med hensyn til et eventuelt krav om dobbelt strafbarhed følger det af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordres artikel 2, stk. 4, at et sådant skal administreres fleksibelt, således at kravet anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er beskrevet i arrestordren, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i fuldbyrdelseslandet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 og 10

Udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 1-4, fastsætter betingelser for, hvornår der kan ske udlevering til straffuldbyrdelse fra Danmark til medlemsstater i Den Europæiske Union for afgørelser afsagt in absentia (udeblivelsesdomme). Betingelserne i nr. 1-4 er ikke kumulative. Det er således tilstrækkeligt, at betingelserne i én af bestemmelserne er opfyldt. Er dette tilfældet, er domstolene forpligtede til at imødekomme anmodningen om udlevering.

Det følger af udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 1, at udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom ikke kan finde sted, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende enten er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen.

I medfør af § 16, stk. 1, nr. 2, kan udlevering ikke finde sted, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid, var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver,

UDKAST

der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen.

Det fremgår videre af § 16, stk. 1, nr. 3, at udlevering ikke kan finde sted, medmindre det af den europæiske arrestordre fremgår, at den pågældende har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende skal i den forbindelse efterfølgende enten udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist. Endelig kan udlevering ikke finde sted efter § 16, stk. 1, nr. 4, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke og om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.

Udlevering kan finde sted, selvom den pågældende ikke var til stede under retssagen, hvor straf blev idømt, hvis én af betingelserne i udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt.

Det foreslås, at § 16, stk. 1, affattes således, at udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom, hvorved den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan afslås, hvis den pågældende ikke har været til stede under retssagen, der førte til dommen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid

1) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen,

2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen,

3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist eller

4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.

Den foreslåede ordning indebærer, at domstolene vil skulle foretage en konkret vurdering af, om der skal ske udlevering til straffuldbyrdelse for domme afsagt in absentia, selvom betingelserne i udleveringslovens § 16, stk. 1, nr. 1-4, ikke er opfyldt. Domstolenes vurdering skal ske under iagttagelse af Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 6 om retten til retfærdig rettergang.

Ændringen skal sikre, at udleveringslovens § 16, stk. 1, er i overensstemmelse med rammeafgørelsen om den europæiske arrestordres fakultative afslagsgrunde, herunder artikel 4 a, således som afslagsgrundene er fortolket af EU-domstolen.

Såfremt en af betingelserne i § 16, stk. 1, nr. 1-4, er opfyldt, vil en anmodning om udlevering til straffuldbyrdelse skulle opfyldes, ligesom det er tilfældet i dag, hvis udleveringslovens øvrige betingelser for udlevering er opfyldt. De foreslåede ændringer i § 16, stk. 1, ændrer således ikke herpå.

Det følger af § 16, stk. 2, at den, der begæres udleveret med henblik på fuldbyrdelse af en dom som nævnt i stk. 1, kan, når den pågældende underrettes om indholdet af arrestordren, anmode om at få udleveret en kopi af dommen, inden udleveringen gennemføres.

Det foreslås, at udleveringslovens § 16, stk. 2, ændres, således at ”som nævnt i stk. 1” ændres til: ”som nævnt i stk. 1, nr. 4.”

Bestemmelsen indebærer, at en person, der begæres udleveret af en anden EU-medlemsstat i sager omfattet af § 16, stk. 1, nr. 4, kan bede om at modtage en genpart af den udeblivelsesdom, som ligger til grund for udleveringen, inden udleveringen finder sted. Straks efter, at den udstedende

UDKAST

myndighed har fået underretning om anmodningen, skal dommen fremsendes til de danske myndigheder, som skal sørge for, at dommen udleveres til den pågældende.

Den foreslåede lovændring vil sikre, at den utilsigtede udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde, der fandt sted ved indførelsen af udleveringsloven, hvor den dagældende § 18 b, stk. 4, blev videreført i § 16, stk. 2, bringes i overensstemmelse med den tidligere retstilstand og dermed også med rammeafgørelsens artikel 4 a, stk. 2. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Der er i udleveringslovens § 30, stk. 1, fastsat regler om de indholdsmæssige krav til nordiske og europæiske arrestordrer samt udleveringsanmodninger for, at de kan danne grundlag for anholdelse og udlevering. I stk. 4 er der fastsat regler om, hvordan arrestordrer fra de nordiske lande skal betragtes.

Der er i dag ikke fastsat regler i udleveringsloven om britiske arrestordrer.

Det foreslås i stk. 5, at til brug for dette kapitel betragtes en britisk arrestordre udstedt af Storbritannien skal betragtes som en europæisk arrestordre.

Bestemmelsen sikrer, at britisk arrestordre i Danmark skal behandles som en europæisk arrestordre. Hensigten med bestemmelsen er således at begrænse den administrative behandling af sagerne, idet ikke vil være nødvendigt for Storbritannien at udstede såvel en britisk arrestordre som en europæisk arrestordre, hvis myndighederne i Storbritannien ikke har kendskab til, hvor den, der ønskes udleveret, befinder sig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Det følger af udleveringslovens § 35, stk. 1, at afgørelse om udlevering fra Danmark og om eventuelle vilkår for udleveringen træffes af retten efter anklagemyndighedens anmodning.

Med udtrykket »efter anklagemyndighedens anmodning« fastslås det, at det er anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, som skal indbringe spørgsmålet om udlevering for retten.

UDKAST

Sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan ingen af disse værneting anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet, jf. stk. 2.

Det fremgår videre af stk. 3, at sagen behandles i den pågældendes fravær, hvis retten ikke finder dennes tilstedeværelse nødvendig, når den pågældende har været lovligt indkaldt, og det af indkaldelsen fremgår, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan medføre, at retten træffer afgørelse.

Den pågældendes tilstedeværelse vil ikke være nødvendig, hvis vedkommende har samtykket i, at sagen behandles uden dennes tilstedeværelse. Den pågældendes tilstedeværelse vil som udgangspunkt heller ikke være nødvendig, hvis pågældende er blevet afhørt af politiet om udleveringen eller har nægtet at udtale sig herom til politiet, og afhøringsrapporten indgår i rettens behandling af sagen, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, side 81.

Det følger af § 35, stk. 4, at der ikke vil være grundlag for at afholde et retsmøde om sagen, hvis anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, medmindre retten undtagelsesvis beslutter, at et retsmøde er nødvendigt for sagens behandling. Det vil være nødvendigt at afholde et retsmøde, hvis retten i stedet for at følge anklagemyndighedens indstilling om at afslå udlevering træffer afgørelse om, at den pågældende skal udleveres. Det forudsættes, at retten forinden der træffes afgørelse, anmoder politiet om at iværksætte en nærmere undersøgelse jf. folketings Tidende 2019-20, A, L 78 som fremsat, s. 129.

Et eventuelt samtykke fra den pågældende til at blive udleveret til trods for anklagemyndighedens indstilling om, at udlevering afslås, vil ikke i sig selv begrunde afholdelse af et retsmøde, idet betingelserne for udlevering skal være opfyldt.

Tilsvarende vil der ikke være behov for at afholde et særskilt retsmøde med henblik på sagens behandling, hvis den, der begæres udleveret, allerede har meddelt samtykke til udlevering i et (andet) retsmøde, jf. § 36.

Ifølge bestemmelsen i § 35, stk. 4, 2. pkt., kan retten tilsvarende uden afholdelse af retsmøde behandle anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, jf. § 41.

Det foreslås, at § 35, stk. 4, 2. pkt., affattes således, at tilsvarende gælder for behandling af anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller

UDKAST

straffuldbyrdelse og anmodninger om tilladelse til videreudlevering til et tredjeland for anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende var udleveret for, jf. § 41. Med den foreslåede nyaffattelse af § 35, stk. 4, 2. pkt., udvides bestemmelsen til at omfatte anmodninger om tilladelse til videreudlevering til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for.

Det betyder, at i sager, hvor en person er udleveret fra Danmark til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i et andet land, og Danmark modtager en anmodning om videreudlevering, kan retten træffe afgørelse herom uden afholdelse af retsmøde.

Domstolene skal sikre, at personens ret til at blive hørt er blevet udøvet på en hensigtsmæssig og effektiv måde, således som dette er fortolket af EU-domstolen.

Det forudsættes, at den beskikkede forsvarer får tilsendt en kopi af anmodningen og vil have mulighed for at fremsætte sine bemærkninger skriftligt over for retten inden for en af retten nærmere fastsat frist.

Det betyder, at i sager, hvor en person er udleveret fra Danmark til strafforfølgelse eller straffuldbyrdelse i et andet land, og Danmark modtager anmodning om samtykke til videreudlevering, vil retten kunne træffe afgørelse herom uden afholdelse af retsmøde.

Nyaffattelsen vil ikke ændre på den nuværende retstilstand for så vidt angår rettens mulighed for at behandle anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse uden afholdelse af retsmøde, og den foreslåede ordning for videreudlevering forventes administreret i overensstemmelse hermed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13 og 14

Det følger af udleveringslovens 38, stk. 1, at udlevering ikke kan ske, før rettens beslutning herom er endelig. Bestemmelsen indebærer, at fristerne, inden for hvilke udlevering så vidt mulig skal gennemføres, i alle tilfælde regnes fra det tidspunkt, hvor rettens beslutning om udlevering er endelig.

Rettens beslutning betragtes som endelig, når kærefristen er udløbet, eller kæresagen er afsluttet.

UDKAST

Udlevering skal gennemføres snarest muligt efter, at rettens beslutning herom er endelig, og så vidt muligt inden for de følgende 10 dage i sager om udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union, jf. stk. 2.

Det fremgår af udleveringslovens § 38, stk. 3, at de i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling omtalte retsmidler kan anvendes for at sikre gennemførelse af udleveringen. Fængsling, som er sket efter denne bestemmelse, skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden udløbet af fristen i stk. 2. I særlige tilfælde kan retten dog forlænge fristen.

Udleveringslovens § 38 gennemfører artikel 23 i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre, hvorefter en person, når der er truffet afgørelse om, at den pågældende skal udleveres i henhold til en europæisk arrestordre, skal udleveres til den anmodende medlemsstat snarest muligt på en dato, der aftales mellem de berørte myndigheder. Efter rammeafgørelsen skal udleveringen som udgangspunkt gennemføres senest 10 dage efter, at der er truffet endelig afgørelse herom. Er den pågældende varetægtsfængslet, og er der ikke sket udlevering inden udløbet af denne frist, skal den pågældende løslades.

Det følger videre af artikel 23, stk. 3, at hvis det på grund af omstændigheder, som ikke kan tilskrives en af medlemsstaterne, viser sig umuligt at overgive den eftersøgte inden for 10-dages fristen, kontakter den fuldbyrdende medlemsstats judicielle myndighed og den udstedende judicielle myndighed straks hinanden og aftaler en ny dato for overgivelsen. I så fald finder overgivelsen sted senest 10 dage efter den aftalte nye dato.

Det foreslås i udleveringslovens § 38, stk. 3, at retten ved udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union på grundlag af en europæisk arrestordre straks kontakter det anmodende lands judicielle myndighed og aftaler en ny dato for udlevering, hvis det på grund af omstændigheder, som ikke kan tilskrives det anmodende land eller Danmark, viser sig umuligt at udlevere den eftersøgte inden for den frist, der er fastsat i stk. 2, nr. 2. I så fald finder udlevering sted senest 10 dage efter den aftalte dato.

Det forudsættes, at det fortsat vil være politiet, der forestår den praktiske planlægning og gennemførelse af udleveringen, hvorfor anklagemyndigheden straks det står klart, at fristen på 10 dage ikke kan overholdes, kontakter retten med oplysning om, hvorfor fristen ikke kan overholdes i den konkrete sag, og hvornår udleveringen forventes at ville kunne effektueres, med henblik på, at retten kan kontakte de udenlandske myndigheder og aftale en ny frist.

UDKAST

Det forudsættes, at retten i en force majeure-situation kan aftale en ny frist med den udstedende judicielle myndighed. Udlevering skal i så fald ske senest 10 dage efter den således aftalte frist. Det er muligt at forlænge denne frist, så længe der foreligger en force majeure-situation, der hindrer udleveringen.

Den foreslåede ordning vil indebære, at det udtrykkeligt fremgår, at kompetencen til at indgå aftaler om ny dato for udlevering er tillagt domstolene.

Det foreslås i § 38, stk. 4, 2. pkt., efter »stk. 2« at indsætte: »og 3«.

Den foreslåede ændring indebærer, at de i retsplejelovens kapitel 69 om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling omtalte retsmidler kan anvendes for at sikre gennemførelsen af en udlevering, når en ny frist for overgivelse af den pågældende er aftalt mellem retten og det anmodende land i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 3.

Fængsling, som er sket efter § 38, stk. 3, som bliver stk. 4, skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden udløbet af fristen i stk. 2, eller, såfremt en ny dato for udlevering er aftalt mellem de judicielle myndigheder, idet udlevering viste sig umulig grundet omstændigheder, som ikke kunne tilskrives det anmodende land eller Danmark, efter den aftalte dato for udlevering i det foreslåede stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Efter § 50, stk. 2 udfærdiges udleveringsanmodninger fra Danmark til stater uden for Norden og Den Europæiske Union af anklagemyndigheden på baggrund af en europæisk arrestordre og fremsendes af den centrale myndighed, jf. § 31.

Det foreslås i § 50, stk. 2, at indsætte »medmindre andet følger af bilateral eller international aftale, som Danmark er part i eller har tiltrådt«.

Bestemmelsen indebærer, at der på anmodning fra anklagemyndigheden vil kunne udstedes andre typer af arrestordrer, som anklagemyndigheden derefter sender til den stat, hvor personen, der ønskes udleveret, befinder sig.

Bestemmelsen vil give adgang til, at der bl.a. vil kunne udstedes britiske arrestordrer til brug for udlevering fra Storbritannien til Danmark af

UDKAST

personer, der er blevet pågrebet af myndighederne i Storbritannien, eller som ifølge de danske myndigheder har kendt opholdssted i Storbritannien, ved brug af standardformularen for britiske arrestordrer, der er optrykt i handels- og samarbejdsaftalens bilag 43.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det er et grundlæggende princip, at en person ikke kan strafforfølges, dømmes eller tilbageholdes for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den lovovertrædelse, som den pågældende er udleveret for (»specialitetsreglen«).

Udgangspunktet er således, at den udleverede ikke må drages til ansvar for andre handlinger end den eller dem, der har begrundet udleveringen. En fravigelse af specialitetsreglen kan f.eks. finde sted, såfremt det udleverende land samtykker til, at der kan ske yderligere strafforfølgning af en tidligere overført lovovertræder.

I dag er det Rigsadvokaten, der anmoder om samtykke fra stater uden for Norden og Den Europæiske Union til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret. Det er anklagemyndigheden i den pågældende politikreds, der har kompetence til at anmode om samtykke fra de nordiske lande til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den, for hvilken den pågældende er udleveret.

Det er efter udleveringslovens § 51, stk. 1, domstolene, der har kompetencen til at anmode om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark fra et land i Den Europæiske Union, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for.

I det tilfælde, at en person er blevet udleveret til strafforfølgning eller straffuldbyrdelse i Danmark, og anklagemyndigheden bliver opmærksom på, at der er afsagt dom for forhold begået forud for udleveringen, hvorved den pågældende er blevet idømt en frihedsstraf, og hvor dommen ikke er omfattet af grundlaget for udleveringen til Danmark, vil det efter omstændighederne kræve et samtykke fra det udleverende land til, at der kan ske fuldbyrdelse af dommen.

UDKAST

Specialitetsreglen omfatter således både strafforfølgning og straffuldbyrdelse.

Det foreslås, at der i § 51, stk. 1, efter »strafforfølge« indsættes »eller foretage straffuldbyrdelse over for«, »stk. 2 og 3« ændres til: »stk. 5 og 6«, og der indsættes: »§ 34 finder tilsvarende anvendelse.«

Den foreslåede ændring vil medføre, at retten kan udstede anmodninger om fravigelse af specialitetsreglen med henblik på, at der foretages straffuldbyrdelse over for den pågældende for en dom, for forhold begået forud for udleveringen. Den nye bestemmelse vil medføre, at retten har kompetencen til at udstede anmodning om fravigelse af specialitetsreglen, uanset om det er til yderligere strafforfølgning eller til straffuldbyrdelse.

Den foreslåede ordning vil desuden tydeliggøre, at anklagemyndigheden har kompetencen til at udstede en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen til de nordiske lande, desuagtet om det er til yderligere strafforfølgning eller til straffuldbyrdelse, ligesom Rigsadvokaten kan udstede en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen til tredjelande uanset om dette angår strafforfølgning eller straffuldbyrdelse.

Bestemmelsen indebærer ingen ændring i den gældende retstilstand vedrørende udstedelse af en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen til de nordiske lande eller til tredjelande.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 17

Det er et grundlæggende princip, at en person ikke kan strafforfølges, dømmes eller tilbageholdes for andre lovovertrædelser begået inden udleveringen end den lovovertrædelse, som den pågældende er udleveret for (»specialitetsreglen«).

Udgangspunktet er således, at den udleverede ikke må drages til ansvar for andre handlinger end den eller dem, der har begrundet udleveringen. En fravigelse af specialitetsreglen kan f.eks. finde sted, såfremt det udleverende land samtykker til, at der kan ske yderligere strafforfølgning af en tidligere overført lovovertræder.

Det er efter udleveringslovens § 51, stk. 1, domstolene, der har kompetencen til at anmode om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark fra et land i Den

UDKAST

Europæiske Union, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for.

I det tilfælde at Danmark har fået udleveret en person til strafforfølgning, og anklagemyndigheden i forbindelse med straffesagens behandling i Danmark bliver opmærksom på, at der tidligere er afsagt dom mod den pågældende forud for udleveringen, og hvor den pågældende dom ikke er omfattet af grundlaget for udleveringen, vil det kræve et samtykke fra det udleverende land til, at der kan ske fuldbyrdelse af den tidligere idømte frihedsstraf.

Der er ikke i udleveringsloven fastsat nærmere bestemmelser omkring de processuelle regler for rettens behandling af sager om udstedelse af en anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen.

Det foreslås i § 51, stk. 2, 1. pkt., at en anmodning i medfør af stk. 1, behandles ved den ret, som har udstedt den europæiske arrestordre i 1. instans.

Anklagemyndigheden indbringer som udgangspunkt anmodningen om udstedelse af samtykke til fravigelse af specialitetsretsreglen for den ret, som udstedte den europæiske arrestordre i første instans.

Retten skal sikre, at den pågældendes ret til at blive hørt efterleves på en hensigtsmæssig og effektiv måde, og at den pågældendes synspunkter nedfældes skriftlig. Dette kan f.eks. ske ved, at den pågældendes synspunkter nedfældes af retten i retsbogen, som herefter kan medsendes til den fuldbyrdende judicielle myndighed sammen med anmodningen om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen.

Det foreslås i § 51, stk. 2, 2. pkt., at dette dog ikke gælder, hvis sagen, til hvilken den pågældende er blevet udleveret til Danmark til strafforfølgelse, er endeligt afsluttet.

Bestemmelsen indebærer, at den særlige værnetingsregel i den foreslåede stk. 2, 1. pkt., ikke gælder, hvis den oprindelige straffesag er endeligt afsluttet. I sådanne tilfælde gælder de almindelige regler om rette værneting.

Det fremgår af § 34, stk. 1, at når der iværksættes undersøgelse efter § 32, stk. 1, om undersøgelse af betingelserne for udlevering, skal der beskikkes en forsvarer for den, som begæres udleveret, medmindre den pågældende selv vælger en forsvarer. Efter stk. 2, 1. pkt., afholdes udgifter til beskikket forsvarer og andre sagsomkostninger af det offentlige. Foreligger der

særlige omstændigheder, kan retten dog bestemme, at sagsomkostningerne helt eller delvis skal betales af den, som begæres udleveret, jf. 2. pkt.

Det foreslås i § 51, stk. 2, 3. pkt., at § 34 finder tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen indebærer, at bestemmelsen om forsvarerbeskikkelse afholdelse af omkostninger mv. finder anvendelse i sager, der behandles efter § 51 om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen.

Det foreslås i stk. 3, at rettens afgørelse træffes ved kendelse. Kendelsen kan kæres i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2.

Det foreslåede indebærer, at rettens afgørelse om udstedelse af en anmodning om fravigelse af specialitetsreglen træffes ved kendelse, som vil kunne kæres i overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2, hvorefter fristen for kære er 14 dage og kæremålet har ikke opsættende virkning, medmindre det modsatte bestemmes enten af den ret, som har afgivet beslutningen, eller af den ret, for hvilken kære rejses.

Den foreslåede ordning vil medføre, at kærereglerne vedrørende rettens beslutning om udstedelse af anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen svarer til kærereglerne vedrørende rettens beslutning om udstedelse af europæiske arrestordre.

Det foreslås i stk. 4, at beslutninger efter stk. 3 kan omgøres, når nye oplysninger foreligger.

Det foreslåede indebærer, at retten vil kunne beslutte, at den tidligere udstedte anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen tilbagekaldes, hvis grundlaget for at udstede den ikke længere er til stede.

Har retten omvendt afslået anklagemyndighedens anmodning om udstedelse af en anmodning om samtykke til fravigelse af specialitetsreglen til det land, som har udleveret den pågældende, vil anklagemyndigheden efterfølgende kunne fremsætte en ny anmodning over for retten, som – hvis der på baggrund af den nye anmodning er grundlag herfor – vil kunne udstede anmodningen om samtykke til det pågældende land.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

I danske straffesager kan det forekomme, at der er behov for, at en person midlertidigt udleveres til Danmark til strafforfølgning. Det gælder i sager,

UDKAST

hvor den pågældende er idømt en langvarig frihedsstraf i udlandet, og en egentlig udlevering derfor er udsat i længere tid. Det gælder f.eks. i straffesager med flere medtiltalte, hvor strafforfølgning i Danmark ikke kan udsættes.

Det følger af udleveringslovens § 52, stk. 1, at en person, der er frihedsberøvet i udlandet, og som midlertidigt er udleveret til Danmark med henblik på strafforfølgning her i landet, når strafforfølningen er afsluttet, skal tilbageføres til den fremmede stat, hvorfra den pågældende er udleveret. Den pågældende skal være frihedsberøvet under udleveringen, medmindre andet er aftalt med den stat, hvorfra udleveringen er sket.

En afgørelse om frihedsberøvelse træffes af retten på anmodning af anklagemyndigheden. For frihedsberøvelsen fastsættes en frist, der kan forlænges. Rettens afgørelse træffes ved kendelse, jf. stk. 2.

Bestemmelsen gennemfører artikel 24, stk. 2, i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.

I dag indgås en aftale om midlertidig overgivelse af en person ved, at Rigsadvokaten sender en anmodning om midlertidig udlevering til den anmodede medlemsstat og drøfter de nærmere betingelser med den kompetente udenlandske myndighed. Den skriftlige aftale forelægges herefter for retten til godkendelse med henblik på at opfylde kravet i rammeafgørelsens artikel 24, stk. 2, om, at midlertidig udlevering skal aftales mellem de fuldbyrdende judicielle myndigheder og de udstedende judicielle myndigheder. Aftaler om midlertidig udlevering indgås således allerede i dag af domstolene.

Det foreslås, at der efter udleveringslovens § 52, stk. 1, indsættes et nyt stk. 2, hvorefter det fremgår, at det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person efter stk. 1 på grundlag af en europæisk arrestordre, at en skriftlig aftale indgås mellem retten og den udenlandske judicielle myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering af en person.

Den foreslåede ordning vil indebære, at det udtrykkeligt fremgår, at kompetencen til at indgå aftaler om midlertidig udlevering er tillagt domstolene.

Det forudsættes, at anklagemyndigheden, ligesom det er tilfældet i dag, drøfter de nærmere betingelser for en midlertidig udlevering med den anmodende eller anmodede medlemsstat, og når anklagemyndigheden og de udenlandske myndigheder er enige om et udkast til aftale om betingelserne

UDKAST

for den midlertidige udlevering, forelægger anklagemyndigheden sagen for retten med henblik på, at retten kan træffe afgørelse om, hvorvidt der kan ske midlertidig udlevering på de af anklagemyndigheden indstillede betingelser. Hvis domstolene modtager en anmodning direkte fra de udenlandske myndigheder, sendes anmodningen til anklagemyndigheden med henblik på videre sagsoplysning heraf som beskrevet ovenfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 19

Udleveringsloven indeholder ikke bestemmelser om, under hvilke betingelser, der kan ske videreudlevering af en person, der i henhold til en europæisk arrestordre er udleveret til Danmark.

I dag behandles sager, hvor det anmodende land i henhold til en europæisk arrestordre anmoder Danmark om at videreudlevere en person, som Danmark har fået udleveret på baggrund af en europæisk arrestordre fra et andet EU-land, således, at retten i Danmark til brug for afgørelsen af, hvorvidt videreudlevering skal tillades, skal sikre, at der rettes henvendelse til det land, hvorfra den pågældende blev udleveret til Danmark med henblik på afklaring af, om det pågældende land samtykker til videreudlevering.

Det foreslås i § 52 a, stk. 1, 1. pkt., at retten kan træffe afgørelse om, at en person, der er udleveret til Danmark, skal videreudleveres til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for. Det foreslås i § 52 a, stk. 1, 2. og 3. pkt., at sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig, og såfremt disse værneting ikke kan anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 1, er det retten, der efter anmodning fra Rigsadvokaten, kan træffe afgørelse om, at en person, der er udleveret, skal udleveres videre til et tredjeland for en anden strafbar handling begået før udlevering end den, som den pågældende er udleveret for. Bestemmelsen omfatter anmodninger om videreudlevering til både strafforfølgning og straffuldbyrdelse.

Det foreslås i § 52 a, stk. 1, 3. pkt., at § 34 finder tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen indebærer, at reglerne om forsvarerbeskikkelse i § 34 finder anvendelse, således at der skal beskikkes en forsvarer for den, som begæres videreudleveret fra Danmark til et tredje land.

UDKAST

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, kan videreudlevering ske, hvis udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter udleveringsloven, og det udleverende land samtykker i videreudleveringen.

Udgangspunktet er således, at videreudlevering til kræver samtykke fra det land, hvor den pågældende er udleveret fra.

Dette udgangspunkt foreslås fraveget i tre bestemmelser i stk. 3-5 om henholdsvis videreudlevering af personer, der er udleveret til Danmark på baggrund af en nordisk eller europæisk arrestordre eller fra et land, der har tiltrådt den europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere.

Efter den nordiske arrestordres artikel 24, stk. 2, 1. pkt., kan en person, der er overgivet til et andet nordisk land i henhold til en nordisk arrestordre, overgives videre eller videreudleveres til et EU-land eller videreudleveres til et tredjeland i henhold til reglerne i det udstedende lands lovgivning, for en lovovertrædelse, der er begået inden overgivelsen, hvis a) den pågældende selv meddeler samtykke hertil, b) den pågældende, uanset af denne i 45 dage uhindret har kunnet forlade det land, hvortil denne er overgivet, har undladt dette, eller den pågældende efter at have forladt landet frivilligt er vendt tilbage, eller c) det fuldbyrdende land meddeler samtykke hertil.

For så vidt angår betingelsen om samtykke fremgår det af stk. 2, 2. pkt., at samtykke kun kan meddeles, hvis overgivelse for den pågældende handling kunne have fundet sted efter reglerne i det fuldbyrdende lands lovgivning.

Det foreslås således i stk. 3, at videreudlevering efter stk. 1 kan ske uden samtykke fra det udleverende land, når personen er udleveret til Danmark på baggrund af en nordisk arrestordre, og når 1) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette, 2) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage, eller 3) den udleverede har meddelt samtykke hertil.

Bestemmelsen fastsætter undtagelser til den del af det foreslåede stk. 2, der fastsætter en hovedregel om, at det udleverende nordiske land skal samtykke til videreudlevering. Med bestemmelsen vil det således være muligt at træffe afgørelse om videreudlevering til et af de nordiske lande, hvis en af de opstillede betingelser i nr. 1-3 er opfyldt.

Efter artikel 28, stk. 2, i rammeafgåelsen kan der uden samtykke fra det land, der oprindeligt udleverede den pågældende, ske videreudlevering af en person, der er udleveret til et medlemsland på baggrund af en europæisk

UDKAST

arrestordre, når den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering. Samtykket skal afgives til den udstedende kompetente judicielle myndighed og føres til protokols i overensstemmelse med denne medlemsstats nationale lovgivning. Samtykket skal gives på en sådan måde, at det fremgår, at den pågældende frivilligt har givet det med fuldt kendskab til følgerne. Efter stk. 3 kan der derudover ske videreudlevering, såfremt den udleverede har haft mulighed for at forlade det land, den pågældende er overgivet til, og har undladt dette inden for 45 dage efter løsladelsen eller er vendt tilbage til landets territorium efter at have forladt dette.

Det følger af artikel 24, stk. 4, i rammeafgårelsen, at en person, der er overgivet i henhold til en europæisk arrestordre, ikke skal kunne udleveres til et tredjeland uden samtykke fra den kompetente myndighed i den medlemsstat, der har overgivet den pågældende, jf. 1. pkt. Af 2. pkt. følger det, at samtykke i sådanne tilfælde skal gives i overensstemmelse med de konventioner, som denne medlemsstat er bundet af, samt i overensstemmelse med dens nationale lovgivning.

Det foreslås i stk. 4, at videreudlevering efter stk. 1 på baggrund af en europæisk arrestordre kan ske uden samtykke fra det udleverende land, såfremt personen er udleveret til Danmark på baggrund af en europæisk arrestordre, og når 1) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, hvortil udleveringen er sket, har undladt dette, 2) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage, 3) den pågældende har meddelt samtykke til videreudlevering overfor det udleverende land i overensstemmelse med denne medlemsstats nationale lovgivning, eller 4) den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering i et retsmøde i Danmark.

Bestemmelsen fastsætter undtagelser til den del af det foreslåede stk. 2, der fastsætter en hovedregel om, at det udleverende land skal samtykke til videreudlevering. Med bestemmelsen vil det således være muligt at træffe afgørelse om videreudlevering til en EU-medlemsstat, hvis en af de opstillede betingelser i nr. 1-4 er opfyldt.

Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til videreudlevering til EU-medlemsstater af personer, der er udleveret til Danmark fra en andet medlemsstat. Bestemmelsen gennemfører således rammeafgårelsens artikel 28, stk. 2 og 3.

Det bemærkes, at undtagelserne i bestemmelsen også vil omfatte europæiske arrestordrer fra Finland eller Sverige, uanset at det følger af udleveringslovens § 30, stk. 4, at en europæisk arrestordre fra disse lande

UDKAST

betrages som en nordisk arrestordre, idet Finland og Sverige også er forpligtet efter rammeafgørelsen.

Det fremgår af artikel 15, 1. pkt., i den europæiske udleveringskonvention at videreudlevering kan ske til et tredje land, hvis det land, der har udleveret den pågældende, har meddelt samtykke til videreudlevering. Der kan dog uanset, at der ikke foreligger samtykke fra det land, der oprindeligt udleverede den pågældende, ske udlevering efter artikel 14, stk. 1, litra b, hvis den udleverede har haft mulighed for at forlade det land, den pågældende er overgivet til, og har undladt dette inden for 45 dage efter løsladelsen eller er vendt tilbage til landets territorium efter at have forladt dette, jf. 2. pkt.

På den baggrund foreslås det i stk. 5, at der kan ske videreudlevering uden samtykke fra det udleverende land udenfor de i stk. 3 og 4 nævnte tilfælde, når det udleverende land har tiltrådt den europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere, og 1) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette, eller 2) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage.

Bestemmelsen fastsætter undtagelser til den del af det foreslåede stk. 2, der fastsætter en hovedregel om, at det udleverende land skal samtykke til videreudlevering. Med bestemmelsen vil det således være muligt at træffe afgørelse om videreudlevering til et tredje land, hvis en af de opstillede betingelser i nr. 1 eller 2 er opfyldt.

Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til videreudlevering af personer, der er udleveret til Danmark fra et land, der har tiltrådt den europæiske udleveringskonvention. Den foreslåede bestemmelse gennemfører den europæiske udleveringskonventions artikel 15, 2. pkt.

Videreudlevering i andre tilfælde, end dem, der vil blive omfattet af de foreslåede bestemmelser i stk. 3-5, vil fortsat kun kunne finde sted, hvis den stat, der har udleveret den pågældende stat, har meddelt sit samtykke hertil.

Det foreslås i stk. 6, at rettens afgørelse træffes ved kendelse, at kære til landsretten kan ske inden for en frist på 3 dage, og at retsplejelovens § 910 skal finde tilsvarende anvendelse.

Kærereglerne vedrørende rettens afgørelse om videreudlevering vil således svare til kærereglerne for rettens beslutning om udlevering på grundlag af en europæiske arrestordre

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Straffelovens § 86 fastsætter de generelle betingelser for, hvornår der skal eller kan ske fradrag i den idømte fængselsstraf i tilfælde, hvor den dømte i forbindelse med straffesagen har været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse.

Det følger af straffelovens § 86, stk. 5, at hvis den dømte har været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse i udlandet, bestemmer retten, i hvilket omfang der skal ske afkortning i den idømte straf.

Det er således overladt til domstolene at vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang der skal ske afkortning i de tilfælde, hvor en person har været varetægtsfængslet som led i fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre.

Det er dog forudsat i forarbejderne til bestemmelsen, at frihedsberøvelse, der har fundet sted i et andet nordisk land, afkortes fuldt ud, og at det samme bør gælde for frihedsberøvelser i et ikke-nordisk land, som har væsentlige lighedspunkter med de straffeprocessuelle frihedsberøvelser, som anvendes i Danmark.

Det fremgår imidlertid af rammeafgårelsen om den europæiske arrestordres artikel 26, stk. 1, at den udstedende medlemsstat fradrager enhver periode, hvor den eftersøgte har været varetægtsfængslet i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, i den samlede varighed af den periode, den pågældende skal afsone i den udstedende medlemsstat som følge af idømmelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning. Det følger videre af stk. 2, at den fuldbyrdende judicielle myndighed eller den centrale myndighed samtidig med overgivelsen af den pågældende skal fremsende alle oplysninger om varigheden af den eftersøgte varetægtsfængsling på grundlag af den europæiske arrestordre til den udstedende judicielle myndighed.

EU-domstolen har i sagen C-294/16 PPU fastslået, at ”varetægtsfængsling” i artikel 26, stk. 1, skal fortolkes således, at foranstaltninger som henset til arten, varigheden, virkningerne og gennemførelsen under ét, har en sådan frihedsberøvende virkning, der kan sammenlignes med den, som følger af fængsling, er omfattet af artikel 26, stk. 1, hvorfor medlemsstaten skal foretage fradrag for hele den periode, hvor den pågældende har været

UDKAST

varetægtsfængslet eller underlagt en sådan lignende frihedsberøvende foranstaltning i udlandet.

Det foreslås i § 86, stk. 6, at den idømte straf for en person, der er udleveret til Danmark på grundlag af en nordisk eller europæisk arrestordre, og som i forbindelse med udleveringen til Danmark har været varetægtsfængslet eller frihedsberøvet i et omfang, der kan sidestilles med varetægtsfængsling efter dansk ret, af retten skal afkortes svarende til den periode, som varetægtsfængslingen eller en sådan frihedsberøvende foranstaltning har varet.

Bestemmelsen omfatter således også anden frihedsberøvende foranstaltning, som den eftersøgte har været underlagt i forbindelse med fuldbyrdelsen af den nordiske eller europæiske arrestordre i det udleverende land, og som af retten skønnes på grundlag af sin art, varighed, virkning og gennemførelse at være af en sådan intensitet, at den berøver den pågældende sin frihed på en sådan måde, at det kan sammenlignes med en egentlig fængsling.

Den foreslåede ordning vil medføre, at Danmark er forpligtet til at foretage fradrag i den idømte fængselsstraf svarende til varigheden af en varetægtsfængsling eller lignende frihedsberøvende foranstaltning i det udleverende land, når den pågældende er udleveret på grundlag af en nordiske eller europæisk arrestordre.

Anklagemyndigheden påser, at det udleverende land fremsender oplysninger om karakteren og varigheden af varetægtsfængslingen eller den frihedsberøvende foranstaltning på grundlag af arrestordren i forbindelse med udleveringen.

Beregningen af antal dage, der skal afkortes, skal ske på baggrund af oplysningerne om karakteren og varigheden af varetægtsfængslingen eller frihedsberøvelsen, som er modtaget fra det fuldbyrdende land, således at der i rettens dom afkortes for den samlede periode, hvor varetægtsfængslingen eller en sådan sammenlignelig frihedsberøvelse har været iværksat i det fuldbyrdende land.

Danmarks Fængsler skal sikre, at der ved beregningen af straffetiden foretages fradrag efter reglerne i straffelovens § 86 for anholdelse, varetægtsfængsling og indlæggelse til mentalundersøgelse, jf. straffuldbyrdelseslovens § 18, stk. 1. Opgørelse af antallet af afkortningsdage skal ske på grundlag af oplysningerne i dommen om

UDKAST

varigheden af frihedsberøvelser, indlæggelser og isolation, der medfører afkorting, jf. strafberegningens bekendtgørelses § 5, stk.2.

De foreslåede bestemmelser medfører ingen ændring for afkorting i den idømte straf af strafprocessuelle foranstaltninger pålagt i tredjelande, der fortsat skal vurderes efter straffelovens § 86, stk. 5.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det fremgår af § 29 d, nr. 5, i EU-fuldbyrdesloven, at fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning bl.a. afslås, hvis der er grund til at formode, at fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning er pålagt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den domfældtes situation kan blive skadet af en af disse grunde.

Det foreslås i § 29 d, nr. 5, at ændre »grunde, eller« til: »grunde,«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede indsættelse af et nr. 7 i bestemmelsen, jf. herom nedenfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 29 d, nr. 6, litra c, i EU-fuldbyrdesloven, at fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis den domfældte ifølge oplysningerne i den attest, som er omhandlet i § 48, er dømt uden selv at have været til stede under retssagen, medmindre det i attesten er anført, at domfældte i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller ankre, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist.

UDKAST

Det foreslås i § 29 d, nr. 6, litra c, at ændre »frist.« til: »frist, eller«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede indsættelse af et nr. 7 i bestemmelsen, jf. herom nedenfor, og vil ikke indebære, at den foreslåede bestemmelse i § 29 d, nr. 7, skal forstås som en del af de tre undtagelser i § 29 d, nr. 6, litra a-c.

Til nr. 3

Det følger af EU-fuldbyrdeslovens § 29 b, stk. 1, at en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning fuldbyrdes her i landet efter anmodning fra en myndighed i en anden medlemsstat (udstedelsesstaten), hvis den domfældte befinder sig enten i udstedelsesstaten eller her i landet, og der ikke er grundlag for at afslå fuldbyrdelse efter §§ 29 c-f.

I § 29 d, stk. 1 fremgår en række tilfælde, hvor fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning skal afslås. Dette er bl.a. tilfældet, hvis der er grund til at formode, at fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning er pålagt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den domfældtes situation kan blive skadet af disse grunde, jf. § 29 d, stk. 1, nr. 5.

Det foreslås, at der i § 29 d indsættes et nr. 7, hvorefter fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser.

Den foreslåede ordning vil fungere som en opsamlingsbestemmelse og medføre, at fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning vil skulle afslås, hvis det konkret vurderes at ville stride mod Danmarks internationale forpligtelser at fuldbyrde afgørelsen.

I tilfælde af systematiske og generelle tilsidesættelser af retten til retfærdig rettergang i udstedelsesstaten, som omhandlet i C-819/21, Staatsanwaltschaft Aachen, vil der skulle foretages en toleddet vurdering, hvorefter fuldbyrdelse af en afgørelse kan afslås, hvis der er en reel risiko for, at retten til retfærdig rettergang overtrædes på grund af systematiske eller generelle mangler ved domstolens uafhængighed, og disse mangler konkret har kunnet påvirke den afgørelse, der pålægger fængselsstraf.

UDKAST

Der vil således skulle foretages en konkret vurdering af, om det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser at fuldbyrde en afgørelse, der i så fald vil skulle afslås efter den foreslåede bestemmelse.

Bestemmelsen vil omfatte Danmarks samlede internationale forpligtelser, herunder de grundlæggende rettigheder og retsprincipper, der er anerkendt i TEU artikel 6, og som afspejles i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Bestemmelsen vil bl.a. indebære, at en anmodning om fuldbyrdelse af en fængselsstraf vil skulle afslås, hvis det efter en konkret vurdering vil stride mod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om retten til retfærdig rettergang at anerkende og fuldbyrde den pågældende afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2027.

Det foreslås i stk. 2, at loven ikke finder anvendelse på udleveringssager, der er indledt inden lovens ikrafttræden. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

I tilfælde af udlevering fra Danmark anses en udleveringssag for indledt, når den eftersøgte er anholdt, eller såfremt den pågældende ikke er anholdt, når en anmodning om udlevering fra et tredjeland, en europæisk arrestordre eller en nordisk arrestordre er modtaget hos anklagemyndigheden.

I tilfælde af udlevering til Danmark anses en udleveringssag for indledt, når anklagemyndigheden har udstedt en nordisk arrestordre, eller retten har udstedt en europæisk arrestordre.

Til § 5

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

For Grønland gælder lov nr. 249 af 9. juni 1967 om udlevering af lovovertrædere, som ændret ved lov nr. 378 af 6. juni 2002 og lov nr. 494 af 12. maj 2010, som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 668 af 8. juni 2016. Lov nr. 117 af 11. februar 2020 om udlevering til og fra Danmark er således ikke sat i kraft for Grønland. Det forventes, at der i Okt I vil blive fremsat et forslag til lov om udlevering til og fra Grønland, som forventes at træde i kraft den 1. januar 2027.

UDKAST

Færøerne har pr. 1. marts 2010 overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område. Loven kan derfor ikke gælde eller ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov nr. 117 af 11. februar 2020 om udlevering til og fra Danmark (udleveringsloven), som ændret ved lov nr. 1356 af 29. november 2023, foretages følgende ændringer:
§ 1. --- <i>Stk. 2.</i> ---	1. I § 1 indsættes som <i>stk. 3</i> og <i>4</i>: »<i>Stk. 3.</i> Lovens kapitel 2, 4 og 6 finder tilsvarende anvendelse for udlevering fra Danmark til Storbritannien, medmindre andet følger af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien. <i>Stk. 4.</i> Loven finder ikke anvendelse på overførsler mellem Danmark, Færøerne og Grønland.«
§ 3. Udlevering kan ikke finde sted, når den, der begæres udleveret, her i landet, i et nordisk land eller i en medlemsstat i Den Europæiske Union er dømt eller frifundet for den samme strafbare handling. <i>Stk. 2.</i> Tilsvarende gælder, hvis den, der begæres udleveret, her i landet er benådet for handlingen. <i>Stk. 3</i> og <i>4.</i> ---	2. I § 3, <i>stk. 1</i> og <i>2</i>, ændres »her i landet« til: »her i landet, på Færøerne eller i Grønland«.
§ 4. Er tiltale mod den pågældende frafaldet her i landet, kan udlevering kun finde sted, hvis retsplejelovens betingelser for omgørelse af beslutningen om	3. I § 4, <i>stk. 1, 1. pkt.</i>, ændres »her i landet, kan udlevering kun finde sted« til: »her i landet, på Færøerne eller i Grønland, kan

UDKAST

tiltalefrafald er opfyldt. Udlevering kan endvidere afslås, hvis påtale er opgivet og betingelserne for at omgøre beslutningen om påtaleopgivelse ikke er opfyldt. <i>Stk. 2. ---</i>	udlevering afslås«, og efter »tiltalefrafald« indsættes: »ikke«.
§ 4. --- <i>Stk. 2.</i> Udlevering til strafforfølgning kan afslås, hvis der her i landet er indledt strafforfølgning mod den pågældende for den handling, for hvilken der begæres udlevering, og strafforfølgning på grund af handlingens karakter, den pågældendes tilknytning til Danmark og omstændighederne i øvrigt findes at skulle gennemføres her i landet.	4. I § 4, <i>stk. 2</i>, ændres »her i landet« til: »her i landet, på Færøerne eller i Grønland«.
§ 5. Udlevering kan ikke finde sted, hvis den pågældende handling helt eller delvis er foretaget her i landet og handlingen ikke er strafbar efter dansk ret.	5. I § 5 ændres »kan ikke finde sted« til: »kan afslås«.
	6. Efter § 7 indsættes i kapitel 2: »§ 7 a. Justitsministeren kan udpege en myndighed, som kan anmode om og udstede garantier for, at en person, der er udleveret med henblik på strafforfølgning, efter at være blevet hørt, overføres til det land, hvorfra den pågældende er udleveret, for dér at afsone den straf eller anden frihedsberøvende foranstaltning, som personen er blevet idømt.«
§ 8. --- <i>Stk. 2-4. ---</i>	7. I § 8 indsættes som <i>stk. 5</i>: »<i>Stk. 5.</i> Det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person

	fra Danmark til det anmodende land på grundlag af en europæisk arrestordre i henhold til stk. 1, 2 eller 4, at en skriftlig aftale indgås mellem retten og den udenlandske judicielle myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering.«
§ 13. --- <i>Stk. 2.</i> Udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst 1 år og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret. <i>Stk. 3.</i> Udlevering til straffuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed og en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret. <i>Stk. 4. ---</i>	8. § 13, stk. 2 og 3, affattes således: »<i>Stk. 2.</i> Udlevering til strafforfølgning i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den strafbare handling i den pågældende medlemsstat kan medføre fængsel i mindst 1 år. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret. <i>Stk. 3.</i> Udlevering til straffuldbyrdelse i en medlemsstat i Den Europæiske Union for handlinger, der ikke er omfattet af stk. 1, kan ske på grundlag af en europæisk arrestordre, hvis den pågældende ved dommen er idømt fængsel eller en anden frihedsberøvende foranstaltning af mindst 4 måneders varighed. Udlevering efter 1. pkt. kan afslås, hvis en tilsvarende handling ikke er strafbar efter dansk ret.«
§ 16. Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen, hvorved	9. I § 16, stk. 1, affattes således: »Udlevering med henblik på fuldbyrdelse af en dom, hvorved den pågældende er idømt fængsel

den pågældende er idømt fængsel eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan ikke finde sted, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid 1) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen, 2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen, 3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver	eller anden frihedsberøvende foranstaltning, kan afslås, hvis den pågældende ikke har været til stede under retssagen, der førte til dommen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid 1) er blevet indkaldt personligt og dermed er blevet underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, som førte til afgørelsen, eller på anden vis er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, på en sådan måde, at det klart fremgår, at personen var bekendt med den berammede retssag og er blevet underrettet om, at der kunne træffes en afgørelse, selv om vedkommende ikke var til stede under retssagen, 2) var bekendt med den berammede retssag og havde givet en juridisk rådgiver, der var udpeget enten af den pågældende selv eller af udstedelsesstaten, fuldmagt til at forsvare sig under retssagen og faktisk var repræsenteret af denne rådgiver under retssagen, 3) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse
---	--

ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist eller 4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke. <i>Stk. 2. ---</i>	eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist eller 4) vil få afgørelsen forkyndt personligt straks efter overgivelsen til udstedelsesstaten og udtrykkeligt vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke som nævnt i nr. 3 og vil blive underrettet om tidsfristen for anmodning om fornyet prøvelse eller anke.«
§ 16. --- <i>Stk. 2.</i> Den, der begæres udleveret med henblik på fuldbyrdelse af en dom som nævnt i stk. 1, kan, når den pågældende underrettes om indholdet af arrestordren, anmode om at få udleveret en kopi af dommen, inden udleveringen gennemføres.	10. I § 16, <i>stk. 2</i>, ændres »som nævnt i stk. 1« til: »som nævnt i stk. 1, nr. 4«.
§ 30. --- <i>Stk. 2-4. ---</i>	11. I § 30 indsættes som <i>stk. 5</i>: »<i>Stk. 5.</i> Til brug for dette kapitel betragtes en britisk arrestordre udstedt af

UDKAST

	Storbritannien som en europæisk arrestordre.«
§ 35 --- <i>Stk. 2 og 3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Retten kan uden afholdelse af retsmøde behandle sager, hvor anklagemyndigheden indstiller, at udlevering afslås, eller hvor den, der begæres udleveret, har meddelt samtykke til udlevering, jf. § 36. Tilsvarende gælder behandling af anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse, jf. § 41. <i>Stk. 5 og 6. ---</i>	12. I § 35, stk. 4, 2. pkt., affattes således: »Tilsvarende gælder behandling af anmodninger om tilladelse til yderligere strafforfølgning eller straffuldbyrdelse og anmodninger om tilladelse til videreudlevering til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for, jf. § 41.«
§ 38. --- <i>Stk. 2-3. ---</i>	13. I § 38 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke: »<i>Stk. 3.</i> Ved udlevering til medlemsstater i Den Europæiske Union på grundlag af en europæisk arrestordre kontakter retten straks det anmodende lands judicielle myndighed og aftaler en ny dato for udlevering, hvis det på grund af omstændigheder, som ikke kan tilskrives det anmodende land eller Danmark, viser sig umuligt at udlevere den eftersøgte inden for den frist, der er fastsat i stk. 2, nr. 2. I så fald finder udlevering sted senest 10 dage efter den aftalte dato.« Stk. 3 bliver herefter til stk. 4.
§ 38. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> For at sikre gennemførelsen af en udlevering kan de i retsplejelovens kapitel 69	14. I § 38, stk. 3, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »stk. 2«: »og 3«.

om anholdelse og kapitel 70 om varetægtsfængsling omtalte retsmidler anvendes. Fængsling, som er sket efter denne bestemmelse, skal ophæves, hvis udlevering ikke har fundet sted inden udløbet af fristen i stk. 2. ---.	
§ 50. --- <i>Stk. 2.</i> Udleveringsanmodninger til stater uden for Norden og Den Europæiske Union udfærdiges af anklagemyndigheden på baggrund af en udstedt europæisk arrestordre og fremsendes af den centrale myndighed, jf. § 31.	15. I § 50, <i>stk. 2</i>, indsættes efter »§ 31«: », medmindre andet følger af bilateral eller international aftale, som Danmark er part i eller har tiltrådt«.
§ 51. En anmodning om samtykke fra det udleverende land til, at Danmark kan strafforfølge en person, der er blevet udleveret til Danmark, for andre lovovertrædelser begået før udleveringen end den, der er sket udlevering for, udstedes af retten, jf. dog stk. 2 og 3.	16. I § 51, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »strafforfølge«: »eller foretage straffuldbyrkelse over for«, »stk. 2 og 3« ændres til: »stk. 5 og 6«, og indsættes som 2. <i>pkt.</i>: »§ 34 finder tilsvarende anvendelse.«
§ 51. --- <i>Stk. 2. og 3. ---</i>	17. I § 51 indsættes efter stk. 1 som nye stykker: »<i>Stk. 2.</i> En anmodning i medfør af stk. 1, behandles ved den ret, som har udstedt den europæiske arrestordre i 1. instans. Dette gælder dog ikke, hvis sagen, til hvilken den pågældende er blevet udleveret til Danmark til strafforfølgelse, er endeligt afsluttet. § 34 finder tilsvarende anvendelse. <i>Stk. 3.</i> Rettens beslutning efter stk. 1 træffes ved kendelse. Kendelsen kan kæres i

UDKAST

	overensstemmelse med retsplejelovens § 969, stk. 1 og 2. <i>Stk. 4.</i> Beslutninger efter stk. 3 kan omgøres, når nye oplysninger foreligger.« Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 5 og 6.
§ 52. --- <i>Stk. 2 og 3. ---</i>	18. I § 52 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke: »<i>Stk. 2.</i> Det er en betingelse for midlertidig udlevering af en person efter stk. 1, på grundlag af en europæisk arrestordre, at en skriftlig aftale indgås mellem retten og den udenlandske judicielle myndighed om betingelserne for den midlertidige udlevering.« Stk. 2 og 3 bliver herefter til stk. 3 og 4.
	19. Efter § 52 indsættes i kapitel 7: »§ 52 a. Retten kan træffe afgørelse om, at en person, der er udleveret til Danmark skal videreudleveres til et tredje land for en anden strafbar handling begået før udleveringen end den, den pågældende er udleveret for. Sagen behandles ved retten i den kreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig. Kan disse værneting ikke anvendes, kan sagen behandles, hvor den pågældende er pågrebet. § 34 finder tilsvarende anvendelse. <i>Stk. 2.</i> Videreudlevering efter stk. 1 kan ske, hvis udlevering for den pågældende handling kunne have fundet sted efter

	bestemmelserne i denne lov, og det udleverende land samtykker i videreudleveringen. <i>Stk. 3.</i> Videreudlevering efter stk. 1 kan ske uden samtykke fra det udleverende land, når personen er udleveret til Danmark på baggrund af en nordisk arrestordre, og når 4) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette, 5) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage, eller 6) den udleverede har meddelt samtykke hertil. <i>Stk. 4.</i> På baggrund af en europæiske arrestordre kan videreudlevering efter stk. 1 ske uden samtykke fra det udleverende land, når personen er udleveret til Danmark på baggrund af en europæisk arrestordre, og når 5) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette, 6) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage, 7) den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering over for det udleverende land i overensstemmelse med denne medlemsstats nationale lovgivning, eller
--	--

UDKAST

	8) den udleverede har meddelt samtykke til videreudlevering i et retsmøde i Danmark. <i>Stk. 5.</i> Udenfor de i stk. 3 og 4 nævnte tilfælde, kan videreudlevering efter stk. 1 ske uden samtykke fra det udleverende land, når det udleverende land har tiltrådt den europæiske konvention om udlevering af lovovertrædere, og 3) den udleverede, uanset at den pågældende i 45 dage uhindret har kunnet forlade Danmark, har undladt dette, eller 4) den pågældende efter at have forladt Danmark frivilligt er vendt tilbage. <i>Stk. 6.</i> Rettens afgørelse, jf. efter stk. 1, træffes ved kendelse. Kære til landsretten kan ske inden for en frist på 3 dage. Retsplejelovens § 910 finder tilsvarende anvendelse.«
	§ 2 I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025, som ændret ved lov nr. 263 af 11. februar 2026 og lov nr. 358 af 3. marts 2026, foretages følgende ændring:
§ 86. --- <i>Stk. 2-6. ---</i>	1. I § 86 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke: »<i>Stk. 6.</i> Den idømte straf for en person, der er udleveret til Danmark på grundlag af en nordisk eller europæisk

UDKAST

	arrestordre, og som i forbindelse med udleveringen til Danmark har været varetægtsfængslet eller frihedsberøvet i et omfang, der kan sidestilles med varetægtsfængsling efter dansk ret, skal af retten afkortes svarende til den periode, som varetægtsfængslingen eller en sådan frihedsberøvende foranstaltning har været.« Stk. 6 bliver herefter stk. 7.
	§ 3 I lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, jf. lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013, som ændret ved § 2 i lov nr. 1572 af 15. december 2015, § 2 i lov nr. 377 af 27. april 2016 og § 60 i lov nr. 117 af 11. februar 2020, foretages følgende ændringer:
§ 29 d. Fuldbyrdelse af en afgørelse om fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning afslås, hvis 1-4) --- 5) der er grund til at formode, at fængselsstraffen eller anden frihedsberøvende foranstaltning er pålagt med det formål at straffe den domfældte på grund af den pågældendes køn, race, religion, etniske baggrund, nationalitet, sprog, politiske overbevisning eller seksuelle orientering, eller at den domfældtes situation kan blive skadet af en af disse grunde, eller	1. I § 29 d, nr. 5, ændres »grunde, eller« til: »grunde,«.

UDKAST

§ 29 d. 6) den domfældte ifølge oplysningerne i den attest, som er omhandlet i § 48, er dømt uden selv at have været til stede under retssagen, medmindre det i attesten er anført, at domfældte i overensstemmelse med reglerne i udstedelsesstaten og i rette tid a og b) --- c) har fået afgørelsen forkyndt og er blevet udtrykkeligt underrettet om retten til en fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og den pågældende efterfølgende udtrykkeligt har erklæret, at vedkommende ikke anfægter afgørelsen, eller den pågældende ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende tidsfrist.	2. I § 29 d, nr. 6, litra c, ændres » tidsfrist.« til: » tidsfrist, eller«.
	3. I § 29 d indsættes som nr. 7: »7) det vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser.«